

ROK ZAŁOŻENIA 1945

I PROGRAM
POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

NA ROK AKADEMICKI 1946/7

G L I W I C E 1947

NAKŁADEM: POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ W GLIWICACH

ROK ZAŁOŻENIA 1945

PROGRAM
POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

NA ROK AKADEMICKI 1946/7

Handwritten signature or initials.

G L I W I C E 1 9 4 7

NAKŁADEM: POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ, W GLIWICACH

9882

Drukarnia Państwowa Nr 4
Głwice, ul. M. Strzody 9.
R. 38068.

Politechnika Śląska jest państwową szkołą akademicką, której zadaniem jest udzielanie nauk i umiejętności potrzebnych dla zawodów technicznych a także prowadzenie badań naukowych w dziedzinie wiedzy technicznej i nauk ściśle z nią związanych. Posiada ona 4 wydziały:

1. chemiczny,
2. elektryczny,
3. inżynieryjno-budowlany,
4. mechaniczny.

Czas trwania studiów na wszystkich wydziałach wynosi 4 lata (8 semestrów).

Prawo wstępu na Politechnikę Śląską mają osoby, posiadające świadectwo dojrzałości szkół średnich typu licealnego — ogólnokształcących i zawodowych technicznych. Dla kandydatów, świadectw takich nie posiadających, pragnących jednak uzyskać akademickie wykształcenie techniczne, utworzony został dekretem Prezydenta Krajowej Rady Narodowej z dnia 24. V. 1945 r. wstępny rok studiów, na który mogą być przyjmowani kandydaci, którzy przedstawia decyzję państwowych komisji weryfikacyjno-kwalifikacyjnych, powołanych rozporządzeniem Ministra Oświaty.

Odnośnie przyjmowania i zwalniania studentów obowiązują przepisy statutu Politechniki Śląskiej, z których główny wyciąg opiewa jak następuje:

„§ 27. Rektor czuwa nad składem społecznym studentów i w porozumieniu z organami kontroli społecznej i młodzieżowymi organizacjami ideowo-wychowawczymi, przede wszystkim w porozumieniu z komisją specjalną Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach dla spraw Politechniki Śląskiej, decyduje o tym, kogo z kandydatów zbadanych

przez wydziałowe komisje egzaminu sprawdzającego należy przyjąć w poczet studentów Politechniki i czyje podanie o przyjęcie ze względów społecznych należy oddalić.

Wszystkie bez wyjątku sprawy młodzieżowe wchodzą w zakres właściwości rektora, ponieważ rektor Politechniki Śląskiej jest równocześnie delegatem Ministerstwa Oświaty dla spraw młodzieżowych na ośrodek akademicki gliwicki“.

„§ 89. Studenci używają wszystkich praw, które nadaje uczęszczanie do Politechniki, i mają spełniać wszystkie obowiązki z tym połączone.

Studenci są obowiązani:

1. zastosować się ściśle do regulaminów obowiązujących w zakładach Politechniki, do planu nauk przepisanego dla danego wydziału lub oddziału;

2. składać przepisane uchwałą rady wydziałowej egzaminy po zakończeniu każdego półrocza, składać egzaminy dyplomowe w terminach określonych w przepisach egzaminacyjnych;

3. odbywać praktykę wakacyjną, o ile ona na danym wydziale lub oddziale jest przepisana.

Studenci, którzy nie dopełnili obowiązków nałożonych w punktach 1 i 2 nie mogą przejść na następny semestr lub rok studiów i podlegają skreśleniu z listy studentów“.

Przemówienie na uroczystości inauguracji roku akademickiego 1946/47 w Politechnice Śląskiej w dn. 14. X. 1946 r., wygłoszone przez rektora prof. inż Kuczewskiego Władysława.

Dostojne Zgromadzenie!

W dniu dzisiejszym uczelnia nasza rozpoczyna uroczystym aktem inauguracyjnym nowy, z kolei drugi rok akademicki. Głęboko wierzymy w świetną przyszłość powołanej do życia dekretem Prezydenta Krajowej Rady Narodowej w dniu 24 maja 1945 roku Politechniki Śląskiej. Jesteśmy przeświadczeni o do korzystnego wyboru za stałą jej siedzibę miasta Gliwic, w którym rozpoczęła się historia współczesnego kontynentalnego hutnictwa żelaznego przez wzniesienie tu w r. 1796 pierwszego na kontynencie wielkiego pieca na koksie.

Tu w Gliwicach znajduje też swój początek kanał wodny kłodnicki, łączący Górny Śląsk z Odrą, Szczecinem i morzem. Kanał kłodnicki i najlepsze na Górnym Śląsku pokłady węgla koksownianego predystynują nasze miasto na wielki w przyszłości ośrodek przemysłowy i kulturalny.

Przy układaniu programów naukowych mieliśmy i stale mieć będziemy na oku więc, jaka istnieć powinna pomiędzy Politechniką Śląską a przemysłem śląskim. Pragniemy, by doświadczenia i badania przemysłu były bodźcem dla na-

szych prac naukowo-dydaktycznych i odwrotnie, by prowadzone w Politechnice badania i prace naukowo-dydaktyczne służyły jak najlepiej aktualnym potrzebom przemysłu śląskiego. Zdajemy sobie sprawę z olbrzymiego braku, sił technicznych w przemyśle i w szkolnictwie technicznym, zwłaszcza akademickim, jaki powstał w Polsce w wyniku prawie sześćdziesięcioletniego biologicznego niszczenia narodu polskiego przez zwyrodniały faszyzm i imperializm niemiecki. Dlatego właśnie ścisłe koordynowanie prac badawczych oraz projektowania urządzeń i zakładów przemysłowych w Politechnice Śląskiej — z jednej strony — a w przemyśle śląskim — z drugiej — stało się potrzebą regionu śląskiego, stało się stylem prac Politechniki Śląskiej, położonej w najgęściej zaludnionym w Polsce i najbardziej uprzemysłowionym ośrodku robotniczo-inteligenckim.

Dumni jesteśmy z faktu, że na ogólną liczbę przez Ministerstwo Oświaty zatwierdzonych na dzień dzisiejszy 60 katedr, formalnie nieobsadzonych katedr mamy 6, faktycznie zaś nieobsadzonych zaledwie 4; kat. matematyki na wydz. inż.-budowlanym, kat. metalurgii II. na wydz. mechanicznym, kat. teletechniki na wydz. elektrycznym oraz katedrę technologii nafty i paliw płynnych na wydziale chemicznym. Wraz z gronem profesorów w dziewięćdziesięciu kilku procentach kompletnym Politechnika Śląska staje dziś do służby przemysłowi i krajowi w nadziei osiągnięcia jak najlepszych — ze stanowiska ogólnonarodowego — wyników swej pracy na odcinku zarówno badań i nauczania, jak projektowania urządzeń i zakładów przemysłowych przez studentów-dyplomantów pod bezpośrednim kierunkiem doświadczonych profesorów i wybitnych specjalistów, stale zatrudnionych w przemyśle śląskim.

W imieniu władz akademickich i młodzieży pragnę gorąco podziękować Obywatelowi Wojewodzie Śląsko-Dąbrowskiemu, Gen. dyw. Aleksandrowi Zawadzkiemu, za Jego płodną inicjatywę utworzenia Politechniki Śląskiej, za stałe, wysoce skuteczne opiekowanie się jej losami, jej

profesorami i jej młodzieżą. Pragnę też podziękować Obywatelowi Wojewodzie za drugie z kolei, łaskawe przybycie na inaugurację roku akademickiego, za uświetnienie naszych uroczystości obecnością w Jego osobie reprezentanta Rządu Jedności Narodowej.

Z prawdziwą radością witam obecnych na naszej uroczystości kierowników przemysłu oraz przedstawicieli władz i społeczeństwa śląskiego, którzy mają możność z bliska przyjrzeć się życiu uczelni, jej smutnym i radosnym chwilom w ostatnim roku akademickim, napełnić swe serca żywionymi przez nas na przyszłość nadziejami, zatroskać się naszymi obawami.

W wielkiej mowie, wygłoszonej na dorocznym publicznym posiedzeniu Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie w dniu 19 czerwca r. b., Obywatel Prezydent K. R. N. Bolesław Bierut m. in. powiedział:

„Twórczość uczonego... wymaga jak najściślejszego i nieustannego, jak najbardziej przy tym czynnego związku z terenem i obiektem badań. Łączność między teorią i praktyką jest tu nieodzownym sprawdzianem i warunkiem procesu twórczego“. „Można więc bez przesady stwierdzić — czytamy dalej — że każdy uczoney bez względu na dziedzinę swej specjalności zawodowej musi być również humanistą; musi żywo interesować się zjawiskami życia społecznego, które w tej czy innej mierze bądź stanowią bezpośredni przedmiot jego badań naukowych, bądź też pośrednio stanowią praktyczny teren jego naukowej pracy i twórczości. Nie da się niczym — chyba zacołaniem — uzasadnić bierności tych czy innych pracowników nauki wobec bieżących, codziennych zjawisk, przemian i potrzeb życia społecznego i narodowego“.

Przytoczone wyżej słowa Obywatela Prezydenta Bieruta będą dla Politechniki Śląskiej drogowskazem na przyszłość. Pomnożą one na naszej uczelni szeregi naukowców-demokratów, którzy, budując Politechnikę Śląską w niezmiernie

ciężkich warunkach materialnych, złożą dowód swego oddania sprawom demokracji ludowej i swą owocną pracą zasłużą się Narodowi i Państwu Polskiemu.

W ubiegłym roku akademickim ponieśliśmy dotkliwą stratę. Z szeregów naszych nieubłagana śmierć zabrała w tragicznych okolicznościach kierowniczkę katedry technologii nafty i paliw płynnych, ś.p. dra inż. Ęwę Puatową, uctzoną o wielkich zaletach umysłu i charakteru, nieomal jedyną w Polsce kandydatkę na tę katedrę.

Przedwczesną i niespodziewaną śmiercią umarł też st. laborant kat. chemii nieorganicznej, ś.p. Balas Adam, dobrze zasłużony b. Politechnice Lwowskiej, oraz konwojent działu zaopatrzenia ś.p. Dorota Stanisław, osierocając żonę i troje drobnych dzieci.

Cześć Ich pamięci!

Po przeniesieniu uczelni z Krakowa do Gliwic największą troską naszą było znalezienie odpowiedniej ilości budynków dla prowizorycznego rozmieszczenia w nich laboratoriów, sal wykładowych i gabinetów profesorskich. O otwarciu jakichkolwiek, nawet najprymitywniejszych pracowni dla naukowców, rzecz oczywista, w tych warunkach nie mogło być mowy, gdyż należało myśleć wyłącznie i jedynie o zorganizowaniu pracy dydaktycznej. W otrzymanych od Armii Czerwonej przy ul. M. Strzody 3-ich gmachach, z których 2 były w stanie wielkiego zniszczenia i wymagały kapitalnych napraw, a jeden z nich nawet odbudowy ściany frontowej, ulokowaliśmy Politechnikę Śląską, liczącą wówczas 54 katedry i 2.450 słuchaczy. Chyba nie trzeba nadmieniać, w jak ciężkich dla profesorów i studentów warunkach odbywała się nauka w pierwszym roku akademickim, bez sal rysunkowych, bez znacznej części własnych laboratoriów dla ćwiczeń młodzieży, w dodatku w ciasnych, niekiedy nieopalanym gmachach. Nadmienić wypada, że wszystkie prace rysunkowe były wykonywane przez mło-

dzień w bursach lub w domach prywatnych w warunkach nieodpowiedniego oświetlenia i położenia ciała podczas kreślenia — kosztem zdrowia i sił witanych młodzieży. Szczęśliwy wyjątek stanowił wówczas wydział chemiczny, który, dzięki piomerskiej pracy prof. dra Jakoba i zespołu jego asystentów z adiunktem inż. Pukasem na czele, już po 15 stycznia r. b. uruchomił prowizoryczne laboratoria chemiczne. W koncu r. b. „prowizorki” zostaną zastąpione przez laboratoria stare, urządzone w gmachu chemii teoretycznej, w dawnych salach wykładowych. Te ostatnie, po zdobyciu trzech, dalszych gmachów szkolnych w nowym roku akademickim, dzięki poparciu Obywatela Wojewody, mogą już być przeniesione na ul. Katowicką 10, Powstańców 12 i Konarskiego, odciążając gmach przy ul. M. Sirzouy nr 23, mogący pomieścić zaledwie trzy katedry: chemii nieorganicznej, chemii organicznej teoretycznej i chemii fizycznej. Na mocy uchwały rady wydziału chemicznego upoważniony jestem z tego miejsca oświadczyć, że w razie nieotrzymania od Zarządu Miasta — zgodnie z protokołem międzyurzędowym z dn. 21 czerwca r. 1945 o utworzeniu dzielnicy akademickiej — gmachu na ul. Zimnej Woły dla urządzenia w nim 10 katedr, dotyczących przeważnie różnych dziedzin technologii chemicznej, zmuszeni będziemy podjąć energiczne kroki celem odzyskania nieodzownego dla nas gmachu. Dotychczasowy brak laboratoriów technologii chemicznych był przez nas zwalczany w drodze wysyłania studentów do odrabiania ćwiczeń w laboratoriach zakładów przemysłowych. Wyjście to jednak na dłuższą metę utrzymać się nie da, ponieważ przy nim słabnie, czasem nawet zupełnie zanika kontrola katedr nad pracą młodzieży, powstają zatem trudności w ocenie osiągniętych przez studenta w laboratoriach przemysłowych wyników studiów akademickich przy zadawałających prawie zawsze wynikach przygotowania zawodowego.

Analogiczna trudność istniała w zakresie laboratoriów wydziału elektrycznego, którą mamy niepełną nadzieję

usunąć w nowym roku akademickim przez urządzenie laboratoriów wydziału elektrycznego wraz z zakładem fizyki doświadczalnej prof. dra Malarskiego w nowoadaptowanym gmachu przy ul. Katowickiej 16, przeznaczając jego aulę, w której odbywa się nasza uroczystość, i dolną salę (dawniej gimnastyczną) na 2 wielkie audytoria po 400 miejsc w każdym wraz ze specjalną konstrukcją stalową pod trybuny dla słuchaczy i o specjalnym wyposażeniu dla demonstracji podczas wykładów fizyki, chemii ogólnej oraz wszystkich przedmiotów specjalnych wydziału elektrycznego — zgodnie z projektami dziekana tego wydziału prof. dra inż. Fryzego Stanisława.

Najgorzej jednak przedstawiała się sprawa laboratoriów na wydziale mechanicznym, zwłaszcza tak zwanych laboratoriów ciężkich, w pierwszym rzędzie wytrzymałości materiałów, również laboratorium pomiarów maszynowych i cieplnych, w którym obok bogatego sprzętu pomiarowego, konieczna jest obecność kotłów parowych, czadni oraz wszelkiego rodzaju maszyn cieplnych. Po otrzymaniu gmachu przy ul. Konarskiego, posiadającego olbrzymią salę gimnastyczną oraz bardzo obszerne, widne suteryny, zamierzamy w czasie najbliższym przystąpić do tworzenia wspomnianego laboratorium kosztem jak najtańszym, wszakże pod kątem widzenia jak najdalej posuniętego wymagania co do nowoczesności tego laboratorium — według planów i pomysłów prof. dra inż. Ochęduszki Stanisława.

Zakład Wytrzymałości Materiałów, połączony z Zakładem Metaloznawstwa (działającym już od roku, dzięki zapobiegliwości i energii prof. inż. Stauby Fryderyka), jest obecnie organizowany przez wybitnego uczonego polskiego prof. dra inż. Burzyńskiego Włodzimierza przy ul. Powstańców 12, gdzie znajdzie sobie pomieszczenie również kilka sal wykładowych, parę kreślarni dla studentów, pracownice naukowe profesorów oraz pokrewne Zakładowi Badania Materiałów prof. dra Burzyńskiego katedry: walcownictwa i kuźnictwa, odlewnictwa, metalurgii I. i II., mecha-

nicznej technologii materiałów wraz z laboratorium pomiarów warsztatowych, świetnie zapowiadającym się już od roku dzięki doświadczonemu kierownictwu znanego w dziedzinie badań nad obróbką wiórową prof. inż. Biernawskiego Witolda i jego niezwykle zapobiegliwego adiunkta inż. Młoddeckiego Jeremiasza.

Gmach przy ul. Konarskiego rozwiązuje tylko częściowo nasze troski w zakresie sal rysunkowych i sal wykładowych obok pomieszczenia tam większości katedr wydziału mechanicznego, dziekanatu wydziału mechanicznego i auli Politechniki. Ciężkość w tym gmachu wzrosła niepomiarowo w razie konieczności pomieszczenia w nim większości katedr, sal rysunkowych i sal wykładowych wydz. inż.-budowlanego; dziś mieszczących się w gmachu przy ul. Strzody 19. Dla wyjaśnienia sprawy muszę nadmienić, że, stojąc wobec trudności zagrażających wydziałowi chemicznemu, dobrze rozwijającemu się i przynoszącemu niewątpliwie korzyści Śląskowi i państwu, wysunęliśmy wobec Zarządu Miejskiego propozycję wymiany gmachu przy ul. M. Strzody 19, na gmach technologii chemicznych przy ul. Zimnej Wody. Po bliższym jednak zbadaniu sprawy i po stwierdzeniu, że Zarząd Miejski dysponuje w okolicach Politechniki niewykorzystanym w pełni gmachem szkolnym przy ul. Chmielnej, doszliśmy do wniosku, że Zarząd Miejski powinien podtrzymać swą decyzję z dn. 21 czerwca 1945 r. i przekazać Politechnice gmach przy ul. Zimnej Wody, tym bardziej, że Politechnika odstąpiła na rzecz miasta przeznaczony dla niej tą samą decyzją olbrzymi, nowoczesny gmach szkolny przy ul. Paderewskiego — jako mało dla niej zdatny i daleko od dzielnicy akademickiej położony.

Na wydziale mechanicznym od roku działają następujące zakłady naukowe: Samochodów i Ciągników, Odlewnictwa (w dawnej wytwórni metali kolorowych Münstermanna), Obrabiarek oraz Instytut Projektowania Zakładów Przemysłowych (Iprozap), obsługujący potrzeby przemysłu

śląskiego w zakresie projektowania urządzeń technicznych i kształcący konstruktorów.

Ostatnio powstał przy kat. fizyki Zakład Optyki i Mechaniki Precyzyjnej, -będący w stadium organizacji.

Na wydziale inżynieryjno-budowlanym w ubiegłym roku powstało muzeum budowlane, bogato zaopatrzone w makiety pomiarowe, oraz laboratorium badania materiałów budowlanych.

Potrzeby budowlano-montażowe Politechniki obok zaspokajania potrzeb codziennych pracowników naukowych, administracyjnych i młodzieży, obsługują Zakłady Techniczno-Gospodarcze, działające na prawach jednostki wydzielonej, skomercjalizowanej, otrzymującej zlecenia budowlane na terenie Politechniki przeważnie z przetargów, ogłaszanych przez wydział odbudowy Urzędu Wojewódzkiego Śląsko-Dąbrowskiego na podstawie przyznawanych Politechnice Śląskiej kredytów inwestycyjnych. Na czele Z. T.-G. stoi profesor wydz. inżynieryjno-budowlanego.

Poza trudnościami lokalowymi Politechnika Śląska walczy — jak dotąd zwycięsko — z trudnościami budżetowymi, które u nas są szczególnie dotkliwe, wobec konieczności gruntownych napraw, adaptacji, umeblowania i wyposażenia technicznego przejmowanych obecnie gmachów, w jednym roku akademickim, możliwie na jego początku, czyli na odcinku zaledwie paru miesięcy najbliższych.

Śmiem myśleć, że i te olbrzymie, na pierwszy rzut oka niepokonalne trudności uda się nam szczęśliwie rozwiązać, jeśli Rząd Jedności Narodowej zatwierdzi pewne, doniesłe dla nas pod względem finansowo-budżetowym, przedłożenie Politechniki Śląskiej z sierpnia b. r., mające na celu uczynienie zadość wymaganiom przemysłu śląskiego w zakresie szybkiego, a dobrego szkolenia kadr technicznych.

Politechnika Śląska pracę swą podjęła w dniu 1. VI. 45 r. w Krakowie przy 1.200 słuchaczach na wszystkich latach studiów wydziałów: chemicznego, elektrycznego, inżynie-

ryjno-budowlanego oraz mechanicznego. Dnia 1. X. 1945 r. po zakończeniu półrocznego Politechnika Śląska rozpoczęła przeprowadzkę z Krakowa do swej stałej siedziby, do Gliwic, gdzie działająca od 26. VI. 45 r. ekipa organizacyjna przygotowała odpowiednie budynki tak mieszkalne, jak uczelniane i zorganizowała odpowiednią podstawę życiową dla ciała profesorskiego, administracji oraz młodzieży w postaci położonych w dzielnicy akademickiej paruset mieszkań, 5 stołówek i 5 (na ogólną liczbę 18) domów akademickich. W sumie bursy i kwatery powinny były pomieścić około 1.900 studentów i studentek. 13 burs z konieczności okazało się poza granicami dzielnicy akademickiej, niekiedy w znacznej od niej odległości.

Otwarty w Gliwicach w dniu 5. XI. 45 r. wstępny rok studiów liczył początkowo 668 słuchaczy, a cała Politechnika łącznie z 900 przyjętymi na pierwszy rok studiów osobami miała na wszystkich latach w chwili rozpoczęcia wykładów w Gliwicach w dniu 29. X. 45 r. blisko 2.750 studentów. Część młodzieży pozostała w Krakowie i wycofała swe dokumenty z Gliwic. Na dzień 1. I. 46 r. pozostało nam 2.450 słuchaczy, a na koniec roku akad. 1945/46 niecałe 2.000. Było to spowodowane wprowadzonymi rygorami. Szczególnie duży ubytek słuchaczy zaznaczył się na roku wstępnym; tam do pierwszego egzaminu trymestralnego zgłosiło się z początkowych 668 osób zaledwie 460, do drugiego 437, do trzeciego (ostatecznego) 409, z których na pierwszy rok studiów zakwalifikowano 348 osób.

Na rok akademicki 1946/47 projektuje się na Politechnice Śląskiej 2 650 miejsc.

W pierwszym roku swego istnienia Politechnika Śląska wydała 3 dyplomy doktora nauk technicznych (na wydz. mech.), 29 dyplomów inżyniera chemika, 17 — inżyniera elektryka, 11 — inżyniera budowlanego i 160 dyplomów inżyniera mechanika, łącznie 217 dyplomów inżynierskich, przeprowadziła 5 przewodów habilitacyjnych (na wydz. chemicz-

nym), zanostryfikowała 11 dyplomów zagranicznych na wydziale chemicznym, 14 na wydziale elektrycznym.

W roku akad. 1945/46 Politechnika Śląska bezpłatnie utrzymywała w bursach, bezpłatnie żywiła 3 razy dziennie i otaczała bezpłatną opieką lekarską wszystkich bez wyjątku studentów. Dbaliśmy przede wszystkim o dzieci robotników, chłopów i inteligencji pracującej, jak również o b. więźniów obozów faszystowskich, o bojowników o wolność i niepodległość Polski.

Za rok 1945/46 tytułem bezzwrotnych stypendiów Ministerstwa Oświaty studentom wypłacono na ręce 393.600 zł, tytułem dotacji na wydawnictwa (skrypty) wydano z sum budżetowych 282.534 zł.

Chorych studentów umieszczała Politechnika na swój koszt w szpitalach i sanatoriach. Oprócz własnego ambulatorium i gabinetu dentystycznego Politechnika prowadziła własną izbę chorych o 14-tu łózkach.

Dla zapewnienia należytego funkcjonowania 5-ciu stołówkom, Politechnika Śląska — dzięki urzędowemu i materialnemu poparciu Ob. Wojewody Śląsko-Dąbrowskiego Gen. dyw. Aleksandra Zawadzkiego — otrzymała i prowadziła we własnym zakresie ośrodek rolny Czekanów, znajdujący się w odległości 7 km od Gliwic i posiadający 369 ha użytków rolnych, tudzież pałac z parkiem, służący Politechnice za dom wypoczynkowy (obliczony na 50—100 studentów lub na 20 pracowników naukowych czy administracyjnych z rodzinami). Na uruchomienie rolnego ośrodka i domu wypoczynkowego Wojewódzka Rada Narodowa na wniosek Ob. Wojewody wyasygnowała Politechnice Śląskiej tytułem bezzwrotnej zapomogi 1 milion złotych.

Jeśli idzie o działalność biblioteki Politechniki w roku ubiegłym, to przedstawiała się ona jak następuje:

zainwentaryzowanych i objętych katalogami

bibliotecznymi dzieł było około . . . 3000

z tego:

w języku polskim . . . . . 780 dzieł

„ „ rosyjskim	400	„
„ „ angielskim	270	„
ze zbiorów poniemieckich, sortowanych i rozdzielanych na kilkanaście działów	1.550	„
przeszło przez spisy akcesyjne	8.100	„
zostało przesortowanych na działy i wy- dzielonych z przeznaczeniem dla in- nych bibliotek ;	12.500	„
oczekuje na opracowanie	3 900	„
biblioteka prowadzi czasopism		
polskich	83	
rosyjskich	17	
amerykańskich i angielskich	22	
francuskich	2	
szwajcarskich	2	

Biblioteka uzyskała za granicą pomoc dla Politechniki w zakresie wydawnictw angielskich i amerykańskich w ilości 47 roczników czasopism i 70 dzieł, ujęła dotychczas w formie bibliograficzną treść około 7 roczników czasopism amerykańskich dla celów informacyjnych czytelników. Frekwencja miesięczna w bibliotece wynosiła: wypożyczających — 485 osób, korzystających z czytelni — 319.

Politechnika Śląska nie jest jeszcze urządzona, daleko nie wszystkie jej potrzeby zostały zaspokojone. Nie ulega jednak wątpliwości, że Politechnika Śląska otrzymała wszystkie dane po temu, aby mogła stać się uczelnią akademicką robotniczej ludności województwa śląsko-dąbrowskiego, dorównującą swym poziomem i wyposażeniem naukowym pozostałym politechnikom krajowym. Mamy ambicję stać się pod pewnymi względami i w wytyczonym przez dekret erekcyjny kierunku uczelnią przodującą i wydajną.

Po raz pierwszy w dziejach naszego narodu młodzież polska współdecyduje o losach Polski. Na wleku odcinkach frontu bojowego przeciw faszyzmowi i imperializmowi nie-

mieckiemu o zwycięstwie zdecydowałaś Ty, Młodzieży Kochana. Dziś miejsce Twoje jest w pierwszych szeregach pracujących nad odbudową kraju.

Czerp więc, Droga Młodzieży, wiedzę na naszej uczelni w atmosferze spokoju, wzajemnego szacunku, umiłowania Prawdy i Człowieka.

Przedstawiciele młodzieży demokratycznej, zrzeszonej w Związku Walki Młodych, w OMTUR-rze i w Związku Młodzieży Wiejskiej „Wici“, dziś zasiadają jako posłowie na ławach Krajowej Rady Narodowej. Niewątpliwie z woli demokracji ludowej wejdą oni też do Sejmu Ustawodawczego, wspólnie z nami — starszymi będą odpowiadać przed historią za losy Ojczyzny.

Dzisiejsza młodzież będzie żyć i pracować w Polsce przyszłości, będzie ją rozbudowywać dla szczęścia i chwały przyszłych pokoleń!

Niech więc na tę wielką i szczytną służbę dla Narodu młodzież nasza jak najlepiej przygotowuje się.

Z tym serdecznym życzeniem otwieram drugi naszej Szkoły rok akademicki 1946/47 na chwałę i pożytek Polski Ludowej.

**Przemówienie rektora Politechniki Śląskiej w Gliwicach,
prof. inż. Władysława Kuczewskiego
z okazji imatrykulacji studentów w dniu 8. XII. 46 r.**

W okresie przedwojennym podczas imatrykulacji nadawano studentowi godność obywatela Rzeczypospolitej Akademickiej.

Na teren tego „państwa“ bez zezwolenia rektora nie miał wstępu żaden przedstawiciel władzy administracyjnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Tę dziwną, karykaturalną suwerenność, sprowadzającą się do tworzenia państwa w państwie, całkiem niesłusznie uzasadnia się jasną i jak świat starą ideą wolności nauki.

Pomieszczenie pojęć zaszło przez to, że wolność głoszenia *ex cathedra* poglądów na różne zjawiska i rzeczy bezwiednie czy też całkiem świadomie przyrównywało się do wolności działania ludzi, reprezentujących naukę czy szkołę, uznawało się wolność nauki za upoważnienie profesorów do uprawiania na własną rękę działalności, często nie uzgodnionej z interesem społecznym i państwowym i nie zaaprobowanej przez większość w narodzie.

Nie potrzebuję chyba nadmieniać, że dziś w okresie ludowładztwa, gdy ciemne siły sanacyjno-faszystowskiego podziemia starają się obalić tak społeczne, jak gospodarcze zdobycze demokracji, które są przecież politycznymi zdobyczami Państwa i Narodu Polskiego, utrzymanie zasady przedwojennej Rzeczypospolitej Akademickiej nie tylko byłoby anachronizmem i zbrodnią wobec demokracji, lecz stałoby się rzeczą wielce szkodliwą przede wszystkim dla szkoły i młodzieży,

ponieważ stworzyłoby na terenie akademickim twierdzą reakcji dla jej rozgrywki z obozem demokratycznym, pod osłoną zmyślonej „suwerenności“ i haczyków prawniczych.

Z tego a nie innego powodu każdy szczerzy patriota-Polak powinien uważać wolność akademicką nie za odskocznnię dla załatwiania porachunków klasowych, stanowych czy politycznych, lecz za środek do utrzymania powagi i świętości nauki, powołanej do służenia Człowiekowi i Polsce. Tylko te idee, które w puszczech obłudy i obskurantyzmu wyrębiają drogi ludzkości i naszego pięknego Kraju ku pokojowi, ku wielkości i szczęściu Narodu, mogą i powinny być kultywowane na terenie akademickim. A więc — obok czystej, abstrakcyjnej czy empirycznej nauki — tu powinny być pielęgnowane idee, mające na celu podniesienie społeczne Człowieka na najwyższe poziomy kultury i cywilizacji drogą zespołowego wysiłku, zbiorowej, zharmonizowanej i zdyscyplinowanej pracy, wykorzystującej zdobycze czystej, abstrakcyjnej czy też empirycznej wiedzy.

Na terenie akademickim — obok prac naukowych i dydaktycznych — powinna być prowadzona praca wychowawcza, mająca swe źródło we wzniosłych współczesnych dążnościach ludzi światłych i w postawie znacznej części młodzieży akademickiej 3-ich zaborów przed pierwszą wojną światową. Ta praca wychowawcza jest tym więcej konieczna i wskazana, że faszyzm i hitleryzm, w uwielbieniu nadczłowieka Nietzschego, moralnie cofnęły ludzkość do epoki jaskiniowej, albowiem odnowiły okrucieństwo, uwielbianie siły fizycznej i nienawiść rasową. Faszyzm i hitleryzm wycisnęły głęboki ślad w duszy młodzieży, wychowanej w duchu przymierza sanacyjno-hitlerowskiego. W okresie międzywojennym, podczas naszej dwudziestoletniej niepodległości, starannie i konsekwentnie zastrzykiwano młodzieży polskiej jad nienawiści, karierowiczostwa, przekupstwa i intryg. Poniewierano jej zapał młodzieńczy do piękna i prawdy. Entuzjazmowano ją życiorysami współczesnych Neronów-królów stali, nafty i t. p., zarzucano ją literaturą kryminalną i por-

nograficzną, ale mało albo niczego nie mówiono jej o pracy, o wysiłku poszczególnego obywatela i całego narodu przy budowie własnego państwa, o potędze codziennego czynu szarego człowieka - robotnika, chłopca czy inteligenta, o szacunku dla pracy fizycznej, o potędze gospodarczej, jako o podstawie rzeczywistej, ale nie urojonej „mocarstwowości“ Polski. O tym wszystkim polska szkoła sanacyjna młodzieży wcale nie mówiła, albo mówiła mało, bo główną myślą w rozmowach szkolnych przed wojną była otwarcie głoszona walka z Żydami i komunistami. Sanacyjne organizacje młodzieżowe omawiały sposoby najlepszego posługiwania się nożem, żyłką, kastetem i pałą, analizowały mordy kapturowe. Wojna i okupacja dokonały reszty. Młodzież, odzwyczajoną od myślenia kategoriami społecznymi, nauczono myśleć kategoriami egoistycznymi, zajmować się przede wszystkim osobista, indywidualną przyszłością. W młodzieży obudzono wstręt do spraw społecznych.

Odzyskawszy niepodległość Ojczyzny, dzięki rozgromieniu faszystów przez zjednoczone siły demokracji, młodzież polska stanęła na rozdrożu: broniąc się swą rzekomą „apolitycznością“, młodzież nie chciała porzucić swojej dawnej, przedwojennej postawy wobec zagadnień społecznych i ogólnoludzkich, wolała i jeszcze dziś woli tkwić w ciasnych ramach zainteresowań egoistycznych czy stanowych. Stąd pochodzi często stwierdzana przez pedagogów bezdełowość części naszej współczesnej młodzieży, brak głębszych zainteresowań nawet dla obranego zawodu czy specjalności: dziś o wyborze szkoły i wydziału decyduje bardzo często nie zamiłowanie do pewnej dziedziny wiedzy, lecz przede wszystkim kalkulacja przyszłych korzyści i zysków materialnych. Dlatego właśnie przepełnione są nasze politechniki, wydziały medycyny i stomatologii, a brak słuchaczy zaznacza się na wydziałach humanistycznych, matematycznych, prawniczych i innych. Jeden i ten sam kandydat na studenta czy studentkę zgłasza się równocześnie do kilku uczelni, czasem na kilka na raz wydziałów, byleby gdzieś postąpić i zdobyć dy-

plom z ukończenia studiów wyższych, bez różnicy jakich, byleby mieć „papierek“ do wylegitymowania się przy objęciu w przyszłości lukratywnej posady czy własnego dochodowego interesu.

Bezideowość i przedwczesne zmaterializowanie stały się cechami charakterystycznymi dla większości naszej młodzieży akademickiej. Zagraża to pomyślności i wielkości naszego Narodu i Państwa, staje się to przeszkodą do osiągnięcia wyższych poziomów kultury, techniki i nauki; w ogóle przez rzetelną pracę w umiłowanym zawodzie czy w obranej dziedzinie wiedzy. Walka ze zmaterializowaniem naszej młodzieży staje się więc walką o przyszłość Polski.

Nie możemy zgodzić się na to, by nasza młodzież nie pielęgnowała ideałów społecznych czy prawd naukowych, by młodzież poprzestała na dążeniu do zrobienia kariery życiowej bez osiągnięcia doskonałości swych pobudek indywidualnych, bez obudzenia w sobie zainteresowań społecznych czy naukowych, by młodzież zamykała się w ciasnym kręgu egoizmu. Studenci powinni spoglądać na świat i otoczenie okiem istot uduchowionych i uspołecznionych, stale poszukujących dokładnego określenia swego stanowiska we wszechświecie, wśród innych narodów, a zwłaszcza sąsiedzkich, i we własnym społeczeństwie.

Studenci nasi powinni należeć do organizacji młodzieżowych ideowo-wychowawczych, pielęgnujących ideały narodowe, społeczne i naukowe. Podkreślam z naciskiem, że prawda ta przez większość polskiej młodzieży akademickiej jest dotąd zapoznawana albo i niedostrzegana. Każda bowiem organizacja ideowo-wychowawcza — jeśli chce osiągnąć swój cel — powinna opierać się o prawdy naukowe, stanowiące o ideale społecznym.

Ideowość młodzieży — to jej siła motoryczna, to — przyszłe drogi rozwojowe tej społeczności z której młodzież się wywodzi, do której należy i dla której przyszłości pracować zamierza.

Albowiem młodzież polska — to przyszłość Polski.

Dlatego nam — ludziom starszego pokolenia niezmiernie na tym zależy, aby młodzież nasza — nadzieja narodu i państwa — była jak najbardziej ideowa i jak najbardziej uspołeczniona.

Stąd właśnie powstała nowa rota ślubowania akademickiego, którą w ślad za mną za chwilę powtarzać będziecie.

Życzę Wam z całego serca, aby ta nowa rota ślubowania obudziła w Waszych umysłach i w Waszych sercach jak najszlachetniejsze i jak najwznieślijsze myśli, by pobudziła Was do przeanalizowania Waszych przyszłych dróg życiowych, Waszej obecnej czy wczorajszej postawy wobec państwa i społeczeństwa, byście z całą świadomością i odpowiedzialnością mogli powziąć niezłomne postanowienie służyć wiernie „Tej, która nie zginęła“ — naszej ukochanej Ojczyźnie — Polsce Ludowej.

R O T A

Przyrzekam uroczyście, jako student Politechniki Śląskiej w Gliwicach, według najlepszego mego rozumienia i zgodnie z sumieniem rzetelnie pracować dla dobra Narodu Polskiego, szanować jego prawa i władze demokratyczne i czynić wszystko w miarę swych sił i uzdolnień dla wzmocnienia jedności narodowej i pomyślnego rozwoju Rzeczypospolitej.

Przyrzekam również zachować się podczas studiów zgodnie z przepisami demokratycznej szkoły akademickiej, zwalczać wszelkie przejawy gwałtu w stosunkach między ludźmi i nienawiści rasowej czy też narodowościowej, przyrzekam szerzyć zasady praworządności demokratycznej wśród kolegów, pomagać im tak w nauce, jak w ich pracy na rzecz dobra ogólnego.

Przyrzekam wytrwale dążyć do zdobycia wiedzy, szanować pracę profesora, jak również pracę chłopca, robotnika i rzemieślnika, zwalczać wyzysk człowieka przez człowieka, narodu przez naród.

Tak mi dopomóż Bóg!

WŁADZE AKADEMICKIE POLITECHN. ŚLĄSKIEJ.

W myśl ustawy o szkołach akademickich władzami akademickimi są:

1. zebranie ogólne profesorów,
2. senat akademicki,
3. rektor,
4. prorektor,
5. rady wydziałowe,
6. dziekani,
7. prodziekani.

Skład osobowy zebrania ogólnego profesorów:

W skład zebrania ogólnego profesorów wchodzi wszyscy profesorowie honorowi, zwyczajni, nadzwyczajni, zastępcy profesorów, profesorowie kontraktowi, docenci.

Skład osobowy senatu:

rektor — prof. inż. Władysław Kuczewski.

prorektor — vacat,

dziekani:

wydz. chemicznego — prof. dr inż. Adolf Joszt,

wydz. elektrycznego — prof. dr inż. Stanisław Fryze,

wydz. inż.-budowl. — prof. inż. Michał Paszkiewicz,

wydz. mechanicznego — prof. inż. Bartłomiej Tokarski;

delegaci wydziałów:

chemicznego — prof. dr inż. Waclaw Leśniański,

elektrycznego — prof. dr inż. Tadeusz Malarski,

inż.-budowl. — prof. inż. Stanisław Szerszeń,
mechanicznego — prof. inż. Władysław Rubczyński,

Skład osobowy rad wydziałowych:

(podano w programie każdego wydziału).

Skład osobowy urzędów:

rektor — prof. inż. Władysław Kuczewski,
ul. Częstochowska 19, tel. 23-49, 36-51,
prorektor — vacat.

SEKRETARIAT

ul. Częstochowska 19, tel. 35-79
kierownik Sekretariatu — mgr Stanisław Kuziński.

ADMINISTRACJA

ul. Częstochowska 12, tel. 24-52
administrator — mgr. Tadeusz Niżankowski, tel. 36-30.

KWESTURA

ul. Piramowicza 2, tel. 20-38
kwesor — Jan Foryst.

DZIEKANATY:

Wydział chemiczny:

ul. Marcina Strzody 28, tel. 51-12
dziekan — prof. dr inż. Adolf Joszt,
prodziekan — prof. dr inż. Wacław Leśnlański.

Wydział elektryczny:

ul. Częstochowska 10, tel. 24-71
dziekan — prof. dr inż. Stanisław Fryze,
prodziekan —

Wydział inż.-budowlany:

ul. Marcina Strzody 17, tel. 37-12
dziekan — prof. inż. Michał Paszkiewicz,
prodziekan — prof. dr inż. Edmund Szczepaniak.

Wydział mechaniczny:

ul. Konarskiego 22, tel. 47-65
dziekan — prof. inż. **Bartłomiej Tokarski**,
prodziekan — prof. inż. **Władysław Rubczyński**.

Dziekanat roku wstępnego:

ul. Częstochowska 15, tel. 45-78
dziekan — prof. dr **Stanisław Kaliński**.

Biblioteka:

ul. Marcina Strzody 21, tel. 41-76
 przewodniczący komisji bibliotecznej: — prof. dr inż.
Wacław Leśniński,
kierownik biblioteki — inż. **Tytus Laskiewicz**.

ZAKŁADY WYDZIELONE**1. Zakład Obrabiarek**

ul. Wrocławska 2, tel. 49-93 i 48-27
kierownik — prof. dr inż. **Affanasowicz Michał**.

2. Zakład Samochodów i Ciągników

ul. Wrocławska 10, tel. 36-81
kierownik — prof. inż. **Rubczyński Władysław**.

3. Zakład Badania Materiałów

ul. Powstańców 12, tel. 51-58
kierownik — prof. dr inż. **Burzyński Włodzimierz**,
zast. kier. — prof. inż. **Staub Fryderyk**,
 adres teleg. Zetbem-Gliwice.

4. Zakład Odlewnictwa

ul. Towarowa 1
kierownik — zast. prof. inż. **Kniaginin Gabriel**.

5. Zakład Mechanicznej Technologii Materiałów

ul. Powstańców 12, tel. 51-58
kierownik — prof. inż. **Biernawski Witold**.

6. Zakład Optyki i Mechaniki Precyzyjnej

ul. Katowicka 16

kierownik — prof. dr inż. Malarski Tadeusz.

7. Laboratorium pomiarów cieplnych i laboratorium maszyny nowo

ul. Konarskiego 22

kierownik — prof. dr inż. Ochęduszko Stanisław.

Zakłady Budowlane

ul. Orlickiego 1, tel. 31-65

kierownik — prof. inż. Paszkiewicz Michał.

PROGRAM WYDZIAŁU CHEMICZNEGO

1. Spis katedr.
2. Skład osobowy.
3. Skład komisji egzaminu dyplomowego.
4. Spis wykładów.
5. Program studiów.
6. Plan nauk na rok akademicki 1946/47.

1. SPIS KATEDR WYDZIAŁU CHEMICZNEGO.

Skróty oznaczają: prof. zw. = profesor zwyczajny, prof. n. = profesor nadzwyczajny, prof. kont. = profesor kontraktowy, zast. prof. = zastępca profesora, adkt. = adiunkt, st. asyst. = starszy asystent, mł. asyst. = młodszy asystent, zast. asyst. = zastępca asystenta, adr. = adres katedry, tel. = telefon katedry, dom. = domowy.

Kat. chemii nieorganicznej — **prof. zw. dr Wiktor Jakób**, 1 adiunkt, 2 st. asyst., 4 mł. asyst., 1 zast. asyst.; adr. ul. Strzody 23, tel. laborat. chem. 39-09.

Kat. chemii organicznej — zastępczo wyklada **prof. zw. dr inż. Edward Sucharda**, 2 adiunktów, 2 st. asyst., 2 mł. asyst.; adr. ul. Strzody 23.

Kat. chemii fizycznej — **prof. kont. dr inż. Michał Śmiałowski**, 1 adiunkt, 2 st. asyst.; adr. ul. Strzody 23.

Kat. fizyki — **zast. prof. dr Marian Puchalik**, 1 adiunkt, 2 st. asyst., 1 mł. asyst.

Kat. mineralogii i geologii — zastępczo wykłada prof. zw. **dr Marian Kamieński**, 1 adiunkt, 3 mł. asyst.; adr. ul. Strzody 23. — Katedra obsługuje również Wydz. Inż.-Budowl.

Kat. maszynoznawstwa chemicznego — prof. kont. inż. **Jan Krakowski**, 1 st. asyst., 1 mł. asyst.; adr. ul. Strzody 23.

Kat. technologii chemicznej nieorganicznej — prof. n. dr inż. **Stanisław Bretsznajder**, 1 adiunkt, 2 st. asyst., 1 zast. asyst.; adr. ul. Strzody 23.

Kat. technologii chemicznej organicznej — prof. zw. dr inż. **Wacław Leśniański**, 1 adiunkt, 1 st. asyst.; adr. ul. Strzody 23.

Kat. technologii chemicznej przemysłu rolniczego — prof. zw. dr inż. **Adolf Joszt**, 1 adiunkt, 2 st. asyst.; adr. ul. Strzody 23.

Kat. technologii nafty i paliw płynnych — vacat, 1 adiunkt, 1 st. asyst., 2 mł. asyst.; adr. ul. Strzody 23.

Kat. inżynierii chemicznej — nieobsadzona.

Kat. technologii chemicznej węgla — nieobsadzona.

Kat. naukowej organizacji pracy — prof. kont. inż. **Stanisław Guziński** — 394 spis wykł. wydziału mechanicznego; 1 adiunkt, 1 st. asyst.

2. SKŁAD OSOBOWY WYDZIAŁU CHEMICZNEGO.

a) Rada Wydziału:

Dziekan: prof. dr inż. **Adolf Joszt**.

Prodziekan: prof. dr inż. **Wacław Leśniański**.

Członkowie profesorowie: dr **Stanisław Bretsznajder**, inż. **Stanisław Guziński**, dr **Wiktor Jakób**, dr **Marian Kamieński**, inż. **Jan Krakowski**, dr inż. **Michał Śmiałowski**, dr inż. **Edward Sucharda**.

Członkowie, zastępcy profesorów: dr **Marian Puchalik**,

b) Wykładowcy:

- Marmol Zygmunt**, magister filozofii, adiunkt kat. matematyki wydziału mechanicznego, wykłada elementy matematyki wyższej.
- Kuczewski Władysław**, inżynier metalurg, rektor Politechniki Śląskiej, prof. zw. wydziału mechanicznego, wykłada metalurgię.
- Staub Fryderyk**, inżynier mechanik, prof. kont., wykłada metaloznawstwo.
- Pawlikowski Stefan**, inżynier chemik, doktor nauk technicznych, zaśc. naczelnego dyrektora Zakładów Paliw Syntetycznych w Dworach k/Oświęcimia, wykłada elektrochemię techniczną (Dwory k/Oświęcimia).
- Śmiałowski Władysław**, inżynier architekt, prof. kont., wykłada encyklopedię budownictwa.
- Günther Waclaw**, inżynier elektryk i mechanik, prof. Politechniki Wrocławskiej, wykłada zasady elektrotechniki.
- Schaetzel Stanisław**, doktor praw, doradca ekonomiczny przy Centralnym Zarządzie Przemysłu Chemicznego w Gliwicach, wykładowca Wyższego Stadium Nauk Społeczno-Gospodarczych w Katowicach, wykłada wybrane działy z nauk prawniczych (ul. Narozna 14).
- Rzęcki Mieczysław**, inżynier, prof. kont., główny inspektor ochrony pracy Ministerstwa Przemysłu, wykłada higienę i ochronę pracy (Warszawa, ul. Oleandrów 7).
- Konarzewski Jerzy**, inżynier chemik, doktor nauk technicznych, docent habilitowany Politechniki Warszawskiej, kierownik Fabryki Wyrobów Ogniotrwałych, Szopienice, doradca w sprawach materiałów ogniotrwałych w C. Z. P. H., wykłada ceramikę (Dąbrówka Mała, ul. Hallera 19, tel. Szopienice 241-51).
- Kisielow Włodzimierz**, inżynier chemik, adiunkt kat. technologii nafty i paliw płynnych wydziału chemicznego, wykłada technologię nafty i paliw płynnych.

Pajewski Kazimierz, inżynier, kierownik laboratorium Zjednoczenia Przemysłu Farb i Lakierów w Gliwicach, wykłada technologię powłok ochronnych (ul. Studzienna).

Stobiecki Tadeusz, inżynier, doktor nauk technicznych, dyrektor biura sprzedaży nawozów sztucznych Centrali Handl. Przem. Chemiczn. w Gliwicach, wykłada chemię gospodarczą (ul. Mickiewicza 46, tel. 47-33 i 45-75).

Troszkiewicz Czesława, inżynier chemik, adiunkt kat. chemii organicznej, wykłada chemię organiczną.

Krakowski Jan, inżynier mechanik, prof. kont. wydziału chemicznego, wykłada rysunki techniczne.

Lektorzy:

Edward Deszberg, prowadzi lektorat jęz. angielskiego,

Wanda Kotwicka, prowadzi lektorat języka francuskiego,

dr Joachim Namysł, prowadzi lektorat języka niemieckiego,

inż. Felicja Rymowicz, prowadzi lektorat języka rosyjskiego.

c) Adiunkci:

Kat. chemii nieorganicznej	inż. Tadeusz Pukas
„ chemii organicznej	1. dr Stanisław Prebendowski 2. inż. Czesława Troszkiewicz
„ chemii fizycznej	inż. Czesław Jodko
„ fizyki	inż. Marian Konopacki
„ mineralogii i geologii	inż. Franciszek Engel
„ maszynoznawstwa chemicznego	.....
„ technologii chemicznej nieorganicznej	inż. Józef Szafnicki
„ technologii chemicznej organicznej	inż. Tadeusz Mazoński
„ technologii chemicznej przemysłu rolniczego	inż. Kazimierz Kluczycki
„ technologii nafty i pa- liw płynnych	inż. Włodzimierz Kisielow

„ inżynierii chemicznej	
„ technologii chemicznej węgla	
„ naukowej organizacji pracy	inż. Tadeusz Machnik

d) Starsi asystenci:

Kat. chemii nieorganicznej	1. inż. Maria Kulawikowa 2. Henryk Sikorski
„ chemii organicznej	1. dr Józefa Wąsowska 2. Jan Grodzicki
„ chemii fizycznej	1. inż. Maria Niedzielska 2. inż. Maria Kobyłczykowa
„ fizyki	1. mgr Bolesław Matuła 2. mgr Irena Postępska
„ mineralogii i geologii	
„ maszynoznawstwa chemicznego	inż. Henryk Chwalibóg
„ technologii chemicznej nieorganicznej	1. inż. Aleksander Kobyłczyk 2. inż. Władysław Augustyn
„ technologii chemicznej organicznej	inż. Władysław Kozak
„ technologii chemicznej przemysłu rolniczego	1. inż. Marek Bartko 2. mgr Flora Bonderowa
„ technologii nafty i pa- liw płynnych	inż. Edward Chlebowski
„ inżynierii chemicznej	
„ technologii chemicznej węgla	
„ naukowej organizacji pracy	inż. Kazimierz Hawranek

e) Młodszy asystenci:

Kat. chemii nieorganicznej	1. Kazimiera Grabińska 2. Tymoteusz Kajzer 3. Zbigniew Jakób 4. Wincenty Korpak
„ chemii organicznej	1. mgr Katarzyna Deutschman 2. Stanisław Łukaszewicz
„ chemii fizycznej	.....
„ fizyki	1. Franciszek Kumaszk 2. Zofia Stankiewicz
„ mineralogii i geologii	1. Stanisław Franke 2. Romuald Bojarzyński 3. Henryk Glinka
„ maszynoznawstwa chemicznego	Stanisław Binięda
„ technologii chemicznej nieorganicznej	.....
„ technologii chemicznej organicznej	.....
„ technologii chemicznej przemysłu rolniczego	.....
„ technologii nafty i pa- liw płynnych	1. Urszula Szałajko 2. Zygmunt Frankl
„ inżynieri, chemicznej	.....
„ technologii chemicznej węgla	.....
Wykłady zlecone z mate- matyki	Jadwiga Kumaszkowa

f) Zastępcy asystentów:

Kat. chemii nieorganicznej	Kazimierz Czelný
„ technologii chemicznej nieorganicznej	Stanisław Bistróń

3. SKŁAD KOMISJI EGZAMINU DYPLOMOWEGO NA WYDZIALE CHEMICZNYM.

Przewodniczący: **prof. dr inż. Adolf Joszt.**

Członkowie: **prof. dr Stanisław Bretsznajder, prof. dr Wiktor Jakób, prof. dr Marian Kamiński, prof. inż. Jan Krakowski, prof. dr inż. Wacław Leśniński, prof. dr inż. Edward Sucharda.**

4. SPIS WYKŁADÓW WYDZIAŁU CHEMICZNEGO.

1. ELEMENTY MATEMATYKI WYŻSZEJ — **mgr Marmol Zygmunt.**

Rok I., tygodn. 4 godz. wykładu i 2 godz. ćwiczeń w obu półroczach.

Geometria analityczna płaska i przestrzenna. Elementy rachunku różniczkowego i całkowego z zastosowaniami. Prostsze równania różniczkowe I-go i II-go rzędu. Wybrane zagadnienia z matematyki stosowanej.

2. FIZYKA — **zast. prof. dr Marian Puchalik.**

Rok I., tygodn. 4 godz. wykładu w półroczu zimowym i 3 godz. wykładu w półroczu letnim.

Mechanika ogólna. Teoria ciepła i fizyka molekularna. Elektryczność i magnetyzm. Optyka. Zarys teorii budowy atomu.

3. ĆWICZENIA Z FIZYKI — **dr Marian Puchalik.**

Rok I., tygodn. po 3 godz. w obu półroczach.

4. CHEMIA NIEORGANICZNA — **prof. dr Wiktor Jakób.**

Rok I., tygodn. 5 godz. wykładu w półroczu zimowym i 3 godz. wykładu w półroczu letnim.

Atomistyczno-molekularne podstawy myślenia chemicznego. Główne prawa przemian i równowag chemicznych. Elementy nieorganicznej chemii opisowej. Układ okresowy i budowa atomów. Przegląd ważniejszych grup pierwiastków i ich połączeń oraz teorie budowy związków nieorganicznych. Przemiany jądrowe pierwiastków.

5. **ĆWICZENIA Z CHEMII NIEORGANICZNEJ — prof. dr Wiktor Jakób.**
Rok I., tygodn. 12 godz. w półroczu zimowym.
Pojedyńcza analiza wagowa i miarowa. Wstępne ćwiczenia z analizy jakościowej. Nieorganiczna preparatyka.
6. **SEMINARIUM Z CHEMII NIEORGANICZNEJ — prof. dr Wiktor Jakób.**
Rok I., tygodn. 2 godz. w półroczu letnim.
7. **CHEMIA ORGANICZNA — prof. dr inż. Edward Sucharda.**
Rok II., tygodn. 3 godz. wykładu w półroczu zimowym i 5 godz. wykładu w półroczu letnim.
Wstęp do chemii organicznej. Analiza elementarna. Związki alifatyczne. Związki izo- i heterocyklowe. Alkaloidy, witaminy, hormony.
8. **ĆWICZENIA Z CHEMII ORGANICZNEJ — prof. dr inż. Edward Sucharda.**
Rok II., tygodn. 2¹ godz. w półroczu zimowym i 8 godz. w półroczu letnim.
Zapoznanie się z podstawowymi czynnościami z zakresu preparatyki organicznej. Analiza jakościowa związków organicznych. Preparatyka organiczna w zakresie podstawowych procesów chemicznych.
9. **SEMINARIUM Z CHEMII ORGANICZNEJ — prof. dr inż. Edward Sucharda.**
Rok II., tygodn. 2 godz. w półroczu letnim.
Omawianie ogólniejszych zagadnień z zakresu chemii organicznej na podstawie literatury. Przygotowywanie i wygłaszanie referatów, dotyczących aktualnych zagadnień z chemii organicznej.
10. **CHEMIA ANALITYCZNA JAKOŚCIOWA — prof. dr Wiktor Jakób.**
Rok I., tygodn. 1 godz. wykładu w półroczu letnim.
Teoria i praktyka rozpoznawczej analizy nieorganicznej z uwzględnieniem metod mikrochemicznych.

11. **ĆWICZENIA Z CHEMII ANALITYCZNEJ JAKOŚCIOWEJ** — **prof. dr Wiktor Jakób.**
Rok I., tygodn. 15 godz. w półroczu letnim.
Systematyczny kurs analizy jakościowej.
12. **CHEMIA ANALITYCZNA ILOŚCIOWA** — **prof. dr Wiktor Jakób.**
Rok II., tygodn. 1 godz. wykładu w półroczu zimowym.
Teoria i praktyka analizy wagowej i miarowej.
13. **ĆWICZENIA Z CHEMII ANALITYCZNEJ ILOŚCIOWEJ** — **prof. dr Wiktor Jakób.**
Rok II., tygodn. 16 godz. w półroczu zimowym.
Systematyczny kurs analizy ilościowej.
14. **CHEMIA FIZYCZNA** — **prof. kont. dr inż. Michał Śmiałowski.**
Rok II., tygodn. 3 godz. wykładu w półroczu letnim i rok III., obie grupy — tygodn. 2 godz. wykładu w obu półroczach.
Cele i zadania chemii fizycznej. Układ periodyczny pierwiastków i budowa materii. Nauka o fazach i stanach materii. Kinetyczna teoria ciepła. Zasady termodynamiki. Statyka chemiczna. Termochemia. Elektrochemia. Chemia koloidów. Absorbpcja na granicach faz. Kinetyka chemiczna. Fotochemia.
15. **ĆWICZENIA Z CHEMII FIZYCZNEJ** — **prof. kont. dr inż. Michał Śmiałowski.**
Rok III., obie grupy — tygodn. po 4 godz. w obu półroczach.
Pomiar gęstości ciał stałych, cieczy i gazów. Pomiar temperatur. Pomiar prężności par. Określanie ciężaru drobinowego. Określanie równoważników chemicznych. Kalorymetria. Określanie rozpuszczalności. Krioskopia. Ebullioskopia. Określanie przewodności elektrolitów. Voltametr. Pomiar siły elektromotorycznej. Pomiar stężenia jonów wodorowych. Polaryzacja. Pasywność. Powstawanie i strącanie koloidów. Elektroforeza. Zja-

wiska elektrokapilarne. Adsorbcja. Szybkość reakcji w układach jednorodnych i niejednorodnych. Kataliza. Reakcje fotochemiczne. Chemoluminiscencja.

16. MINERALOGIA — prof. dr Marian Kamieński.

Rok II., tygodn. po 2 godz. wykładu i 3 godz. ćwiczeń w obu półroczach.

Zarys rozwoju mineralogii. Zakres mineralogii i jej stosunek do innych nauk. Krystalografia geometryczna i fizyczna ze szczególnym uwzględnieniem własności optycznych. Mineralogia chemiczna. Występowanie i geneza minerałów. Systematyka minerałów. Najważniejsze zagadnienia z petrografii.

Łącznie z wykładami ćwiczenia krystalograficzne, mikroskopowe i dmuchawkowe.

17. SUROWCE MINERALNE POLSKI — prof. dr Marian Kamieński.

Rok III., grupa nieorganiczna — tygodn. 2 godz. wykładu i 2 godz. ćwiczeń w półroczu zimowym.

Ogólne wiadomości z zakresu występowania użytecznych minerałów i skał. Przegląd pldów kopalnych Polski.

18. MIKROBIOLOGIA TECHNICZNA — prof. dr inż. Adolf Joszt.

Rok III., grupa organiczna — tygodn. 3 godz. wykładu w półroczu zimowym.

Rys historii początków nauki o drobnoustrojach. Morfologia, fizjologia i systematyka drobnoustrojów. (Schizomycetes i Eumycetes). Zasady enzymatyki. Szczegółowe wiadomości o drobnoustrojach ważnych w przemyśle i o ich zastosowaniach technicznych.

19. ĆWICZENIA Z MIKROBIOLOGII TECHNICZNEJ — prof. dr inż. Adolf Joszt.

Rok III., grupa organiczna — tygodn. po 3 godz. w obu półroczach.

Metody badania i czystej hodowli. Rozpoznawanie naj-

ważniejszych drobnoustrojów w czystej hodowli i w mieszaninach. Mikrobiologiczna analiza surowców, półproduktów i produktów przemysłu rolniczego.

20. INŻYNIERIA CHEMICZNA — **vacat.**

Rok III., obie grupy — tygodn. 3 godz. wykładu i 2 godz. ćwiczeń w obu półroczach.

Opracowanie reakcji chemicznych dla techniki. Podstawowe procesy fizyczne: przepływ cieczy i gazów, przenoszenie ciepła, dyfuzja. Typowe procesy fabrykacyjne. Typy reakcji chemicznych i ich realizacja. Gospodarka cieplna fabryki chemicznej. Kontrola procesów, pomiary.

21. TECHNOLOGIA CHEMICZNA OGÓLNA — **vacat.**

Rok III., obie grupy — tygodn. 3 godz. wykładu w obu półroczach.

Gazy skroplone i sprężone. Paliwo naturalne i sztuczne. Metody ogrzewania. Materiały pędne. Smary. Przemysł kwasów mineralnych (siarkowego, solnego, azotowego). Przemysł solny. Soda. Elektroliza chlorków. Amoniak. Nawozy sztuczne. Materiały budowlane. Ceramika. Szkło. Metalurgia: żelazo, cynk, ołów, miedź, aluminium. Przemysł naftowy. Syntetyczne paliwo płynne. Przemysł suchej destylacji drewna, węgla brunatn. i kamiennych. Kauczuk i żywice syntetyczne. Masy plastyczne. Przemysł rozpuszczalników organicznych. Przemysł tłuszczowy. Powłoki ochronne przeciw korozji. Przemysł węglowodanów: skrobia, cukier, celuloza. Przemysł fermentacyjny. Przemysł włókienniczy i barwnikowy. Garbarstwo i przemysł kollagenum. Materiały wybuchowe.

22. TECHNOLOGIA CHEMICZNA NIEORGANICZNA — **prof. dr Stanisław Bretsznajder**

Rok IV., grupa nieorganiczna — tygodn. 4 godz. wykładu w obu półroczach.

Przemysłowe procesy chemiczne. Podstawy fizyko-chemiczne. Kalkulacja. Technika niskich temperatur. Gazy

przemysłowe. Przemysły nawozowe: azotowy, fosforowy, potasowy. Siarka, kwas siarkowy. Kwas solny. Sole. Alkalia i chlor.

23. TECHNOLOGIA CHEMICZNA ORGANICZNA — prof. dr inż. **Wacław Leśniński**.

Rok IV., grupa organiczna — tygodn. 3 godz. wykładu w obu półroczach.

Przemysł tłuszczowy. Przemysł celulozowy. Chemiczna technologia włókien. Garbarstwo. Przemysł kauczuku i mas plastycznych. Metody przemysłowej syntezy organicznej. Półprodukty barwnikowe.

24. TECHNOLOGIA CHEMICZNA PRZEMYSŁU ROLNICZEGO — prof. dr inż. **Adolf Joszt**.

Rok IV., grupa organiczna — 3 godz. wykładu w obu półroczach.

Cukrownictwo. Krochmalnictwo i przemysły z nim związane. Przemysł fermentacyjny: gorzelnictwo, drożdżarstwo, piwowarstwo.

25. TECHNOLOGIA NAFTY I PALIW PŁYNNYCH — **vacat**.

Rok IV., grupa organiczna — tygodn. 2 godz. wykładu w półroczu zimowym i 4 godz. wykładu w półroczu letnim.

Chemia nafty. Fabrykacja i analiza produktów naftowych. Adsorbpcja i absorbcja. Destylacja frakcjonująca. Urządzenia przemysłu naftowego. Kraking. Paliwa syntetyczne. Smary.

26. TECHNOLOGIA WODY — **vacat**.

Rok II., tygodn. 2 godz. wykładu w półroczu letnim. Własności wód naturalnych. Zjawiska korozji spowodowane obecnością tlenu i kwasu węglowego w wodzie. Metody odkwaszania wody (usuwania agresywnego CO₂). Oczyszczanie wody — wymagania ogólne.

Woda do picia. Filtry powolne i pośpieszne. Chemiczne oczyszczanie wody do picia, wyjaławianie jej (chloro-

wanie). Odżelazianie i odmanganianie wód gruntowych. Wody użytkowe. Woda do zasilania kotłów. Zmiękczenie wody. Metoda wapienno-sodowa. Metoda regeneracji. Zmiękczenie przy pomocy fosforanu trójsodowego. Metoda zeolitowa (permutytowa). Wymiana jonów przy pomocy żywic sztucznych (wofatyków). Odkrzemianie wody. Metody termiczne zmiękczenia wody. Odgażowanie wody. „Odsalanie“ wody.

Wody ściekowe. Klasyfikacja ścieków. Ścieki miejskie. Ścieki fabryczne (zawierające główne ciała organiczne). Ścieki nieorganiczne. Odczyszczanie ścieków. Metody mechaniczne, chemiczne i biologiczne. Pola irygacyjne i stawy rybne do oczyszczania ścieków miejskich. Sztuczne metody biologiczne. Metoda szlamu aktywowanego. Oczyszczanie ścieków o charakterze nieorganicznym.

27. ĆWICZENIA Z TECHNOLOGII WODY — vacat.

Rok II., tygodn. 2 godz. w półroczu letnim.

Metody badania wody. Badania fizyczne. Badania chemiczne. Oznaczanie alkaliczności i twardości wody (roztworem mydła, metodą Blachera i innymi). Oznaczanie wolnego i agresywnego CO_2 , tlenu, chlorków, siarczanów, żelaza, manganu. Używalność wody. Oznaczanie amoniaku, azotanów, azotynów i azotu organicznego (metodą Kieldanla). Oznaczanie kwasu krzemowego i fosforanów.

28. TECHNOLOGIA CHEMICZNA WĘGLA — vacat.

Rok IV., grupa organiczna — tygodn. 2 godz. wykładu w obu półroczach.

Powstawanie stałych paliw kopalnych. Podział i własności typowych odmian paliw stałych. Petrografia węgla. Własności fizyczne i chemiczne węgla kopalnych. Metody badania węgla. Chemia termicznego rozkładu węgla. Technologia wydobycia i przeróbki mechanicznej.

Wzbogacenie węgla. Uszlachetnianie drogą obróbki termicznej.

Odgazowanie węgla. Gazownictwo. Koksownictwo i produkty uboczne. Całkowite zgazowanie węgla. Upłynnienie węgla.

29. ANALIZA TECHNICZNA — *vacat*.

Rok III., obie grupy — tygodn. 10 godzin w półroczu zimowym.

30. LABORATORIUM TECHNOLOGICZNE. (Wybieralne. Laboratoria poszczególnych katedr technologii).

Rok III., obie grupy — 15 godz. ćwiczeń w półroczu letnim.

Rok IV., grupa nieorganiczna — 20 godz. ćwiczeń w obu półroczach.

Rok IV., grupa organiczna — 18 godz. ćwiczeń w półroczu zimowym i 20 godz. ćwiczeń w półroczu letnim.

31. SEMINARIUM Z TECHNOLOGII SPECJALNEJ.

(W poszczególnych laboratoriach katedr technologii).

Rok IV., obie grupy — tygodn. po 2 godz. w obu półroczach.

Referaty z poszczególnych dziedzin technologii chemicznej na podstawie literatury naukowej, technicznej i patentowej.

32. METALURGIA I METALOZNAWSTWO — *wykładający prof. inż. Władysław Kuczewski i prof. inż. Fryderyk Staub*.

Rok III., grupa nieorganiczna — tygodn. 3 godz. wykładu i 3 godz. ćwiczeń w półroczu zimowym oraz 3 godziny ćwiczeń w półroczu letnim.

A. Metalurgia ogólna. Teoria procesów metalurgicznych. Termochemia. Reguła faz i układy zrównoważone. Prawo Le Chateliera. Metody hutnicze: w wysokiej temperaturze, w niskiej temperaturze — elektroliza. Żużle i topniki. Metale i ich stopy. Piece i paliwa. Tworzywa i ich przygotowanie do procesów hutniczych.

B. Metalurgia żelaza. Rudy. Ich złoża, zapasy, wydobycie w różnych krajach i częściach świata. Koks, węgiel drzewny, antracyt. Wapień, dolomit, wapno, fluoryt. Dymarki — wysokie piece — wielkie piece. Żużel żelazawy i surówka.

Przebiegi i stany równowagi chemicznej (termodynamicznej) w procesie wielkopieczowym.

Przerób surówki na metal użytkowy: świeżarki, ogniska, piece pudlingowe, gruszki Bessemera i Thomasa, piece martinowskie, tyglowe i elektryczne do wytopu stali ze stanowiska zachodzących w tych piecach procesów chemicznych (termodynamicznych). Odlewanie stali: jama usadowa, likwidacja, naprężenia, powstające przy odlewaniu stali.

C. Metalurgia innych poza żelazem metali. Procesy chemiczne (termodynamiczne), zachodzące przy wytapieniu: miedzi, cynku, ołowiu, kadmu, srebra, glinu.

Metalożnawstwo. — Budowa materii, krystalizacja, własności fizyczne, mechaniczne i technologiczne metali. Stopy podwójne i wieloskładnikowe. Reguła faz. Stopy żelaza z węglem i innymi składnikami. Obróbka cieplna. Zgniot i rekrytalizacja. Stale węglowe i stopowe. Staliwo, żeliwo, kujna leizna. Lejne i kujne stopy miedzi, aluminium, magnezu, cyny, cynku i ołowiu. Badanie wytrzymałościowe, metalograficzne i bez zniszczenia materiału. Wady materiałowe. Normy.

33. CHEMIA BARWNIKÓW — prof. dr inż. **Wacław Leśniański.**

Rok IV., grupa organiczna — tygodn. 2 godz. wykładu w półroczu letnim.

Podstawy fizyczne barwy i jej pomiar. Technologia, zastosowanie i systematyka syntetycznych barwników organicznych.

34. ELEKTROCHEMIA TECHNICZNA — wykładowca dr **Stefan Pawlikowski.**

Rok IV., grupa nieorganiczna — tygodn. 2 godz. wy-

kładu i 2 godz. ćwiczeń w półroczu zimowym oraz 1 godz. wykładu i 1 godz. ćwiczeń w półroczu letnim. Podstawy teoretyczne. Zasady budowy ei. chem. urządzeń przemysłowych. Elektrometalurgia. Elektroliza roztworów wodnych i soli stopionych. Elektrotermia. Elektrochemia reakcji gazowych. Ogniwa.

35. ENCYKLOPEDIA BUDOWNICTWA — wykładający **prof. kont. inż. Władysław Śmiałowski.**

Rok III., obie grupy — 2 godz. wykładu w półroczu letnim.

Zasadnicze materiały budowlane. Najprostsze konstrukcje budowlane. Budownictwo fabryczne dla potrzeb przemysłu chemicznego. Ogólne zasady wytrzymałości materiałów i statyki budowli. Kosztorysy. Przepisy budowlane.

36. RYSUNKI TECHNICZNE — **prof. kont. inż. Jan Krakowski.**

Rok I., tygodn. 1 godz. wykładu i 4 godz. rysunków w półroczu zimowym.

Zasady wykonywania rysunku technicznego. Przedstawienie części maszynowych w rzutach prostokątnych. Wykonywanie przekrojów, wymiarowanie, znakowanie obróbki.

Przedstawienie planu rurociągów i komunikacji przy pomocy symboli rysunkowych.

37. WSTĘP DO MASZYNOZNAWSTWA — **prof. kont. inż. Jan Krakowski.**

Rok I., tygodn. 2 godz. wykładu w półroczu letnim.

Techniczne określenie siły i momentu. Składanie i rozkładanie sił. Siły równoległe, para sił. Środek ciężkości. Reguła Guldina. Równowaga sił, Maszyny proste: dźwignie, krążki, kołowroty, wagi, równia pochyła, linia śrubowa, klin. Tarcie. Tarcie w czopach, na powierzchni kół pasowych, hamulce: klockowe i taśmowe. Opór przy toczeniu. Ruch jednostajny i jednostajnie przyśpieszony

po torze prostym i kołowym. Przeniesienie ilości obrotów na kołach pasowych i kołach zębatych.

Związek pomiędzy siłą, masą i przyśpieszeniem. Napęd siły. Praca. Dzielność. Sprawność. Zasada równowartości pracy i energii. Zasada d'Alemberta. Ruch ciała po torze prostym i kołowym.

Rodzaje wytrzymałości. Prawo Hooke'a. Wytrzymałość na rozciąganie, ściskanie i ścinanie. Wytrzymałość na zginanie i skręcanie. Moment bezwładności i moment oporu na zginanie. Wytrzymałość na wyboczenie. Wzór Eulera.

38. MASZYNOZNAWSTWO — prof. kont. inż. Jan Krakowski.

Rok II., tygodn. 2 godz. wykładu w obu półroczach.

Elementy maszyn: śruby, nity, kliny, łożyska, sprzęgła, koła zębate, pasowe, linowe, cierne.

Mechanizmy do zamiany ruchu posuwistego w obrotowy. Tłoki, wodzydła, łączniki, korby, osie, wały.

Mechanizmy, regulujące ruch: regulatory, koła zamachowe.

Kotły: rodzaje kotłów. Paleniska i rodzaje palenisk. Przegrzewacze pary, podgrzewacze wody.

Silniki parowe: tłokowe i obrotowe.

Maszyna parowa z pojedynczą i podwójną ekspansją. Stawidła suwakowe, stawidła wentylowe, kurkowe.

Turbiny akcyjne i reakcyjne. Kondensatory barometryczne i powierzchniowe.

Silniki spalinowe: cztero- i dwutaktowe. Silniki Otto i Diesla.

Silniki wodne: turbina Francisa i koło Peltona.

Sprężarki tłokowe i obrotowe, wentylatory i ekshauistory.

Pompy tłokowe i wirowe, strumieniowe ejektory.

Urządzenia do transportu ciał stałych sypkich, transpor-

tery taśmowe, kubelkowe, ślimaki, dźwigarki, suwnice, żórawie.

Transportery pneumatyczne.

39. **POMIARY MASZYN — prof. kont. inż. Jan Krakowski.**
Rok IV., tygodn. 2 godz. wykładu i 4 godz. ćwiczeń w półroczu zimowym. Obie grupy.

Techniczny pomiar temperatur i ciśnienia. Pomiar przepływu cieczy i gazów. Pomiar ilości pary. Pomiar wentylatora i pompy odśrodkowej. Pomiar strat ciepłych rurociągów parowych nieizolowanych i izolowanych. Bilans cieplny kotła parowego. Bilans wyparki. Bilans cieplny chłodzarki amoniakalnej. Indykator. Oznaczanie mocy silników tłokowych i sprężarek.

40. **ELEKTROTECHNIKA — wykładający inż. Wacław Günther.**

Rok II., tygodn. 2 godz. wykładu i 2 godz. ćwiczeń w półroczu zimowym.

Zasadnicze pojęcia elektrostatyki. Prawa obwodu elektrycznego. Prawo Joule'a. Prawa Faraday'a. Zasadnicze pojęcia magnetostatyki. Działanie pola magnetycznego, na prąd. Prawo Biot i Savart'a. Prawo Laplace'a. Indukcja elektromagnetyczna. Siła elektromagnetyczna indukowana. Indukcyjność własna. Prąd zmienny sinusoidalny, wartości średnie i skuteczne. Rola pojemności w obwodzie prądu zmiennego. Przedstawienie wartości zmiennych sinusoidalnych za pomocą wektorów w płaszczyźnie. Obliczanie obwodów prądu zmiennego. Układy trójfazowe. Zmienne sinusoidalne pole magnetyczne. Zasady działania silnika indukcyjnego i transformatora. Podstawowe pojęcia o maszynach prądu stałego.

41. **WYBRANE DZIAŁY Z NAUK PRAWNICZYCH — wykładający dr Stanisław Schaetzel.**

Rok II., tygodn. 2 godz. wykładu w półroczu zimowym i 1 godz. wykładu w półroczu letnim.

- 1) Prawo państwowe. — Pojęcie państwa. Rozwój stosunku państwa do obywatela. Ustroje państwowe: Polskie konstytucje: 3. 5. 1791 r., 17. 3. 1921 r., 23. 4. 1935 r. Samorząd.
  - 2) Prawo administracyjne. — Pojęcie prawa administracyjnego. Ogólne wiadomości z administracji stosunków agrarnych, lasowych, handlowych, komunikacyjnych i t. d. Sądownictwo administracyjne. Postępowanie administracyjne.
  - 3) Prawo przemysłowe. — Pojęcie oraz rodzaje przemysłu. Prawne warunki prowadzenia przemysłu. Zakłady przemysłowe. Zakres uprawnień przemysłowych. Korporacje przemysłowe. Władze przemysłowe i postępowanie. Izby przemysłowo-handlowe. Izby rzemieślnicze.
  - 4) Prawo patentowe. — Ochrona własności przemysłowej. Historia prawa patentowego. Walka o ograniczenie czy wolność praw wynalazcy. Konwencje międzynarodowe. Polskie prawo patentowe. Przymusowa licencja. Wzory użytkowe i zdobnicze. Znaki towarowe.
  - 5) Ustawodawstwo socjalne. — Umowa o pracę pracowników umysłowych i robotników. Praca młodocianych i kobiet. Czas pracy w przemyśle i handlu. Urlopy. Inspekcja pracy. Sądy pracy. Związki zawodowe. Zakłady zbiorowe. Rady zakładowe. Ubezpieczenie chorobowe, od wypadku, emerytalne, od bezrobocia. Pośrednictwo pracy.
42. **HIGIENA I OCHRONA PRACY** — wykładający **prof. kont. inż. Mieczysław Rzęcki**.
- Rok IV., obie grupy — 2 godz. wykładu w półroczu letnim.
- Rozwój stosunków pracy i rozwój różnych instytucji ustawodawstwa socjalnego.

Liberalizm ekonomiczny, maszynizm, wzrost wypadkowości.

Zaczątki akcji bezpieczeństwa pracy w Ameryce i innych krajach.

Zalecenia Międzynarodowego Biura Pracy w sprawie zapobiegania wypadkom przy pracy.

Znaczenie akcji zapobiegawczej z gospodarczego punktu widzenia.

Statystyka bezpieczeństwa pracy i jej metody.

Organizacja bezpieczeństwa pracy w zakładach przemysłowych.

Metody walki z wypadkowością przy pracy.

Choroby zawodowe.

Akcja zapobiegawcza i higiena pracy.

Praca ludzka badana z punktu widzenia fizjologicznego — badanie natężenia pracy, — organizacja odpoczynku.

Rozporządzenie Prezydenta R. P. z 16. 3. 1928 r. o higienie i bezpieczeństwie pracy wydane na jego podstawie rozporządzenie wykonawcze.

Rozporządzenie Prezydenta R. P. z 22. 8. 1927 r. o zapobieganiu chorobom zawodowym i ich zwalczaniu.

Ustawodawstwo o zakazie używania surowców i materiałów, szkodliwych dla zdrowia.

Organizacja bezpieczeństwa pracy w Polsce w praktycznym wykonaniu do chwili wybuchu wojny.

43. JEZYKI OBCE.

1) angielski, wykład **Edward Deszberg**,

2) francuski, wykład **Wanda Kotwicka**,

3) niemiecki, wykład **dr Joachim Namysł**,

4) rosyjski, wykład **Inż. Felicja Rymowicz**.

tygodn. 2 godz. ćwiczeń w obu półroczach — rok I. II i III obie grupy. — Jeden język obowiązkowy.

44. SUROWCE ROŚLINNE I TOWAROZNAWSTWO, wykładający **vacat**.

Rok III., grupa organiczna — tygodn. 2 godz. wykładu i 2 godz. ćwiczeń w półroczu zimowym.

Przegląd najważniejszych surowców ze świata roślinnego i własności produktów z nich otrzymywanych.

45. CERAMIKA, SZKŁO, CEMENT — wykładający **dr inż. Jerzy Konarzewski.**

Rok IV., grupa nieorganiczna — tygodn. 3 godz. wykładu i 2 godz. ćwiczeń w półroczu letnim.

Wyroby ogniotrwałe. Wyroby garncarskie. Polewy. Różne rodzaje szkła, jego produkcja. Cementy i inne zaprawy hydrauliczne. Badanie odnośnych wyrobów i produktów.

5. PROGRAM STUDIÓW NA WYDZIALE CHEMICZNYM.
Warunki przejścia na wyższe lata studiów.

1. Przejście z I. półrocza I. roku na II. półrocze I. roku uwarunkowane jest uzyskaniem frekwencji z wykładów i ćwiczeń z wszystkich przedmiotów obowiązkowych na I. półroczu, oraz złożeniem kolokwiów z matematyki i z fizyki.

Studenci, którzy powyższych warunków nie spełnią, tracą prawo do studiów.

2. Przy wpisie na II. rok studiów wymaga się uzyskania frekwencji z wykładów i ćwiczeń z wszystkich przedmiotów obowiązkowych na I. roku oraz złożenia egzaminów kursowych z matematyki i z fizyki. Brak powyższych warunków powoduje utratę prawa do studiów.
3. Przy wpisie na III. i IV. rok studiów — wymaga się frekwencji z wykładów i ćwiczeń przedmiotów obowiązujących na latach poprzednich oraz złożenia egzaminów kursowych z tych przedmiotów, które na podstawie upoważnienia rady wydziału wyznacza dziekan indywidualnie dla każdego słuchacza.
4. Powyżej wymienione warunki obowiązują w czasie przejściowym t. j. do chwili, kiedy będą odbywały się wpisy na IV. rok studentów, studiujących od I. roku na wydziale chemicznym Politechniki Śląskiej, a więc do lutego 1948 r.

Egzamin ogólny.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu ogólnego jest m. i. wysłuchanie i uzyskanie frekwencji z wszystkich przedmiotów i ćwiczeń przepisanych programem, jako obowiązujące na I. i II. roku studiów.

W zakres egzaminu ogólnego na wydziale chemicznym wchodzi następujące przedmioty:

Elementy matematyki wyższej, wstęp do maszynoznawstwa, fizyka, chemia nieorganiczna, chemia organiczna i mineralogia.

Jeżeli kandydat wykaże się przynajmniej dostatecznymi wynikami egzaminów kursowych z przedmiotów egzaminu ogólnego, wtedy odpada składanie egzaminu przed komisją.

W razie złożenia egzaminu ogólnego z pomysłnym wynikiem ze wszystkich przedmiotów, wystawia dziekan kandydatowi świadectwo egzaminu ogólnego, zawierające uzyskane postępy z poszczególnych przedmiotów oraz z ćwiczeń z chemii analitycznej jakościowej i chemii analitycznej ilościowej (za cztery półrocza) i wynik ogólny egzaminu.

Egzamin dyplomowy.

Egzamin dyplomowy dzieli się na egzamin praktyczny (praca dyplomowa lub elaborat) i ustny. W zakres ustnego egzaminu dyplomowego na wydziale chemicznym wchodzi: chemia analityczna i technologia chemiczna, t. j. technologia chemiczna nieorganiczna, technologia chemiczna organiczna, technologia nafty i paliw płynnych i technologia chemiczna przemysłu rolniczego.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest wysłuchanie wszystkich wykładów i ćwiczeń z wszystkich przedmiotów przepisanych programem, jako obowiązkowe na wszystkich latach studiów. Ponadto wymagany jest dowód złożenia egzaminów kursowych z nast. przedmiotów:

Chemia fizyczna z ćwiczeniami, mikrobiologia z ćwiczeniami, rysunki techniczne z ćwiczeniami, maszynoznaw-

stwo ogólne i chemiczne, elektrotechnika z ćwiczeniami, pomiary maszyn z ćwiczeniami, chemia analityczna jakościowa i chemia analityczna ilościowa.

Powyższe przepisy obowiązują tylko do lutego 1949 r., t. j. do chwili ukończenia studiów przez słuchaczy, którzy od I. roku studiów począwszy byli słuchaczami wydziału chemicznego Politechniki Śląskiej.

Powyższe przepisy nie zawierają przymusu odbycia praktyki fabrycznej, natomiast ćwiczenia w pracowniach technologii chemicznej na VI, VII i VIII półroczu studiów są w tej chwili zastępowane praktykami fabrycznymi ruchowymi lub laboratoryjnymi z powodu braku urządzonych laboratoriów technologicznych na wydziale chemicznym P. Śl.

6. PLAN NAUK WYDZIAŁU CHEMICZNEGO na rok akademicki 1946/47.

Uwaga: Program stały studiów na wydziale chemicznym według którego odbywają się wykłady dla I. i II. roku.

Liczba spisu wykt.	Przedmiot i wykładający	-Tygodniowo godz.
--------------------------	-------------------------	----------------------

I. ROK STUDIÓW.

Przedmiot i wykładający		Sem. 1.	Sem. 2.
1	Elementy matemat. wyższ. — mgr Marmol	4	4
1	Ćwiczenia z elem. matemat. wyższ. — mgr Marmol	2	2
2	Fizyka — dr Puchalik	4	3
3	Ćwiczenia z fizyki — dr Puchalik	3	3
4	Chemia nieorganiczna — prof Jakób	5	3
5	Ćwiczenia z chemii nieorganicznej — prof. Jakób	12	—
6	Seminarium z chemii nieorganicznej — prof. Jakób	—	2

10	Chemia analityczna I. — prof. J a k ó b	—	1
11	Ćwiczenia z chemii analit. I. prof. J a k ó b	—	15
37	Wstęp do maszynoznawstwa — prof. K r a k o w s k i	—	2
36	Rysunki techn. — prof. K r a k o w s k i	1	—
36	Ćwiczenia z rysunków techn. — prof. K r a k o w s k i	4	—
43	Język obcy (ćwiczenia)	2	2

II. ROK STUDIÓW

Sem. 3. Sem. 4.

7	Chemia organ. — prof. S u c h a r d a i inż. T r o s z k i e w i c z	3	5
8	Ćwiczenia z chemii organ. — prof. S u c h a r d a i inż. T r o s z k i e w i c z	2	8
9	Seminarium z chemii organ. — prof. S u c h a r d a	—	2
12	Chemia analityczna II.—prof. J a k ó b	1	—
13	Ćwicz. z chem. analit. II. — prof. J a k ó b	16	—
16	Mineralogia — prof. K a m i e Ń s k i	2	2
16	Ćwicz. z mineral. — prof. K a m i e Ń s k i	3	3
14	Chemia fizyczna — prof. Ś m i a ł o w s k i	—	3
38	Maszynoznawstwo — prof. K r a k o w s k i	2	2
40	Elektrotechnika — prof. G ü n t h e r	2	—
40	Ćwicz. z elektrot. — prof. G ü n t h e r	2	—
26	Technologia woda — vacat	—	2
27	Ćwicz. z technol. wody — vacat	—	2
41	Wybrane działy z nauk praw. — dr S c h a e t z e l	2	1
43	Język obcy (ćwiczenia)	2	2

III. ROK STUDIÓW

Grupa nieorganiczna		Sem. 5.	Sem. 6.
14	Chemia fizyczna — prof. Śmiałowski	2	2
15	Ćwiczenia z chemii fizyczn. — prof. Śmiałowski	4	4
21	Technol. chem. ogólna — vacat	3	3
20	Inżynieria chemiczna — vacat	3	3
20	Ćwiczenia z inżyn. chemiczn. — vacat	2	2
29	Analiza techniczna — vacat	10	—
35	Encyklopedia budownictwa — prof. Śmiałowski	—	2
30	Laboratorium technologiczne	—	15
43	Język. obcy (ćwiczenia)	2	2
17	Surowce mineralne Polski — prof. Kamiński	2	—
17	Ćwiczenia z sur. miner. Polski —	2	—
32	Metalurgia i metaloznawstwo — prof. Kuczewski i prof. Staub	3	—
32	Ćwiczenia z metalozn. — prof. Staub	3	3

III. ROK STUDIÓW.

Grupa organiczna		Sem. 5.	Sem. 6.
14	Chemia fizyczna — prof. Śmiałowski	2	2
15	Ćwicz. z chemii fizyczn. — prof. Śmiałowski	4	4
21	Technol. chem. ogólna — vacat	3	3
20	Inżynieria chemiczna — vacat	3	3
20	Ćwiczenia z inżyn. chemiczn. — vacat	2	2
29	Analiza techniczna — vacat	10	—
35	Encyklopedia budownictwa — prof. Śmiałowski	—	2
30	Laboratorium technologiczne	—	15

43	Język obcy (ćwiczenia)	2	2
44	Surowce roślinne i towarozn. — vacat	2	—
44	Ćwicz. z sur. rośl. i towarozn. — vacat	2	—
18	Mikrobiologia — prof. Joszt	3	—
19	Ćwicz. z mikrobiologii — prof. Joszt	3	3

IV. ROK STUDIÓW.

Grupa nieorganiczna		Sem. 7.	Sem. 8.
22	Technologia chem. nieorganiczna — prof. Bretsznajder	4	4
34	Elektrochemia techniczna — dr Pawlikowski	2	1
34	Ćwiczenia z elektrochemii techn. — dr Pawlikowski	2	1
45	Ceramika, szkło, cement — dr Konarzewski	—	3
45	Ćwiczenia: ceramika, szkło, cement — dr Konarzewski	—	2
39	Pomiary maszyn — prof. Krakowski	2	—
39	Ćwiczenia z pomiarów maszyn — prof. Krakowski	4	3
30	Laboratorium technologiczne	20	20
31	Seminarium z technologii specjalnej	2	2
42	Higiena i ochr. pracy — prof. inż. Rzęcki —	—	2

IV. ROK STUDIÓW

Grupa organiczna		Sem. 7.	Sem. 8.
23	Technologia chem. organiczna — prof. Leśniański	3	3
28	Technologia chem. węgla — vacat	2	2
25	Technol. nafty i paliw płynn. — vacat	2	4
24	Technologia chem. przem. rolniczego — prof. Joszt	3	3
33	Chemia barwników — prof. Leśniański	—	2

39	Pomiary maszyn — prof. Krakowski	2	—
39	Ćwiczenia z pomiarów maszyn — prof. Krakowski	4	—
30	Laboratorium technologiczne	18	20
31	Seminarium z technologii specjalnej	2	2
42	Higiena i ochr. pracy — inż. Rzęcki	—	2

Uwaga: Program przejściowy studiów na wydziale chemicznym, według którego odbywają się wykłady dla III. i IV. roku.

III. ROK STUDIÓW

Liczba spisu wykładów	Przedmiot i wykładający	Tygodniowo godzin	
		Sem. 5.	Sem. 6.
13.	Chemia analit. ilość — prof. Jakób (laboratorium)	15	—
8	Ćwiczenia z chemii organiczn. — prof. Sucharda	6	—
14	Chemia fizyczna — prof. Śmiałowski	6	—
15	Ćwiczenia z chemii fizyczn. — prof. Śmiałowski	6	—
18	Mikrobiologia — prof. Joszt	2	—
19	Ćwicz. z mikrobiologii — prof. Joszt	—	4
	Maszyny i aparaty przem. chemiczn. — prof. Krakowski	2	—
30	Laboratorium technologiczne	—	18
22	Technologia chem. nieorganiczna — prof. Bretsznajder	—	4
	Wstęp do inżynierii chem. (ćwicz.) — prof. Bretsznajder	—	2
23	Technologia chem. organiczna — prof. Leśniański	—	4
24	Technologia chem. przemysłu roln. — prof. Joszt	—	4

35	Encyklopedia budownictwa — prof. Śmiałowski Wład.	—	2
----	--	---	---

IV. ROK STUDIÓW.

		Sem. 7.	Sem. 8.
22	Technologia chem. nieorganiczna — prof. Bretsznajder	4	—
	Ćwiczenia obliczeniowe z technologii chem. nieorg. — prof. Bretsznajder	2	2
23	Technologia chem. organiczna — prof. Leśniański	3	—
33	Chemia barwników — prof. Leśniański	—	2
25	Technol. nafty i paliw płynn. — vacat	3	3
34	Elektrochemia techn. — dr Pawlikowski	2	1
39	Pomiary maszyn — prof. Krakowski	—	2
39	Ćwiczenia z pomiarów maszyn — prof. Krakowski	—	4
32	Metalurgia — prof. Kuczewski	—	2
32	Metaloznawstwo — prof. Staub	—	1
	Technologia powłok ochronnych — inż. Pajewski	1	1
17	Surowce mineralne Polski — prof. Kamieński	—	1
45	Ceramika — dr Konarzewski	1	—
	Chemia gospodarcza — dr Stobiecki	—	1
42	Higiena i ochr. pracy — inż. Rzęcki	—	2
30	Laboratorium technologiczne	20	14

Stopień inżyniera-chemika uzyskali:

1. Augustyn Władysław z Sękowej
2. Bartko Marek z Wereszycy
3. Bratro Jerzy ze Lwowa
4. Czajka Jan z Chłopów

5. Dobrowolski Mieczysław ze Lwowa
6. Dobrowolski Augustyn z Ostrogorska (ZSRR)
7. Dubiński Jan z Białosowszczyzny
8. Gajewski Franciszek z Nosowa, pow. Opatów
9. Grzymała-Budziszewski Aleksander z Ostrowa
10. Górka Franciszek z Jawiszowic
11. Ihnatowicz Andrzej ze Lwowa
12. Kaczerowski Włodzimierz z Płoskirowa
13. Karpiniec Mieczysław z Nawojówki
14. Kohut Otton z Nawojowej
15. Kubala Krystyna ze Lwowa
16. Kuczyńska-Kobyłczyk Maria z Modrycza
17. Lerczyński Stefan z Radomia
18. Mazurek Teofil z Koryczan
19. Nawojski Adam z Tarnopola
20. Ostrowski Henryk z Drohowyża
21. Piechna Kazimierz z Kałek
22. Pielichowski Henryk ze Lwowa
23. Piotrowska Jadwiga z Kisłowodzka (ZSRR)
24. Poznański Franciszek z Przywozia — Mor. Ostrawa
(Czechosłowacja)
25. Romanowska Maria z Sokala
26. Sacha Andrzej z Dołów
27. Semkowicz Nawojka Jadwiga ze Lwowa
28. Skalski Kazimierz z Nowego Targu
29. Skublicki Tadeusz ze Lwowa
30. Szpak Stanisław z Schenectady (USA)
31. Szybalski Wacław ze Lwowa
32. Środulski Jan z Gorlic
33. Tokarzewski Lubomir ze Lwowa
34. Tomków Kazimierz z Tarnopola
35. Trojok Paweł z Królewskiej Huty
36. Weber Zygmunt z Żychlina
37. Wołoszyn Stanisław ze Lwowa
38. Wrońska Maria z Krakowa
39. Zając Ferdynand z Lipnicy

Nostryfikację dyplomu uzyskali:

1. Schroeder Jerzy	z Lwowskiego Instyt. Politechn.
2. Matynian Jerzy	„ „ „
3. Engel Franciszek	„ „ „
4. Kobyłczyk Aleksander	„ „ „
5. Wesołowski Edward	„ „ „
6. Noworyta Władysław	„ „ „
7. Dworecki Dawid	„ „ „
8. Kozak Władysław	„ „ „
9. Szlemiński Bogusław	„ „ „
10. Solik Julian	„ „ „
11. Radliński Antoni	„ „ „
12. Profic Jan	„ „ „
13. Kochanowski Ludwik	„ „ „
14. Bruss Jan	„ „ „

Habilitacje,

przeprowadzone na wydz. chemicznym.

W ciągu roku 1945/46 przeprowadzono na wydziale Chemicznym następujące przewody habilitacyjne:

1. **Śp. dra inż. Ewy Piłatowej** na podstawie pracy habilitacyjnej pt.: „Własności syntetyczne olejów smarowych“,
2. **dra inż. Franciszka Nowotnego** na podstawie pracy habilitacyjnej pt.: „Kwas fosforowy w skrobi ziemniaków o rozmaitym nawożeniu fosforowym“,
3. **dra inż. Henryka Kuczyńskiego** na podstawie pracy habilitacyjnej pt.: „Badania nad frakcją alkoholową polskiej terpentyny ekstrakcyjnej“,
4. **dra inż. Michała Śmiałowskiego** na podstawie pracy habilitacyjnej pt.: „Powstawanie rys korozyjnych w metalach i stopach“.
5. Ponadto została przeniesiona habilitacja z zakresu technologii chemicznej ogólnej, uzyskana przez **śp. dra Jana Wiercińskiego** na wydziale filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, na wydział chemiczny Politechniki Śląskiej.

PROGRAM WYDZIAŁU ELEKTRYCZNEGO.

1. Spis katedr.
2. Skład osobowy.
3. Skład komisji egzaminu dyplomowego.
4. Spis wykładów.
5. Wskazówki o programach studiów i praktyce
6. Warunki przejścia na wyższe lata studiów.
7. Plan nauk na rok akademicki 1946/47.

1. SPIS KATEDR WYDZIAŁU ELEKTRYCZNEGO

Skróty oznaczają: prof. zw. = profesor zwyczajny, prof. n. = profesor nadzwyczajny, prof. kont. = profesor kontraktowy, zast. prof. = zastępca profesora, adkt. = adiunkt, st. asyst. = starszy asystent, mł. asyst. = młodszy asystent, zast. asyst. = zastępca asystenta, adr. = adres katedry, tel. = telefon katedry, dom. = domowy.

Kat. matematyki — **prof. n. dr Stanisław Kaliński**, 2 adkt.;
adr. ul. Częstochowska 15, tel. 45-78.

Kat. fizyki — **prof. zw. dr inż. Tadeusz Malarski**, 2 adkt.,
4 st. asyst.; adr. ul. Katowicka 16, tel. 29-52.

Kat. podstaw elektrotechniki — **prof. zw. dr inż. Stanisław Fryze**, 1 adkt., 1 st. asyst., 4 mł. asyst.; adr. ul. Katowicka 16.

Kat. miernictwa elektrotechnicznego — **prof. kont. inż. Edward Niwiński**, 2 adkt., 2 st. asyst., 1 mł. asyst.;
adr. ul. Katowicka 16.

- Kat. maszyn elektrycznych — **prof. kont. dr inż. Władysław Kotek**, 2 adkt., 2 st. asyst.; adr. ul. Katowicka 16.
- Kat. urządzeń elektrycznych — **prof. n. inż. Zygmunt Gogolewski**, 2 adkt., 1 st. asyst., 1 mł. asyst.; adr. ul. Katowicka 16.
- Kat. kolei elektrycznych — **prof. kont. inż. Marian Porębski**, 1 adkt.; adr. ul. Katowicka 16.
- Kat. energetyki — **prof. kont. inż. Jan Obrąpalski**, 1 adkt., 1 st. asyst.; adr. ul. Katowicka 16.
- Kat. teletechniki — **prof. kont. inż. Łukasz Dorosz**, 1 mł. asyst.; adr. ul. Katowicka 16.
- Kat. radiotechniki — zastępstwo prowadzi **prof. zw. dr inż. Tadeusz Malarski**, 1 adkt., 1 st. asyst.; adr. ul. Katowicka 16.
- Kat. nauk prawnych — **prof. zw. dr Antoni Wereszczyński**, adr. ul. Katowicka 16.
- Kat. społecznej ochrony pracy, higieny i bezpieczeństwa pracy — **prof. kont. inż. Mieczysław Rzęcki**, adr. ul. Katowicka 16.

2. SKŁAD OSOBOWY WYDZIAŁU ELEKTRYCZNEGO

a) Rada wydziału

Dziekan: **prof. dr inż. Fryze Stanisław**.

Prodziekan — *vacat*.

Członkowie profesorowie wydziału elektrycznego: inż. Dorosz Łukasz, inż. Gogolewski Zygmunt, inż. Günter Wacław, dr Kaliński Stanisław, dr inż. Kolek Władysław, dr inż. Malarski Tadeusz, inż. Niwiński Edward, inż. Obrąpalski Jan, inż. Porębski Marian, inż. Rzęcki Mieczysław, dr Wereszczyński Antoni.

Członkowie profesorowie z innych wydziałów: dr inż. Affanasowicz Michał, inż. Ciechanowski Zygmunt, dr inż. Ochęduszek Stanisław, inż. Szawłowski Kazimierz, inż. Szerzeń Stanisław, inż. Tokarski Bartłomiej, inż. Wąsowski Józef, dr inż. Zmaczyński Aleksander.

b) Wykładający:

- Affanasowicz Michał**, inżynier, doktor nauk technicznych, prof. n., wykłada obróbkę metali.
- Błażyński Stefan**, inżynier, adiunkt kat. części maszyn, wykłada maszynoznawstwo opisowe oraz prowadzi rysunki techniczne.
- Bodaszewski Stanisław**, inżynier, adiunkt kat. mechaniki, wykłada mechanikę I, hydromechanikę i hydraulikę.
- Bory Julian**, inżynier, adiunkt kat. podstaw elektrotechniki, wykłada wybrane działy z matematyki stosowanej.
- Ciechanowski Zygmunt**, inżynier, profesor zw., wykłada zarys turbin wodnych i pomp, zarys kotłów parowych.
- Günther Wacław**, inżynier, prof. Politechniki Wrocławskiej, wykłada teorię prądów zmiennych.
- Guzicki Stanisław**, inżynier, profesor kont., wykłada organizację pracy.
- Janusz Marian**, inżynier, adiunkt kat. mechaniki, wykłada mechanikę II.
- Jasicki Zbigniew**, inżynier, adiunkt kat. urządzeń elektrycznych, wykłada sieci elektryczne I i II.
- Nehrebecki Lucjan**, inżynier, dyr. Elektrowni Górnośląskich, wykłada urządzenia elektryczne I i II, prowadzi projektowanie urządzeń elektrycznych, wykłada ustawodawstwo elektryczne.
- Ochęduszko Stanisław**, inżynier, doktor nauk technicznych, prof. zw., wykłada zasady pomiarów maszyn cieplnych i kotłów, prowadzi laboratorium maszyn cieplnych i kotłów.
- Około-Kulak Witold**, inżynier, adiunkt kat. termodynamiki technicznej, wykłada teorię maszyn cieplnych.
- Przetocki Kazimierz**, inżynier, adiunkt kat. nauk technicznych, wykłada encyklopedię budownictwa lądowego.
- Radwański Henryk**, inżynier, prof. kont., wykłada zarys urządzeń dźwigowych i transportowych.

- Szawłowski Kazimierz, inżynier, prof. kont.** wykłada zarys silników spalinowych, zarys turbin parowych.
- Szerszeń Stanisław, inżynier, prof. kont.,** wykłada geometrię wykreślną.
- Szpilcecki Józef, magister, adiunkt kat. fizyki** wykłada tele-technikę teoretyczną, anteny, elektroakustykę, przegląd zagadnień fizyki współczesnej.
- Świerz Tadeusz, inżynier, adiunkt kat. metaloznawstwa,** wykłada technologię metali.
- Tokarski Bartłomiej, inżynier, prof. kont.,** wykłada części maszyn.
- Toroński Zbigniew, inżynier, adiunkt kat. maszyn elektrycznych,** wykłada oświetlenie elektryczne, zarys urządzeń elektrycznych.
- Walloni Władysław, inżynier,** wykłada technikę wysokich napięć, prowadzi laboratorium wysokich napięć.
- Wąsowski Józef, inżynier, prof. kont.,** wykłada obliczanie linii dalekosiężnej, kompensację ziemnozwarcia.
- Zagajewski Tadeusz, inżynier, doktor nauk technicznych, adiunkt kat. radiotechniki,** wykłada zarys radiotechniki, prowadzi laboratorium radiotechniczne dla grupy energetycznej, wykłada lampy elektronowe, miernictwo radiotechniczne, urządzenia radionadawcze, zasilanie urządzeń radiotechnicznych.
- Zmaczyński Aleksander, doktor nauk technicznych, inżynier, prof. kont.,** wykłada chemię ogólną i techniczną, prowadzi laboratorium chemiczne.

c) Lektorzy:

- Deszberg Edward** prowadzi lektorat języka angielskiego.
- Kotwicka Wanda** prowadzi lektorat języka francuskiego.
- Dr Namysł Joachim** prowadzi lektorat języka niemieckiego.
- Inż. Rymowicz Felicja** prowadzi lektorat języka rosyjskiego.

d) Adiunkci:

- Kat. matematyki: 1. mgr Mochnacki Miroslaw,
2. mgr Szałajko Kazimierz.
- Kat. fizyki 1. mgr Wąsowiczówna Zofia,
2. mgr Szpilecki Józef.
- Kat. podstaw elektrotechniki: 1. inż. Bory Julian.
- Kat. miernictwa elektrotechnicznego:
1. inż. Podlacha Wincenty,
2. inż. Mauberg Konstanty.
- Kat. maszyn elektrycznych: 1. inż. Toroniński Zbigniew,
2. inż. Plamitzer Antoni.
- Kat. urządzeń elektrycznych: 1. inż. Manitius Jan,
2. inż. Jasicki Zbigniew.
- Kat. kolei elektrycznych: 1. inż. Kulawik Karol.
- Kat. energetyki: inż. Twardzicki Janusz.
- Kat. teletechniki: . . .
- Kat. radiotechniki: dr inż. Zagajewski Tadeusz.

e) Starsi asystenci:

- Kat. matematyki: 1. . . . .
2. . . . .
- Kat. fizyki: 1. inż. Miśniakiewicz Walery,
2. inż. Ruczajewski Jacek,
3. inż. Balówna Zofia,
4. inż. Mazurkiewicz Wiktor.
- Kat. podstaw elektrotechniki: . . . . .
- Kat. miernictwa elektrycznego:
1. inż. Bielański Konstanty,
2. inż. Barański Roman.
- Kat. maszyn elektrycznych: 1. inż. Kolmer Marian,
2. inż. Locher Henryk.
- Kat. urządzeń elektrycznych: 1. inż. Janiczek Stefan.
- Kat. kolei elektrycznych: 1. . . . .

- Kat. energetyki: 1. inż. Kamiński Andrzej.
 Kat. teletechniki: 1. . . . .
 Kat. radiotechniki: 1. inż. Kolmer-Kornaga Czesława.
 Kat. nauk prawniczych: . . . . .
 Kat. społecznej ochrony pracy, higieny i bezpieczeństwa
 pracy.

f) Młodszy asystenci:

- Kat. fizyki: . . . . .
 Kat. podstaw elektrotechniki: 1. Węgrzyn Stefan,
 2. Wiśniewski Stanisław,
 3. Gładysz Stanisław,
 4. Berezowski Stanisław,
 5. Waksmundzki Franciszek.
 Kat. miernictwa elektrotechnicznego: 1. Kartaszyński Bo-
 lesław.
 Kat. maszyn elektrycznych: 1. Kantor Jerzy.
 Kat. urządzeń elektrycznych: 1. Zgodziński Zbigniew.
 Kat. kolei elektrycznych: . . . . .
 Kat. energetyki: . . . . .
 Kat. teletechniki: Trybalski Zdzisław.
 Kat. radiotechniki: . . . . .

3. SKŁAD KOMISJI EGZAMINU DYPLOMOWEGO NA
 WYDZIALE ELEKTRYCZNYM.

Przewodniczący: prof. dr inż. Stanisław Fryze.

Członkowie profesorowie: inż. Dorosz Łukasz, inż. Go-
 golewski Zygmunt, dr inż. Kołek Władysław, dr inż. Malar-
 ski Tadeusz.

SPIS WYKŁADÓW WYDZIAŁU ELEKTRYCZNEGO

Dla przedmiotów należących do wydziału elektrycznego
 przeznaczono liczby od 101 do 200 włącznie. Przy poszcze-
 gólnych przedmiotach zaznaczono, czy są one obowiązkowe

i dla jakiej grupy. Jeżeli nic nie podano, to przedmiot jest tylko polecony.

PRZEDMIOTY WYDZIAŁU ELEKTRYCZNEGO:

101. MATEMATYKA I. — **prof. n. dr Kaliński Stanisław.**
 Tyg. 6 godz. wykł., 2 godz. ćwic. w sem. 1. obow.
 Teoria wyznaczników. Teoria krzywych drugiego rzędu: część ogólna i szczegółowa. Liczby niewymierne. Funkcje. Ciągi nieskończone i ich granice. O granicach funkcji. Ciągłość funkcji. Pochodna. Prawa różniczkowania funkcji jednej zmiennej. Pochodne elementarnych funkcji przestępnych. Pochodne wyższych rzędów funkcji jednej zmiennej. Twierdzenie o wartości średniej. Pochodne cząstkowe. Różniczka zupełna. Pochodne funkcji uwikłanych. Wzór Taylora i Maclaurina. Maxima i minima funkcji.
102. MATEMATYKA II. — **prof. n. dr Kaliński Stanisław.**
 Tyg. 6 godz. wykł., 2 godz. ćwic. w sem. 2 obow.
 Położenie punktu w przestrzeni. Zmiana układu współrzędnych. Płaszczyzna i prosta w przestrzeni. Powierzchnie II rzędu. Definicja całki nieoznaczonej. Całkowanie przez części i przez podstawienie. Całkowanie funkcji wymiernych. Całkowanie funkcji niewymiernych algebraicznych. Całkowanie funkcji złożonych w sposób wymierny z funkcji trygonometrycznych. Definicja całki oznaczonej. Twierdzenie o wartości średniej. Obliczanie całki oznaczonej przy pomocy całki nieoznaczonej. Całki niewłaściwe. Zastosowanie rachunku różniczkowego i całkowego w geometrii.
103. MATEMATYKA III. — **prof. n. dr Kaliński Stanisław.**
 Tyg. 4 godz. wykł., 2 godz. ćwic. w sem. 3 obow.
 Całki krzywoliniowe. Całki podwójne. Związek całki podwójnej z całką krzywoliniową. Twierdzenie Greena-Riemanna. Zastosowanie twierdzenia Greena-Riemanna w dziedzinie całek krzywoliniowych i różniczek zu-

pełnych. Całki potrójne. Szeregi liczbowe i funkcyjne. Szeregi Fouriera. Równania różniczkowe pierwszego rzędu, drugiego rzędu i rzędów wyższych. Równania różniczkowe cząstkowe.

104. REPETYTORIUM Z MATEMATYKI ELEMENTARNEJ — prof. n. dr **Kaliński Stanisław**.

Tyg. 2 godz. wykl., 2 godz. ćwic. w sem. 1.

105. WYBRANE DZIAŁY Z MATEMATYKI STOSOWANEJ — wyklada inż. **Bory Julian**.

Tyg. 2 godz. wykl., 2 godz. ćwic. w sem. 4 obow.

Rachunek wektorowy (algebra wektorowa, różniczkowanie i całkowanie funkcji wektorowej jednej zmiennej skalarnej, pola wektorowe). Podstawy rachunku symbolicznego. Szeregi Fouriera (o ile nie były wysłuchane w matematyce III). Miejsca geometryczne w wykresach elektrotechniki.

GEOMETRIA WYKREŚLNA — wyklada prof. kont. inż. **Szerszeń Stanisław**.

Tyg. 3 godz. wykładu, 3 godz. ćwiczeń w sem. 1 i 2 godz. wykl., 3 godz. ćwic. w sem. 2 obow.

Patrz wydział mechaniczny L. 306.

106. FIZYKA — prof. zw. dr inż. **Małarski Tadeusz**.

Tyg. 4 godz. wykl., 2 godz. ćwic. w sem. 1 i 2 obow.

Wiadomości wstępne. Mechanika. Podstawowe wiadomości z nauki o ruchach i z dynamiki. Różne zagadnienia z mechniki ważne dla nauki fizyki i techniki. Zasadnicze wiadomości z nauki sprężystości. Drgania mechaniczne posuwiste i skrętne oraz ich zastosowanie. Zasadnicze wiadomości z nauki o ciałach stałych, cieczach i gazach. Fizyka molekularna i nauka o cieple. Podstawowe wiadomości z fizyki molekularnej i teorii kinetycznej materii. Termometria i kalorymetria. Prawa gazów doskonałych. Skraplanie gazów. Podstawowe wiadomości z termodynamiki. Elektryczność i magnetyzm. Elektrostatyka i magnetostatyka. Podstawo-

we wiadomości z nauki o stałym prądzie elektrycznym. Prawa elektrolizy. Zjawiska elektromagnetyczne. Prądy indukcyjne. Podstawowe wiadomości z nauki o elektrycznych prądach zmiennych. Oscylacje elektromagnetyczne i ich zastosowanie. Optyka. Zasadnicze wiadomości z optyki geometrycznej i optyki fizycznej. Podstawowe wiadomości z nauki o promieniowaniu. Fotometria. Teoria elektronowa.

Fizyka nowoczesna! Przegląd zagadnień i zdobyczy z fizyki nowoczesnej.

107. LABORATORIUM FIZYCZNE prowadzi prof. zw. dr inż. **Małarski Tadeusz**.

Tyg. 3 godz. w sem. 2 obow.

CHEMIA OGÓLNA I TECHNICZNA wyklada prof. kont. dr inż. **Zmaczyński Aleksander**.

Tyg. 3 godz. wykl. w sem. 1 i tyg. 1 godz. wykl. w sem. 2 obow.

Patrz wydz. mechaniczny L. 307.

108. LABORATORIUM CHEMICZNE prowadzi prof. kont. dr inż. **Zmaczyński Aleksander**.

Tyg. 2 godz. w sem. 2 obow.

Ćwiczenia z dziedziny analizy jakościowej prostej oraz wstępne z analizy ilościowej.

109. MECHANIKA I. wyklada inż. **Bodaszewski Stanisław**.

Tyg. 5 godz. wykl. 2 godz. ćwicz. w sem. 2 obow.

Wiadomości wstępne. Teoria wektorów. Geometria mas. Kinematyka. Teoria mechanizmów. Dynamika. Zastosowania techniczne. Tarcie, uderzenie, teoria wymiarów, modeli i podobieństwa dynamicznego.

110. MECHANIKA II wyklada inż. **Janusz Marian**.

Tyg. 5 godz. wykl. i 2 godz. ćwicz. w sem. 3 obow.

Wiadomości wstępne. Ogólne pojęcia, zasady, prawa i metody. Rodzaje elementów konstrukcyjnych. Wypadki wytrzymałości pojedynczej i złożonej. Wybo-

czenie. Pręty krzywe. Zagadnienia specjalne. Dynamika układów sprężystych z uwzględnieniem drgań.

111. **HYDROMECHANIKA I HYDRAULIKA** wykłada inż. **Bodaszewski Stanisław.**

Tyg. 2 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w sem. 4 obow. Wiadomości wstępne. Statyka cieczy i gazów. Kinematyka cieczy. Dynamika cieczy idealnej. Podstawowe wiadomości dynamiki cieczy rzeczywistej. Wybrane zagadnienia z hydrauliki. Zestawienie najważniejszych wzorów i praw.

112. **TECHNOLOGIA METALI** wykłada inż. **Świerz Tadeusz.**

Tyg. 3 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w sem. 1 obow.

I. Materiały. Metale: Budowa metali. Żelazo, występowanie, otrzymywanie, własności. Uproszczony wykres żelazo-węgiel. Składniki strukturalne. Rudy żelaza. Przygotowanie rud. Wielki piec. Piece elektryczne. Wytwory wielkiego pieca. Domieszki do surowca. Zasady wyrobu stali. Wyrób stali zlewnych. Piec Bessemera i Thomasa. Piec Siemens-Martina. Sposoby elektrometalurgiczne wyrobu stali. Piece elektryczne łukowe, indukcyjne, wysokiej częstotliwości. Rodzaje stali. Wpływ składników stopowych na własności stali. Metale kolorowe. Stopy metali kolorowych. Stopy metali lekkich. Materiały niemetaliczne. Badania własności materiałów. Próby technologiczne. Próba rozciągania. Próba twardości. Próba udarności. Próby na zmęczenie. Przeróbka materiałów. Kuźnictwo. Walcownictwo. Zginanie. Wyłaczanie. Przeciąganie. Spawanie. Lutowanie. Hartowanie i ulepszenie stali z uwzględnieniem pieców elektrycznych.

MASZYNOZNAWSTWO OPISOWE wykłada inż. **Blażyński Stefan.**

Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 1 obow.

Patrz wydział mechaniczny L. 310.

RYSUNKI TECHNICZNE prowadzi inż. Błażyński Stefan.

Tyg. 3 godz. w sem. 1 i 2 obow.

Patrz. wydz. mechaniczny L. 309.

113. PODSTAWY ELEKTROTECHNIKI — prof. zw. dr inż. Fryze Stanisław.

Tyg. 5 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w 3 i 4 sem. obow. Elektrostatyka i magnetostatyka. Systemy dymensyjne. Prądy stałe. Działania prądów stałych. Prądy sinusoidalne. Działania prądów sinusoidalnych. Metoda symboliczna. Układy wielofazowe. Transformatory. Magnet. pole wirujące.

114. MIERNICTWO ELEKTROTECHNICZNE — prof. kont. Inż. Niwliński Edward.

Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 4 i 2 godz. wykł. w sem. 5 i 6 obow. dla grupy energetycznej i telekomunikacyjnej.

Wiedomości wstępne. Jednostki elektryczne i ich wzorce. Przyrządy pomiarowe, ich rodzaje, konstrukcja i działanie. Galwanometry. Metody pomiarowe. Pomiarów oporów, napięć, natężeń prądów, indukcyjności własnej i wzajemnej, pojemności elektr. Pomiarów mocy. Transformatory miernicze. Pomiarów mocy na wysok. napięcie. Pomiarów energii elektrycznej. Liczniki prądu stałego i zmiennego. Liczniki 3-fazowe i taryfowe. Przyrządy pomocnicze. Badanie i wzorcowanie przyrządów mierniczych. Badanie przekaźników. Pomiarów magnetycznych. Badanie materiałów przewodzących i izolacyjnych.

115. LABORATORIUM MIERNICTWA ELEKTROTECHNICZNEGO prowadzi prof. kont. Inż. Niwliński Edward.

Tyg. 4 godz. w sem. 5 i 6 obow. dla grupy energ. i telek.

116. **MATERIAŁOZNAWSTWO ELEKTRYCZNE** — prof. kont. inż. **Porębski Marian.**

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 4 obow.

Dielektryki: Podstawowe wiadomości teoretyczne o dielektrykach. Własności poszczególnych dielektryków. Ciała ferromagnetyczne. Materiały przewodowe. Materiały na przewody oporowe. Materiały specjalne.

117. **OBRÓBKA METALI** wykłada prof. n. dr inż. **Affanasowicz Michał.**

Tyg. 3 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w sem. 3 obow.

Krótki zarys odlewnictwa i zastosowanie do przemysłu elektrycznego. Elementarne wiadomości z kuźnictwa i obróbki plastycznej. Zasady ręcznej i mechanicznej obróbki metali.

118. **CZĘŚCI MASZYN**, wykłada prof. kont. inż. **Tokarski Bartłomiej.**

Tyg. 4 godz. wykł. i 3 godz. ćwic. w sem. 3 i 4 obow.

Ogólne zasady konstrukcji części maszyn. Części maszyn łączące: nity, kliny, śruby, kołki, obręcze skurczne. Łączenie elementów maszynowych za pomocą spawania. Czopy, osie, wały pędne i korbowe. Sprzęgła. Łożyska. Pędnie uzębione, tarciove, pasowe, linowe i łańcuchowe. Urządzenia transmisyjne. Mechanizmy korbowe.

Ćwiczenia konstrukcyjne z elementów maszyn. Szkicowanie, obliczanie i konstrukcja części maszynowych oraz różnych przyrządów i maszyn w związku z wykładem.

119. **TEORIA MASZYN CIEPLNYCH**, wykłada inż. **Okółko-Kułak Witold.**

Tyg. 4 godz. wykł., 2 godz. ćwic. w sem. 4 obow.

Wstęp. I zasada termodynamiki. Ciepło właściwe. Bilans energetyczny układu ograniczonego cylindrem i tłokiem. Równania termiczne i kaloryczne stanu dla gazów szlachetnych i półszlachetnych. Charaktery-

styczne przemiany termodynamiczne dla gazów szlachetnych i półszlachetnych. II zasada termodynamiki. Termodynamika par. Gazy wilgotne. Przepływ płynu elastycznego. Teoria sprężarki tłokowej. Teoria maszyny parowej. Kotły parowe. Silniki spalinowe. Gazownictwo.

120. ENCYKLOPEDIA BUDOWNICTWA LĄDOWEGO, wykłada inż. **Przetocki Kazimierz**.

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 3 obow.

Materiały budowlane ich własności i łączenie. Wykopy ziemne. Fundamenty budowli, ściany, otwory w ścianach. Kominy, stropy, dachy, schody. Urządzenia wewnętrzne, ogrzewanie, instalacje. Roboty rzemieślnicze. Najprostsze obliczenia statyczne. Przepisy budowlane.

121. TEORIA PRĄDÓW ZMIENNYCH, wykłada inż. **Günther Wacław**.

Tyg. 4 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w sem. 5 obow. dla grupy energet. i telekom.

Zanikanie i powstawanie prądu elektrycznego w obwodach. Stany nieustalone w obwodach elektr. Ładowanie i wyładowanie kondensatora. Wyższe harmoniczne i zastosowanie szeregów Fouriera. Czworniki i układy zastępcze. Linie długie. Filtry. Fale wędrownne.

122. MASZYNY ELEKTRYCZNE — prof. kont. dr inż. **Kołek Władysław**.

Tyg. 6 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w sem. 5 i 4 godz. wykł., 1 godz. ćwic. w sem. 6 obow. dla grupy energ.

Zasady działania, materiały w budowie maszyn el. Historia rozwoju maszyn el. Transformatory: teoria, własności ruchowe, zastosowania. Ogólne wiadomości o maszynach pr. zmiennego: uzwojenia, SEM-czna i SMM-czna uzwojeń. Silniki asynchroniczne: teoria, własności ruchowe, zastosowania, zasady projektowania. Maszyny synchroniczne: typy konstrukcji, teoria ustalonych i nieustalonych przebiegów. Charakterystyki

ruchowe prądnic i silników, praca równoległa, kotłowanie, straty i sprawność, zasady projektowania. Maszyny prądu stałego: uzwojenia, obwód magnetyczny, komutacja, charakterystyki ruchowe prądnic i silników, straty i sprawność, rozruch i regulacja szybkości silników, maszyny dla celów specjalnych, ogólne zasady projektowania. Przetwornica 1-twornikowa. Silniki kolektorowe pr. zmiennego 3 i 1-fazowe: zasady działania, własności ruchowe, regulacja szybkości i kompensacja przesunięcia fazowego w układach kaskadowych. Ogólne wiadomości o prostownikach.

123. **PROJEKTOWANIE MASZYN ELEKTRYCZNYCH I i II** prowadzi **prof. kont. dr inż. Kołek Władysław.**

Tyg. 3 godz. w sem. 6 i 7 obow. dla grupy energet.

124. **POMIARY MASZYN ELEKTRYCZNYCH** — **prof. kont. dr inż. Kołek Władysław.**

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 6 obow. dla grupy energet. Normy i przepisy i ich znaczenie dla praktyki. Zasadnicze pomiary wielkości elektrycznych i nieelektrycznych przy badaniu maszyn elektrycznych. Pomiar oporu uzwojeń. Badanie izolacji. Pomiar strat sprawności i nagrzewania maszyn elektrycznych. Diagramy i charakterystyki ruchowe. Przegląd głównych typów maszyn i sposobów ich badania. Badania i odbiory przemysłowe.

125. **LABORATORIUM MASZYN ELEKTRYCZNYCH**, prowadzi **prof. kont. dr inż. Kołek Władysław.**

Tyg. 4 godz. w sem. 7 i 8 obow. dla grupy energet. i w sem. 8 obow. dla grupy telekomunik.

126. **TRANSFORMATORY** — **prof. n. inż. Gogolewski Zygmunt.**

Tyg. 3 godz. wykł., 2 godz. ćwic. w sem. 5 obow. dla grupy energetycz. i telekomunik.

Ogólny pogląd. Teoria transformacji. Wykres wekto-

towy transformatora. Stan jałowy i stan zwarcia. Ogólne równania transformatora. Teoria rozproszenia oraz obliczania napięć rozproszenia. Teoria strat dodatkowych w miedzi. Straty w żelazie. Sprawność transformatora. Prąd magnesujący. Ogólne wiadomości o konstrukcji transformatorów. Transformatory trójfazowe. Różne układy trójfazowe w pracy. Praca równoległa. Teoria grzania się i chłodzenia; rozwiązania konstrukcyjne. Budowa transformatora: obwód magnetyczny, obwód elektryczny, aparatura wewnętrzna i zewnętrzna transformatora. Surowce i przepisy. Obliczanie transformatora. Obliczanie serii. Transformatory specjalne. Zjawiska niustalone w transformatorach.

127. **TECHNIKA WYSOKICH NAPIĘĆ**, wykłada inż. **Wallonj Władysław**.

Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 6 obow. dla grupy energet. i telekomunik.

Pole elektryczne. Zasady wytrzymałości elektrycznej. Ważniejsze przykłady obliczeń wytrzymałości elektrycznej. Materiały izolacyjne, stałe, płynne, powietrze. Łuk w powietrzu i oleju. Przebiegi niustalone w urządzeniach wys. napięcia. Metody wytwarzania wysokich napięć. Urządzenia do prób i pomiarów w technice wysokich napięć. Zastosowania wysokich napięć.

128. **LABORATORIUM WYSOKICH NAPIĘĆ**, prowadzi inż. **Wallonj Władysław**.

Tyg. 3 godz. w sem. 7 obow. dla grupy energet. i telekom.

129. **OŚWIETLENIE ELEKTRYCZNE**, wykłada inż. **Torońskiej Zbigniew**.

Tyg. 2 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w sem. 5 obow. dla grupy energet.

Wiadomości ogólne o promieniowaniu i świetle. Podstawowe wielkości i jednostki oświetlenia. Pomiarы fo-

tometryczne i kolorymetryczne. Źródła światła. Oprawy. Projektowanie oświetlenia.

130. SIECI ELEKTRYCZNE I i II, wykład **inż. Jasicki Zbigniew**.

Tyg. 4 godz. wykl. i 1 godz. ćwic. w sem. 6 i 7 obow. dla grupy energet.

Pojęcia ogólne. Kryteria obliczeniowe dla sieci dwuprzewodowych. Sieci rozgałęzione otwarte. Rozpływ prądu i spadki napięcia w obwodach zamkniętych. Wykresne metody obliczania sieci dwuprzewodowych. Obliczanie sieci prądu zmiennego. Sieci wielokrotnie zamknięte jednofazowe. Sieci trójfazowe. Podstawowe zagadnienia linii wysokiego napięcia. Graficzne metody obliczeniowe. Prądy zwarcia. Systemy zabezpieczeniowe. Seletywne odłączanie zwarć. Koordynacja izolacji elementów sieci. Pierścienie sieciowe. Mechaniczne obliczenie sieci napowietrznych. Przepisy. Montaż sieci napowietrznych i kablowych.

131. URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE I i II, wykład **inż. Nehrebecki Lucjan**.

Tyg. 4 godz. wykl. w sem. 6 i 7 obow. dla grupy energet.

Instalacje elektryczne niskiego napięcia w budynkach. Przewody. Ważniejsze rodzaje instalacji przewodów. Przyrządy ochronne. Przyrządy wyłącznikowe. Tablice rozdzielcze i wyłącznikowe. Złącza domowe. Urządzenia wtyczkowe. Wyłączniki. Oprawy dla żarówek. Uziemienia i zerowania ochronne. Projektowanie instalacji dla światła i siły. Urządzenia elektryczne wysokiego napięcia. (Rozdzielnie, podstacje). Zadania i cele rozdzielni i przetwórnii wysokiego napięcia. Zasady ustalania typów i wielkości aparatów elektrycznych. Pomiar w urządzeniach wysokiego napięcia. Synchronizacja. Aparaty zabezpieczające. Izolatory. Wyłączniki mocy. Przewody w urządzeniach wysokiego napięcia.

Rozdzielnie wysokiego napięcia w budynkach i napowietrzne. Elektrownie ciepłe. Część ciepła. Część elektryczna. Współczynniki gospodarcze. Elektryfikacja wsi.

132. PROJEKTOWANIE URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH, prowadzi inż. **Nehrebecki Lucjan**.

Tyg. 3 godz. w sem. 7 i 8 obow. dla grupy energet.

133. PROSTOWNIKI — prof. kont. inż. **Porębski Marian**.

Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 6 obow. dla grupy energet. Rodzaje prostowników i ich zastosowanie. Sposób działania prostowników. Przebieg prądu prostownika jedno- i wielo-fazowych. Zapłon i wzbudzenie. Prostowniki z rozżarzoną katodą. Prostowniki z siatką sterującą. Zasada działania odwrotników prądu stałego. Zastosowanie dla dwukierunkowej wymiany mocy i dla regulacji ilości i kierunku obrotów w napędach elektr. Przekładniki. Sprawność urządzeń prostowniczych. Inne rodzaje prostowników (prostowniki mechaniczne, elektrolityczne, suche, łukowe, jarzeniowe).

134. ZARYS URZĄDZEŃ DŹWIGOWYCH i TRANSPORTOWYCH, wykłada prof. kont. inż. **Radwański Henryk**.

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 5 obow. dla grupy energet.

135. ZARYS TURBIN WODNYCH i POMP, wykłada prof. zw. inż. **Ciechanowski Zygmunt**.

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 5 obow. dla grupy energet. Rodzaje silników wodnych w zależności od fizykalnych właściwości wody. Obliczanie mocy. Straty energii, dzielność. Turbiny wodne, akcyjne i reakcyjne. Równania zasadnicze. Typy turbin wodnych stosowanych obecnie: kolo Peltona, turbiny Francisa i Kaplana. Obliczanie zasadniczych wymiarów. Charakterystyczne ilości obrotów. Pompy odśrodkowe jako odwrócenie turbin. Zależność pomiędzy ilością obrotów, ilością wody i ciśnieniem przy pompach odśrodkowych. Krzywe dławie-

nĩa. Zastosowanie pomp odśrodkowych w elektrowniach z akumulacją energii przy pomocy wody.

136. ZARYS KOTŁÓW PAROWYCH, wykłada prof. zw. inż. **Ciechanowski Zygmunt.**

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 5 obow. dla grupy energet.

137. ZARYS SILNIKÓW SPALINOWYCH, wykłada prof. kont. **Szawłowski Kazimierz.**

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 5 obow. dla grupy energet. Rys historyczny. Teoria cztero- i dwusuwu. Termodynamiczne obliczenia. Obliczenie mocy i głównych wymiarów. Dobór liczby i układu korb. Teoria korbowodu Teoria drgań wałów korbowych. Regulator i koło zamachowe. Budowa silników spalinowych na paliwo płynne i gazowe. Regulacja silników. Smarowanie i chłodzenie. Synchronizacja. Fundamenty silników. Ruch i obsługa. Generatory gazowe. Zużytkowanie ciepła odlotowego. Silnik spalinowy w okrętnictwie. Doładowanie silników spalinowych.

138. ZARYS KOMPRESORÓW i WENTYLATORÓW, vacat.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. 5 obow. dla grupy energet.

139. ZARYS TURBIN PAROWYCH, wykłada prof. kont. inż. **Szawłowski Kazimierz.**

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 5 obow. dla grupy energet. Pojęcie zasadnicze o turbinach akcyjnych i reakcyjnych. Zamiana energii potencjalnej na kinetyczną i kinetycznej na pracę. Obliczenia termodynamiczne i konstrukcyjne dyszy Laval'a. Obliczania turbin akcyjnych i reakcyjnych. Obliczanie turbin kombinowanych i promieniowych. Kondensacja i kondensatory łącznie z urządzeniami dodatkowymi. Regulacja turbin. Turbiny specjalne. Teoria drgań wałów wirujących. Obliczenia wytrzymałościowe ważnych części konstrukcyjnych. Ruch i obsługa turbin. Fundamenty.

140. ZASADY POMIARÓW MASZYN CIEPLNYCH i KOTŁÓW, wykłada prof. zw. dr inż. Ochęduszko Stanisław. Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 6 obow. dla grupy energet. Podstawy teoretyczne działania przyrządów oraz opis metod pomiarowych stosowanych w technice przy badaniu maszyn ciepłych.
141. LABORATORIUM MASZYN CIEPLNYCH i KOTŁÓW, prowadzi prof. zw. dr inż. Ochęduszko Stanisław. Tyg. 3 godz. w sem. 6 obow. dla grupy energet. Ćwiczenia z dziedziny ciepłej techniki pomiarowej na typowych przyrządach laboratoryjnych. Cechowanie przyrządów. Prawidłowe użycie przyrządów i błędy pomiarowe. Bilans kotła i silnika parowego.
142. OBLICZANIE EL. LINII DALEKOSIĘŻNYCH, wykłada prof. kont. inż. Wąsowski Józef. Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 8 obow. dla grupy energet. Wielkości charakterystyczne dla linii napowietrznych, kabli i transformatorów. Równanie ścisłe. Układy zastępcze, ścisłe i przybliżone. Wykresy linii. Wykresy kołowe mocy dla linii transformatora i układów złożonych. Układ zastępczy transformatora. Równowaga statyczna i dynamiczna linii. Ćwiczenia praktyczne z obliczenia linii przy pomocy wykresów kołowych oraz z równowagi statycznej i dynamicznej.
143. KOMPENSACJA ZIEMNOZWARCIA, wykłada prof. kont. inż. Wąsowski Józef. Tyg. 2 godz. w sem. 8 obow. dla grupy energet. Zwarcie jednofazowe z ziemią linii idealnej, linii o stałych skupionych, linii o stałych rozłożonych, równomiernie i skompensowanej jednostromie lub dwustronnie. Urządzenia kompensacyjne.
144. NAPĘDY ELEKTRYCZNE, prof. n. inż. Gogolewski Zygmunt. Tyg. 3 godz. wykł., 2 godz. ćwic. w sem. 7 obow. dla grupy energet.

Historia napędu, stan obecny, znaczenie gospodarcze. Ogólne rozważania teoretyczne. Stateczność i czułość. Ogólna teoria rozruchu. Moc silnika dla pracy ciągłej, dorywczej i przerywanej. Prąd i moc zastępcza. Wielkość mechaniczna i różne rodzaje budowy silników. Zastosowanie różnych rodzajów budowy mechanicznej silników. Moc w zależności od budowy. Formy budowy. Silniki bocznikowe i szeregowo-prądu stałego. Silniki asynchroniczne. Układy regulacyjne. Ochrona silników. Aparaty do rozruchów i regulacji. Napędy pomp i wentylatorów. Napędy suwnic i dźwigów. Napędy w przemyśle metalowym, papierniczym, cukrowniczym, cementowym, włókienniczym i drzewnym. Napędy dla marynarki.

145. **NAPĘDY W GÓRNICTWIE i HUTNICTWIE, prof. kont. inż. Obrąpalski Jan.**

Tyg. 2 godz. wykł. i 3 godz. ćwic. w sem. 7 obow. dla grupy energetycznej.

Maszyny wyciągowe. Wyciągi do ropy. Kolejki przemysłowe. Pompy i wentylatory kopalniane. Walcowanie. Wyciągi wielkopiecowe. Rygi wiertnicze. Czerpaki. Suwnice hutnicze. Wiertarki i wrębówki do węgla.

146. **PIECE i GRZEJNIKI ELEKTRYCZNE, vacat.**

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 7 obow. dla grupy energet. Zasady przemiany energii elektrycznej w ciepłą. Zalety i gospodarność elektrotermii. Charakterystyczne typy grzania. Materiały używane do budowy grzejników. Obliczenie przyborów ciepłych. Rodzaje przyborów grzejnych. Wyposażenie grzejników. Przyrządy do pomiarów temperatury. Przelączniki. Układy połączeń. Automatyzacja urządzeń. Piece elektryczne.

147. **KOLEJE ELEKTRYCZNE, prof. kont. inż. Porębski Marian.**

Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 7 obow. dla grupy energet. Ogólne właściwości kolejnictwa elektr. Rodzaje prądu

i napięcia trakcji elektr. Główne części składowe urządzeń kolei elektr. Elektryczny pojazd na torze. Ciężar wagonów przyczepionych. Nacisk osiowy. Ciężar lokomotywy elektr. Silnik elektr. w trakcji kolei. Rozważania porównawcze. Wykresy jazdy: szybkość, droga siły obwodowej, moc, praca mechaniczna pociągów. Rola przyśpieszenia w przebiegu i w wykresach jazdy. Analiza wykresów jazdy. Wyznaczenie mocy silników elektr. Warunki pracy trakcyjnych silników szeregowych łącznie z hamowaniem. Hamulec. Sterowanie i rozruszniki. Przewody zasilcze. Wagony motorowe i tramwajowe pod kątem widzenia mechanicznym i elektrycznym. Lokomotywy elektr. Podstacje elektr. Zasady działania trolleybusów, wagonów i pojazdów o napędzie spalinowym z przekładnią elektryczną, kolei zębatych i linowych.

148. **GOSPODARKA ENERGETYCZNA — prof. kon. inż. Obrąpalski Jan.**

Tyg. 3 godz. wykl. w sem. 7 obow. dla grupy energet. Źródła i zapasy energii na świecie i w Polsce. Silniki napędowe dla różnych postaci energii. Skojarzenie gospodarki cieplej z napędami. Gospodarka energetyczna w różnych gałęziach przemysłu. Gospodarka elektryczna użyteczności publicznej i zużycie, przesyłanie i wytwarzanie energii. Współpraca elektrowni, analiza własnych kosztów, taryfy. Elektryfikacja Polski. Elektryfikacja Europy.

149. **ZARYS TELETECHNIKI, wyklada prof. n. kontrakto- wy inż. Dorosz Łukasz.**

Tyg. 3 godz. wykl. w sem. 8 obow. dla grupy energet. Najprostsze obwody telefoniczne. Łącznice. Aparaty telefoniczne. Przekazniki. Źródła prądu. Automatyczne centrale. Pomiary i badanie urządzeń. Teoria linii. Filtry. Transformatory. Charakterystyki linii. Wzmacniacze. Nośna telefonia. Modulacja.

150. ZARYS RADIOTECHNIKI, wyklada dr inż. **Zagajewski Tadeusz.**

Tyg. 4 godz. wykł. w sem. 7 obow. dla grupy energet. Historia rozwoju radiotechniki. Zjawiska rezonansu szeregowego i równoległego w obwodach w cz. Obwody sprzężone. Lamy elektronowe: emisja elektronów, katoda, dioda, trioda, lamy wielosiatkowe, rura Brauna. Zastosowanie lamp: wzmacniacze niskiej i wysokiej częstotliwości. Sprężenia zwrotne dodatnie i ujemne. Generacja. Modulacja i układy modulacyjne. Detekcja i układy detekcyjne. Linie długie. Anteny. Promieniowanie i rozprzestrzenianie się fal elektromagnetycznych. Zasadnicze układy nadajników i odbiorników radiowych.

151. LABORATORIUM RADIOTECHNICZNE, prowadzi dr inż. **Zagajewski Tadeusz.**

Tyg. 3 godz. w sem. 8 obow. dla grupy energet.

152. USTAWODAWSTWO ELEKTRYCZNE, wyklada inż. **Nehrebecki Lucjan.**

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 8 obow. dla grupy energet. i telekom.

153. MASZYNY ELEKTRYCZNE, wyklada prof. kont. inż. **Końek Władysław.**

Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 5 i 6 dla grupy telekomunik. obow.

- Zasady działania głównych typów maszyn elektrycznych, maszyn prądu stałego, transformatorów, silników asynchronicznych, maszyn synchronicznych, silników kolektorowych, przetwornic wirujących, prostowników. Właściwości ruchowe, zastosowanie praktyczne z uwzględnieniem potrzeb telekomunikacyjnych. Ogólne wiadomości o budowie i badaniu maszyn elektrycznych.

154. ZARYS URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH, wykładu inż. **Toroński Zbigniew.**

Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 5 i 6 oraz 2 godz. ćwic. sem. 6 obow. dla grupy telekomunik.

Systemy i sieci elektryczne. Systemy elektryczne. Przewody elektryczne: materiały normalne, przekroje i klasyfikacja przewodów, prowadzenie przewodów. Obliczenia elektryczne przekroju przewodów. Obliczenia mechaniczne. Linia napowietrzna. Linie kablowe.

155. RADIOTECHNIKA OGÓLNA — prof. zw. dr inż. **Malarski Tadeusz.**

Tyg. 5 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w sem. 5 i 6 obow. dla grupy telekomunik.

Oscylacje swobodne i wymuszone w pojedynczym obwodzie i w obwodach sprzężonych. Fale elektryczne na drutach i podstawowe zagadnienia z teorii anten. Podstawowe wiadomości z teorii działania lamp katodowych. Szkic historyczny rozwoju radiotechniki. Systemy radiotechniczne różnych typów. Generatory łukowe. Maszyny wysokich częstotliwości. Problem radiotelefonii. Zastosowanie lamp katodowych w radiotechnice nowoczesnej. Detekcja. Amplifikacja. Modulacja. Generatory lampowe różnych typów. Nowoczesne stacje nadawcze na różnych falach. Zasady działania odbiorników. Radiotechnika na falach krótkich. Radiogonometria.

156. LAMPY ELEKTRONOWE, wykładu dr inż. **Zagajewski Tadeusz.**

Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 6 obow. dla grupy telekom. Emisja elektronów, rodzaje katod, metody ich obliczania, własności i obliczanie diody i triody, lampy wielosiatkowe. Charakterystyki statyczne i dynamiczne lamp. Budowa i produkcja lamp odbiorczych i nadawczych. Magnetron. Wtórna emisja, powielacze elek-

fronowe. Rura Brauna. Ikonoskop. Krystron. Lampy gazowe. Fotoemisja i fotokomórki.

157. **MIERNICTWO RADIOTECHNICZNE**, wykłada **dr inż. Zagajewski Tadeusz**.

Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 6 obow. dla grupy telekom. Pomiar prądu, napięcia w cz. Woltomierze lampowe. Pomiar częstotliwości, falomierze, wzorce częstotliwości. Pomiar pojemności indukcyjności własnej i wzajemnej, oporności i dobroci obwodu. Oscylograf katodowy i jego zastosowanie. Pomiar zmniejszeń i głębokości modulacji. Pomiar mocy. Pomiary anten i natężenia pola. Pomiary odbiorników i nadajników.

158. **LABORATORIUM RADIOTECHNICZNE**, *vacat*.

Tyg. 3 godz. w sem. 6 i 7 i 4 godz. w półr. VIII obow. dla grupy telekomunik.

159. **PODSTAWY TELETECHNIKI**, wykłada **prof. inż. Dorosz Łukasz**.

Tyg. 4 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w sem. 5 obow. dla grupy telekomunik.

160. **TELETECHNIKA TEORETYCZNA**, wykłada **mgr Szpilecki Józef**.

Tyg. 3 godz. wykł., 1 godz. ćwic. w sem. 7 obow. dla grupy telekomunik.

Linie. Przewody jednorodne. Przewody niejednorodne. Przewody Pupina i Krařupa. Wpływ sąsiednich przewodów. Zaburzenia atmosferyczne i inne na przewodach. Czwórniki. Zasadnicze rodzaje i przejście od jednej formy do drugiej. Tłumienie i opór swoisty. Zastępczy układ linii i czwórników. Łańcuchy czwórników. Rachunek czwórnikami jako podstawa teorii przewodów, transformatorów, wzmacniaczy i filtrów. Transformatory. Wzmacniacze. Filtry. Modulacja. Procesy załączania i wyłączania na liniach. Przekazywanie znaków telegraficznych. Przenoszenie wiadomości na odległość. Rodzaje telegrafii.

161. ZARYS MASZYNOZNAWSTWA KONSTRUKCYJNEGO, *vacat*.
Tyg. 4 godz. wykł. w sem. 5 obow. dla grupy telekomunik.
162. URZADZENIA RADIONADAWCZE, wykłada **dr inż. Zagajewski Tadeusz**.
Tyg. 4 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w sem. 7 i 8 obow. dla grupy telekomunik.
Ogólne zasady radiokomunikacji, rodzaje służb, zakresy fal. Wzmacniacze klasy B i C, powielacze częstotliwości. Generacja i stabilizacja częstotliwości, generatory samobudne i kwarcowe. Neutralizacja, drgania pasywność i ich usuwanie. Ogólne zasady modulacji. Układy modulacyjne. Modulacja częstotliwości. Własności obwodów rezonansowych i ich elementy. Urządzenia pomocnicze (blokada, chłodzenie lamp), zasady projektowania i konstrukcji nadajników. Pomiar i kontrola nadajników.
163. URZADZENIA RADIOODBIORCZE, *vacat*.
Tyg. 4 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w sem. 7 i 8 obow. dla grupy telekomunik.
164. WZMACNIACZE NISKIEJ CZĘSTOTLIWOŚCI, *vacat*.
Tyg. 3 godz. wykł., 1 godz. ćwic. w sem. 7 obow. dla grupy telekomunik.
165. ANTENY, wykłada **mgr Szpilecki Józef**.
Tyg. 4 godz. wykł. w sem. 7 obow. dla grupy telekomunik.
166. ZASILANIE URZADZEŃ RADIOTECHNICZNYCH, wykłada **dr inż. Zagajewski Tadeusz**.
Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 7 obow. dla grupy telekomunik.
Wymagania stawiane urządzeniom zasilającym. Źródła prądu: baterie, akumulatory, maszyny elektryczne. Prostowniki próżniowe, gazowane, rtęciowe, suche. Układy prostownicze, ich właściwości i obliczanie, wpływ rodzaju obciążenia na przebiegi. Filtry. Przebiegi niest-

lone w filtrach. Przetwornice obrotowe wibracyjne. Stabilizatory napięcia i prądu. Przykłady zasilania urządzeń odbiorczych i nadawczych.

167. ELEKTROAKUSTYKA, wykłada **mgr Szpilecki Józef**.
Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 7 obow. dla grupy telekom.
Jednowymiarowe pole głosu. Fale płaskie. Analiza dźwięków. Widma głosu. Zrozumiałość—Ucho. Mikrofon. Telefon. Przekazywanie głosu bez zniekształceń. Układy liniowe. Zniekształcenia. Warunki przekazywania naturalnej dynamiki muzyki i mowy. Fale kuliste. Przestrzenna orientacja słuchem. Częstościowo-amplitudowa analiza głosu. Akustyka rur, głośników itd. Rezonatory. Elektroakustyczne analogie. Filtry akustyczne. Akustyka przestrzeni. Teoria rewerberacji. Akustyczne sprzężenie pomieszczeń. Tłumienie energii akustycznej. Przekazywanie głosu przez ścianę, szczeliny i otwory.
168. URZĄDZENIA TELETECHNICZNE, wykłada **prof. inż. Dorosz Łukasz**.
Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 7 obow. i 4 godz. wykł. w sem. 8 obow. dla grupy telekom.
169. LABORATORIUM TELETECHNICZNE, prowadzi **prof. inż. Dorosz Łukasz**.
Tyg. 2 godz. w sem. 7 obow. dla grupy telekom.
170. PRZEGLĄD ZAGADNIEŃ FIZYKI WSPÓŁCZESNEJ, wykłada **mgr Szpilecki Józef**.
Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 7 obow. dla grupy telekom.
Mikroskop elektronowy. Efekt Kerra. Efekt fotoelektryczny. Piezoelektryczność. Magnetostrykcja.
171. WYBRANE DZIAŁY FIZYKI, **prof. zw. dr inż. Malarzski Tadeusz**.
Tyg. 1 godz. wykł. w sem. 7 i 8 obow. dla grupy telekom.

172. EKONOMIA SPOŁECZNA, prof. kont. mgr Konopka Antoni - Józef.

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 8 obow. dla grupy telek. i energ.

173. ZARYS PRAWA ADMINISTRACYJNEGO, wykłada prof. zw. dr Wereszczyński Antoni.

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 8 obow. dla grupy energ. i telek.

Podstawowe pojęcia prawa państwowego. Prawo administracyjne jako część prawa publicznego. Administracja — ustawodawstwo — sądownictwo. Rola administracji w państwach współczesnych. Ustrój administracji i jej systemy. Władze zespolone i niezespolone. Samorząd terytorialny, gospodarczy, zawodowy, specjalny. Samorząd Górnego Śląska. Państwowa służbowa, cywilna, praca najemna, wolne zawody. Przepisy o stosunku procentowym młodocianych do ogółu zatrudnionych w hutach szklanych. Prawo kolejowe. Prawo lotnicze. Prawo przemysłowe. Zakłady przemysłowe. Przedsiębiorstwa nie podlegające prawu przemysłowemu. Ochrona własności przemysłowej. Patenty na wynalazki, wzory użytkowe i zdobnicze, znaki towarowe. Przepisy o miarach. Przepisy probiercze. Prawo górnicze. Prawo wyłączeniowe.

174. SPOŁECZNA OCHRONA, HIGIENA i BEZPIECZEŃSTWO PRACY, prof. kont. inż. Rzęcki Mieczysław.

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 8 obow. dla grupy energet. i telekom.

Statystyka wypadków, badanie ich i walka z nimi. Choroby zawodowe i higiena pracy. Technika sanitarna. Organizacja produkcji pracy z punktu widzenia bezpieczeństwa i higieny pracy. Urządzenia fabryki. Bezpieczeństwo pożarowe. Urządzenia ruchu (kotły i przewody parowe, maszyny parowe, młoty i kompresory transmisyjne, obrabiarki do metali i drzewa, prasy),

Urządzenia transportowe, elektryczne. Odlewnie. Kuźnie. Walcownie. Spawanie. Ochrona osobista. Roboty ciężkie i szkodliwe dla zdrowia. Higiena mieszkania, odpoczynku, sportu. Nadzór nad higieną pracy i bezpieczeństwem. Ustawodawstwo ochrony pracy. Socjalna ochrona pracy.

175. KSIĘGOWOŚĆ i BILANSE, vacat.

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 8 obow. dla grupy telek. i energet.

JĘZYKI OBCE, patrz Wydział Mechaniczny l. 404.

1) angielski wyklada **Deszberg Edward.**

2) niemiecki wyklada **dr Namysł Joachim.**

3) francuski wyklada **Kotwicka Wanda.**

4) rosyjski wyklada **inż. Rymowicz Felicja.**

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. i let. I i II r. Jeden język obowiązkowo.

5. WSKAZÓWKI O PROGRAMACH STUDIÓW i PRAKTYCE NA WYDZIALE ELEKTRYCZNYM.

Program nauk wydziału elektrycznego obejmuje dwie grupy: energetyczną i telekomunikacyjną. Program studiów jest czteroletni. Każdy rok studiów składa się z dwóch semestrów. Po czterech semestrach studiów należy zdać egzamin ogólny. Po wysłuchaniu zaś całego programu w ciągu ośmiu semestrów i odbyciu wymaganej praktyki i uzyskaniu absolutorium dopuszcza się studenta do egzaminu dyplomowego, na podstawie którego uzyskuje akademicki stopień inżyniera-elektryka.

Pierwszy i drugi rok studiów jest wspólny dla obu grup. Na trzecim roku studiów zaczynają się przedmioty odmienne dla każdej grupy. W programie podane są dokładne plany nauk dla poszczególnych lat studiów a w poprzedzających je spisach wykładów podane są w skróceniu programy poszczególnych przedmiotów. **Egzamin ogólny.** Do egzaminu ogólne-

gō na wydziale elektrycznym należą wszystkie obowiązkowe przedmioty, ćwiczenia i laboratoria objęte programem I i II roku studiów. Egzamin ogólny musi być zdany w ciągu 5-tego semestru.

EGZAMIN DYPLOMOWY NA WYDZIALE ELEKTRYCZNYM.

Przed dopuszczeniem do egzaminu dyplomowego na wydziale elektrycznym, kandydat musi wykazać się:

- a) świadectwem egzaminu ogólnego,
- b) świadectwami egzaminów kursowych z postępowaniem co najmniej dostatecznym z obowiązkowych przedmiotów oraz laboratoriów i ćwiczeń, objętych planem nauk odnośnych grup,
- c) wykonanymi w czasie studiów projektami — stosownie do programu studiów odnośnej grupy — przyjętymi i ocenionymi przez odnośnych profesorów,
- d) świadectwami odbytych w czasie studiów obowiązujących praktyk.

P r a k t y k a

Przy przyjmowaniu studentów na I rok będą mieli pierwszeństwo ci, którzy prócz dobrego postępu egzaminu kursowego wykażą się praktyką. Dopuszczenie studentów wydziału elektrycznego do egzaminu dyplomowego zależne jest, obok innych warunków, od odbycia co najmniej czteromiesięcznej praktyki. Praktyka powinna obejmować:

1. dla grupy energetycznej 2 miesiące praktyki mechaniczno-elektrycznej w wytwórni elektro-mechanicznej i 2 miesiące praktyki w elektrowniach,
2. dla grupy telekomunikacyjnej 2 miesiące praktyki mechaniczno-elektrycznej w wytwórni elektro-mechanicznej i 2 miesiące w przemyśle telekomunikacyjnym lub obsłudze urządzeń telekomunikacyjnych.

EGZAMIN DYPLOMOWY DLA GRUPY ENERGETYCZNEJ

składa się z 6-dniowej pracy klauzurowej i egzaminu ustnego, składanego przed komisją w 2 tygodnie po ukończeniu pracy klauzurowej. Jeśli kandydat przedłożył pracę dyplomową wykonaną już poprzednio na innej uczelni, wówczas komisja może zwolnić go z obowiązku wykonania pracy klauzurowej. Do egzaminu ustnego wyznacza komisja kandydatowi spośród niżej wymienionych przedmiotów jeden przedmiot mechaniczny (z grupy „A”) i dwa przedmioty elektryczne (z grupy „B”).

A. Przedmioty mechaniczne:

technologia mechaniczna,
obróbka metali,
termodynamika,
silniki mechaniczne;

B. Przedmioty elektryczne:

elektrotechnika ogólna,
urządzenia elektryczne,
miernictwo elektryczne,
maszyny elektryczne.

EGZAMIN DYPLOMOWY DLA GRUPY TELEKOMUNIKACYJNEJ

składa się z pracy dyplomowej, obrony pracy i egzaminu ustnego. Do egzaminu wyznacza komisja kandydatowi jeden z niżej wymienionych przedmiotów elektrycznych, ogólnych i 2 przedmioty telekomunikacyjne;

a) przedmioty elektryczne ogólne:

elektrotechnika ogólna,
miernictwo elektrotechniczne;

b) przedmioty telekomunikacyjne:

radiotechnika ogólna,
teletechnika ogólna,
urządzenia radionadawcze,

urządzenia radiodbiornicze,
urządzenia teletechniczne.

6. WARUNKI PRZEJŚCIA NA WYŻSZE LATA STUDIÓW NA WYDZIALE ELEKTRYCZNYM

z sem. I na II

matematyka I (egzamin półroczny),
fizyka I (egzamin półroczny),
rysunki techniczne (półrocze I),
odrobienie wszystkich ćwiczeń i laboratoriów;

z sem. II na III

matematyka II (egzamin półroczny),
fizyka II (egzamin półroczny),
geometria wykreślna (egzamin całoroczny),
rysunki techniczne i wszystkie przedmioty z sem. I,
odrobienie wszystkich ćwiczeń i laboratoriów;

z sem. III na IV

matematyka III (egzamin),
mechanika I i II,
Podstawy elektrotechniki, (egzamin półroczny),
wszystkie przedmioty z sem. I i II,
odrobienie wszystkich ćwiczeń i laboratoriów;

z sem. IV na V

podstawy elektrotechniki (egzamin),
teoria maszyn cieplnych,
wybrane działy z mat. stosowanej,
wszystkie przedmioty z II i III semestru,
odrobienie wszystkich ćwiczeń i laboratoriów;

z sem. V na VI

grupa energetyczna:
egzamin ogólny,
teoria prądów zmiennych,
kolekwium z maszyn elektrycznych,
2 mies. praktyka mechaniczno-elektryczna w wy-
twórni elektrotechnicznej;

grupa telekomunikacyjna:

egzamin ogólny,

teoria prądów zmiennych,

podstawy teletechniki,

2 mies. praktyka mechaniczno elektryczna w wytwórni elektromechanicznej;

z sem. VI na VII

transformatory,

wszystkie przedmioty sem. V,

oprócz turbin wodnych i pomp,

odrobienie wszystkich ćwiczeń i laboratoriów;

grupa telekomunikacyjna:

radiotechnika ogólna,

lampy elektronowe i miernictwo radiotechniczne,

odrobienie wszystkich ćwiczeń i laboratoriów,

wszystkie przedmioty sem. V;

z sem. VII na VIII

grupa energetyczna:

sieci elektryczne,

technika wysokich napięć,

prostowniki,

wszystkie przedmioty sem. V i VI,

odrobienie wszystkich ćwiczeń i laboratoriów.

grupa telekomunikacyjna:

anteny,

elektroakustyka,

wzmacniacze niskiej częstotliwości,

wszystkie przedmioty sem. V i VI,

odrobienie wszystkich ćwiczeń i laboratoriów.

Po VIII semestrze — 2 miesięczna praktyka. Do egzaminu dyplomowego absolutorium, tj. zdanie wszystkich obowiązujących egzaminów i odrobienie wszystkich ćwiczeń, laboratoriów i projektów przepisanych planem studiów.

Dla grupy energetycznej praktyka w elektrowni.

Dla grupy telekomunikacyjnej praktyka w przemyśle telekomunikacyjnym.

7. PLAN NAUK WYDZIAŁU ELEKTRYCZNEGO NA ROK AKADEMICKI 1946/47.

I. ROK STUDIÓW

wspólny dla grup: energetycznej i telekomunikacyjnej.

Licz. spisu wykł.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładający:	Tygodn. godz.	
			Semestr 1	2
101.	Matematyka I i II	prof. Kaliński	6	6
102.	Ćwicz. z mat. I i II	prof. Kaliński	2	2
306.	Geometria wykreślna	prof. Szerszeń	3	2
	Rys. z geom. wykr.	prof. Szerszeń	3	3
106.	Fizyka	prof. Malarski	4	4
	Ćwicz. z fizyki	prof. Malarski	2	2
107.	Laboratorium fizycz.	prof. Malarski	—	3
307.	Chemia ogólna i techniczna	prof. Zmaczyński	3	1
108.	Laboratorium chem. Mechanika I	prof. Zmaczyński adj. Janusz	—	3 5
109.	Ćwicz. z mechaniki I Technologia metali	adj. Janusz adj. Świerz	—	2 —
112.	Ćwicz. z techn. met.	adj. Świerz	2	—
310.	Maszynozn. opisowe	adj. Błażyński	3	—
309.	Rysunki techniczne	adj. Błażyński	3	3
	Język *)		2	2
104.	Repetyt. z matematyki elementarnej	prof. Kaliński	2	—
	Ćwicz. z matematyki elementarnej	prof. Kaliński	2	—

*) Obowiązkowo do wyboru jeden język: angielski, rosyjski, francuski, niemiecki.

II. ROK STUDIÓW

wspólny dla grup: energetycznej i telekomunikacyjnej.

Licz. spisu wykl.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładowcy:	Tygodn. godz.	
			Semestr 3	4
103.	Matematyka III	prof. Kaliński	4	—
103.	Ćwicz. z matemat. III	prof. Kaliński	2	—
105.	Wybr. dz. z mat. stos.	adj. Bory	—	2
105.	Ćwicz. z wybr. dz. matemat. stosowanej	adj. Bory	—	2
110.	Mechanika II ;	adj. Janusz	5	—
	Ćwicz. z mech. II	adj. Janusz	2	—
111.	Hydromech. i hydraul.	adj. Bodaszewski	—	2
	Ćwicz. z hydromech. i hydrauliki	adj. Bodaszewski	—	1
113.	Podst. elektrotechn.	prof. Fryze	5	5
	Ćw. z podst. elektr.	prof. Fryze	2	2
114.	Miernictwo elektr I.	prof. Niwiński	—	3
116.	Materiałozn. elektr.	prof. Porębski	—	2
117.	Obróbka metali	prof. Affanasowicz	3	—
117.	Ćwicz. z obróbki met.	prof. Affanasowicz	2	—
118.	Części maszyn	prof. Tokarski	4	4
118.	Projektow. cz. masz.	prof. Tokarski	3	3
119.	Teoria maszyn ciepl.	adj. Około-Kułąk	—	4
119.	Ćw. z teorii masz. c.	adj. Około-Kułąk	—	2
120.	Encykl. budown. ład.	adj. Przetocki	2	—
176.	Język	lektor	2	2
	Wycieczki	prof. Rzecki	—	3

III. ROK STUDIÓW.
Grupa energetyczna.

Licz. spisu wykl.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładowcy:	Tygodn. godz.	
			Semestr 5	6
121.	Teoria prądów zmien.	prof. Günther	4	—
121.	Ćwicz. z teor. prąd. zm.	prof. Günther	2	—
114.	Miern. elektr. II i III	prof. Niwiński	2	2
115.	Laborat. Mier. Elektr.	prof. Niwiński	4	4
122.	Maszyny elektryczne	prof. Kołek	6	4
122.	Ćw. z maszyn elektr.	prof. Kołek	1	1
123.	Proj. maszyn elektr. I	prof. Kołek	—	3
124.	Pom. maszyn elektr.	prof. Kołek	—	2
126.	Transformatory	prof. Gogolewski	3	—
126.	Projekt. transforma.	prof. Gogolewski	2	—
127.	Tech. wysok. napięcie	inż. Walloni	—	3
129.	Oświetlenie elektr.	adj. Toroński	2	—
129.	Ćw. z oświetl. elektr.	adj. Toroński	1	—
130.	Sieci elektryczne I	adj. Jasicki	—	4
130.	Ćw. z sieci elektr. I	adj. Jasicki	—	1
131.	Urządzenia elektr. I	inż. Nehrebecki	—	4
133.	Prostowniki	prof. Porębski	—	3
134.	Zar. urządz. dźwigow. i transortowych	prof. Radwański	2	—
135.	Zar. tur. wodn. i pomp	prof. Ciechanowski	2	—
136.	Zar. kotłów parow.	inż. Ficki	2	—
137.	Zarys silnik. spalin.	prof. Szawłowski	2	—
138.	Zar. kompr. i wentyl.	.....	2	—
139.	Zarys turbin parow.	prof. Szawłowski	2	—
140.	Zasady pom. maszyn cieplnych i kotłów	prof. Ochęduszko	—	3
141.	Labor. maszyn ciepl. i kotłów	prof. Ochęduszko	—	3
	Wycieczki	prof. Rzęcki	—	2

III. ROK STUDIÓW.
grupa telekomunikacyjna.

Licz. spisu wykl.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładający:	Tygodn. godz.	
			Semestr 5	6
121.	Teor. prądów zmien.	prof. Günther	4	—
121.	Ćw. z teor. prąd. zm.	prof. Günther	2	—
114.	Miern. elektr. II i III	prof. Niwiński	2	2
115.	Labor. z miern. elektr.	prof. Niwiński	4	4
122.	Maszyny elektryczne	prof. Kołek	3	3
125.	Labor. maszyn elektr.	prof. Kołek	—	3
126.	Transformatory	prof. Gogolewski	3	—
126.	Ćw. z transformator.	prof. Gogolewski	2	—
154.	Zarys urz. elektr.	adj. Toroński	3	3
154.	Ćw. z zar. urz. el.	adj. Toroński	—	2
127.	Technika wys. napięć	inż. Walloni	—	3
155.	Radiotechnika ogólna	prof. Malarski	5	5
155.	Ćw. z rad. ogólnej	prof. Malarski	2	2
156.	Lampy elektronowe	adj. Zagajewski	—	3
157.	Miern. radiotechn. I	adj. Zagajewski	—	3
158.	Laborator. radiot. I	adj. Zagajewski	—	3
159.	Podstawy teletechn.	prof. Dorosz	4	—
159.	Ćw. z podstaw. telet.	prof. Dorosz	2	—
160.	Teletechnika teoret.	adj. Szpilecki	—	3
160.	Ćw. z teletechn. teor.	adj. Szpilecki	—	1
161.	Zarys maszyn. konstr.		4	—

IV. ROK STUDIÓW.

Grupa energetyczna.

Licz. spisu wykł.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładowcy:	Tygodn. godz. Semestr	
			7	8
123.	Proj. masz. elektr. II	prof. Kołek	3	—
125.	Lab. maszyn elektr.	prof. Kołek	4	4
128.	Lab. wysokich napięć	inż. Walloni	3	—
130.	Sieci elektryczne II	adj. Jasicki	4	—
130.	Ćw. z sieci elektr. II	adj. Jasicki	1	—
142.	Oblicz. el. linii dalek.	prof. Wąsowski	—	2
143.	Kompensacje ziemno- zwarcia	prof. Wąsowski	—	2
131.	Urządzenia elektr. II	inż. Nehrebecki	4	—
132.	Proj. urząd. elektr. II	inż. Nehrebecki	3	3
144.	Napędy elektryczne	prof. Gogolewski	3	—
144.	Ćw. z nap. elektr.	prof. Gogolewski	2	—
145.	Napędy elektr. w gór- nictwie i hutnictwie	prof. Obrąpalski	—	2
145.	Ćw. z nap. elektr. w górnictwie i hutnictw.	prof. Obrąpalski	—	3
146.	Piece i grzejniki el.	. . . . .	2	—
147.	Koleje elektryczne	prof. Porębski	3	3
148.	Gospodarka energet.	prof. Obrąpalski	3	—
149.	Zarys teletechniki	prof. Dorosz	—	3
150.	Zarys radiotechniki	adj. Zagajewski	4	—
151.	Lab. radiotechniczne	adj. Zagajewski	—	3
394.	Organizacja pracy	prof. Guzicki	—	2
152.	Ustawodaw. elektr.	inż. Nehrebecki	—	2
173.	Zarys prawa admin.	prof. Wereszczyński	—	2
174.	Społeczna ochrona, bezp. i hig. pracy	prof. Rzęcki	—	2
172.	Ekonomia społeczna	prof. Konopka	—	2
175.	Księgowość i bilans Wycieczki	. . . . . prof. Rzęcki	— ..	2 2

IV. ROK STUDIÓW.
grupa telekomunikacyjna.

Licz. spisu wykl.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładowcy:	Tygodn. godz.	
			Semestr 7	8
128.	Lab. wysokich napięć	inż. Walloni	3	—
	Labor. radiotechniki	adj. Zagajewski	3	—
162.	Urządzenia radionad.	adj. Zagajewski	4	4
162.	Ćw. z urz. radionad.	adj. Zagajewski	2	3
163.	Urząd. radioodbioreze		4	4
163.	Ćw. z urz. radioodb.		2	3
164.	Wzmacniacze niskiej częstotliwości	inż. Kolmerowa	3	—
164.	Ćw. z wzmaen. nisk. częstotliwości	inż. Kolmerowa	1	—
165.	Anteny	adj. Szpilecki	4	—
166.	Zasil. urz. radiot.	adj. Zagajewski	3	—
167.	Elektroakustyka	adj. Szpilecki	3	—
168.	Urząd. teletechniczne	prof. Dorosz	3	4
169.	Labor. teletechniczne	prof. Dorosz	—	2
170.	Przegląd zagadnień fi- zyki współcz.	prof. Malarski	2	—
171.	Wybrane działy z fiz.	adj. Szpilecki	1	1
394.	Organizacja pracy	prof. Guzicki	—	2
152.	Ustawodaw. elektr.	inż. Nehrebecki	—	2
173.	Zarys prawa admin.	prof. Weteszczynski	—	2
172.	Ekonomia społeczna	prof. Konopka	—	2
174.	Socjalna ochr., bezpie- czeństwo i hig. pracy	prof. Rzęcki	—	2
175.	Księgowość i bilanse		—	2
	Wycieczki	prof. Rzęcki	—	2

8. STOPNIE AKADEMICKIE OD POCZĄTKU ISTNIENIA POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ.

Stopnie inżyniera-elektryka uzyskali:

1. Ilnyckij Daniel z Drohobycza
2. Żurakowski Jerzy z Gelotyniec
3. Pokas Władysław z Krakowa
4. Schmidt Jan z Krakowa
5. Radziszowski Tadeusz Wiktor z Niżankowic
6. Fafara Bolesław — z Krakowa.
7. Lubelski Karol z Krakowa
8. Treutler Juliusz z Krakowa
9. Kmiecik Mieczysław z Wieliczki
10. Orski Jan z Brzozówki
11. Rodański Stanisław z Sierszy
12. Kamiński Andrzej z Eisleben
13. Locher Henryk z Małych Glin
14. Haupt Kazimierz z Krakowa
15. Ruczajewski Jacek z Limanowej
16. Mazurkiewicz Witold ze Lwowa

Nostryfikowali dyplomy zagraniczne inżyniera-elektryka:

1. Ziembicki Jan ze Lwowa
  2. Przetocki Marian ze Stryja
  3. Plamitzer Antoni ze Lwowa
-

PROGRAM

WYDZIAŁU INŻYNIERYJNO - BUDOWLANEGO

1. Spis katedr.
2. Skład osobowy.
3. Skład komisji egzaminu dyplomowego.
4. Spis wykładów.
5. Wskazówki o warunkach przyjęcia, programie studiów i warunki przejścia na wyższe lata
6. Plan nauk na rok akademicki 1946/47.

1. SPIS KATEDR WYDZIAŁU INŻYNIERYJNO- BUDOWLANEGO.

• Skróty oznaczają: prof. zw. = profesor zwyczajny, prof. n. = profesor nadzwyczajny, prof. kont. = profesor kontraktowy, zast. prof. = zastępca profesora, adkt. = adiunkt, st. asyst. = starszy asystent, mł. asyst. = młodszy asystent, zast. asyst. = zastępca asystenta, adr. = adres katedry, tel. = telefon katedry, dom. = domowy.

Kat. matematyki — prof. zw: Eustachy Żyliński, 1 adiunkt, 2 st. asyst., adr. ul. M. Strzody 21.

Kat. geometrii wykreślnej — prof. kont. inż. Stanisław Szerzeń, 1 adiunkt, 6 mł. asyst. adr. ul. M. Strzody 19.

Kat. mechaniki stosowanej — prof. zw. dr inż. Włodzimierz Burzyński, 2 adiunkt, adr. ul. M. Strzody 19.

- Kat. miernictwa — **prof. kont. inż. Michał Paszkiewicz**,
1 adiunkt, 4 mł. asyst., adr. ul. M. Strzody 19.
- Kat. budownictwa ogólnego — **prof. kont. inż. Władysław Śmiałowski**, 1 adiunkt, 1 st. asyst., 2 mł. asyst., adr. ul. M. Strzody 19.
- Kat. form architektonicznych — **prof. n. dr inż. Czesław Thullie**, 1 adiunkt, 3 st. asyst., 2 mł. asyst., adr. ul. M. Strzody 21.
- Kat. statyki budowli — **prof. n. dr inż. Edmund Szczepaniak**, 2 adiunktów, 2 st. asyst., 1 mł. asyst., adr. ul. M. Strzody 19.
- Kat. budownictwa utylitarnego — **prof. zw. inż. Władysław Derdacki**, 2 adiunktów, 1 st. asyst., adr. ul. M. Strzody 21.
- Kat. budownictwa żelbetonowego — **p. o. prof. dr inż. Stefan Kaufman**, 1 adiunkt, 2 st. asyst., 1 mł. asyst., adr. ul. M. Strzody 19.
- Kat. budownictwa stalowego — **prof. zw. dr inż. Franciszek Wasilkowski**, 1 adiunkt, 2 st. asyst., 1 mł. asyst., adr. ul. M. Strzody 19.
- Kat. budowy mostów — **prof. zw. dr inż. Stanisław Brzozowski**, 2 adiunktów, 2 st. asyst., adr. ul. M. Strzody 21.
- Kat. techniki sanitarnej — **prof. kont. dr inż. Eliasz Zielski**, 2 st. asyst., adr. ul. M. Strzody 21.
- Kat. nauk inżynierskich — **prof. kont. dr inż. Włodzimierz Roniewicz**, 2 adiunkt., 2 st. asyst., adr. ul. M. Strzody 19.
- Kat. wodociągów i kanalizacji — **prof. kont. inż. Eugeniusz Zaczyński**, 1 adiunkt, adr. ul. M. Strzody 19.
- Kat. zabudowy osiedli — **zast. prof. inż. Tadeusz Teodorowicz Todorowski**, 1 adiunkt, 1 st. asyst., adr. ulica M. Strzody 19.

2. SKŁAD OSOBOWY WYDZIAŁU INŻYNIERYJNO-BUDOWLANEGO.

a) Rada Wydziału:

Dziekan: **prof. inż. Michał Paszkiewicz.**

Prodziekan: **prof. dr inż. Edmund Szczepaniak.**

Członkowie profesorowie: **Eustachy Żyliński**, dr inż. **Stanisław Brzozowski**, inż. **Władysław Derdacki**, dr inż. **Franciszek Wasilkowski**, inż. **Władysław Śmiałowski**, inż. **Stanisław Szerszeń**, dr inż. **Czesław Thullic**, inż. **Eugeniusz Zaczynski**, dr inż. **Eliasz Zielski**, — zast. prof.: dr inż. **Włodzimierz Burzyński**, dr inż. **Włodzimierz Roniewicz**, inż. **Tadeusz Teodorowicz-Todorowski**, — p. o. prof.: dr inż. **Stefan Kaufman.**

b) Wykładowcy:

Błażyński Stefan, inż. adiunkt katedry części maszyn na wydz. mech., wykłada maszyny budowlane.

Bodaszewski Stanisław, inż., adiunkt katedry mechaniki na wydz. mech., wykłada hydromechanikę.

Brzozowski Stanisław, dr inż. prof. zw., kierownik katedry budowy mostów, wykłada budowę mostów II i III.

Burzyński Włodzimierz, dr inż. zast. prof., prof. zw. wydziału mechanicznego, kierownik katedry mechaniki stosowanej, wykłada mechanikę teoretyczną, oraz wytrzymałość materiałów.

Gąsiorek Zenobiusz, inż., adiunkt kat. budownictwa stalowego, prowadzi rysunki techniczne.

Guzicki Stanisław, inż., prof. kont., wykłada organizację i administrację przedsiębiorstw.

Kamiński Marian, dr, zast. prof. chem., wykłada petrografię i geologię.

Kaufman Stefan, dr inż., p. o. prof., kierownik kat. budownictwa żelbetowego, wykłada budownictwo żelbetowe I i II.

- Kijas Mieczysław**, dr, zast. prof., wykłada ekonomię społeczną.
- Paszkiwicz Michał**, inż., prof. kont., kierownik kat. miernictwa, wykłada miernictwo I i II oraz rachunek wyrównawczy.
- Przetocki Kazimierz**, inż., adiunkt kat. nauk inżynierskich, wykłada encyklopedię budowy dróg, kolei i lotnisk.
- Puchalik Marian**, dr, zast. prof. kat. fizyki na wydz. chem., wykłada fizykę.
- Pukas Tadeusz**, inż., adiunkt kat. chemii nieorganicznej na wydz. chem., wykłada encyklopedię chemii technicznej.
- Roniewicz Włodzimierz** dr inż., zast. prof., kierownik katedry nauk inżynierskich, wykłada encyklopedię budownictwa wodnego.
- Rzęcki Mieczysław**, inż., prof. kont., wykłada higienę i bezpieczeństwo pracy.
- Śmiałowski Władysław**, inż., prof. kont., kierownik kat. budownictwa ogólnego, wykłada materiały budowlane, budownictwo ogólne oraz prowadzenie budowy i kosztorysy.
- Stroemich Marian**, inż., adiunkt kat. elektrotechniki ogólnej na wydz. mech., wykłada encyklopedię elektrotechniki.
- Szczepaniak Edmund**, dr inż., prof. n., kierownik katedry statyki budowli, wykłada statykę budowli I i II.
- Szerszeń Stanisław**, inż., prof. kont., kierownik kat. geometrii wykreślnej, wykłada geometrię wykreślną.
- Thulle Czesław**, dr inż., prof. n., kierownik kat. form architektonicznych, wykłada formy architektoniczne oraz rysunek odręczny.
- Teodorowicz-Todorowski Tadeusz**, inż., zast. prof., kierownik kat. zabudowy osiedli, wykłada zabudowę osiedli.
- Tokarski Bartłomiej**, inż., prof. n. wydz. mech., wykłada encyklopedię maszyn.

Wasilkowski Franciszek, dr inż., prof. zw., kierownik kat. budownictwa stalowego, wykłada budownictwo stalowe I i II.

Zaczyński Eugeniusz, inż., prof. kont., kierownik kat. wodociągów i kanalizacji miast, wykłada wodociągi i kanalizację miast.

Żyliński Eustachy, prof. zw., kierownik katedry matematyki, wykłada matematykę I, II i stosowaną.

Lektorzy:

Deszberg Edward, prowadzi lektorat języka angielskiego.

Kotwicka Wanda, prowadzi lektorat języka francuskiego.

Namysł Joachim, prowadzi lektorat języka niemieckiego.

Rymowicz Felicja, inż., prowadzi lektorat jęz. rosyjskiego.

c) Adiunkci:

Kat. matematyki	mgr Siedmiograj Zdzisław
„ geometrii wykreślnej	mgr Adam Zawadzki
„ mechaniki stosowanej	inż. Marian Janusz
„ mechaniki stosowanej	inż. Antoni Jakubowicz
„ miernictwa	inż. Stanisław Kikal
„ budownictwa ogólnego	inż. Mieczysław Galant
„ form architektonicznych	inż. Zbigniew Rzepecki
„ statyki budowli	inż. Adam Cybulski
„ statyki budowli	inż. Igor Kisiel
„ budownictwa użytkowego	inż. Włodzimierz Buć
„ budownictwa użytkowego	inż. Julian Duchowicz
„ budownictwa żelbetowego	inż. Zbigniew Budzianowski
„ budownictwa stalowego	inż. Zenobiusz Gąsiorek
„ budowy mostów	inż. Jan Badawika

„ budowy mostów	inż. Józef Bartoszewski
„ nauk inżynierskich	inż. Zdzisław Derdacki
„ nauk inżynierskich	inż. Kazimierz Przetocki
„ wodociągów i kanali- zacji	inż. Zbigniew Bruliński
„ zabudowy osiedli	inż. Ignacy Modliszewski

d) Starsi asystenci:

Kat. matematyki	mgr Mieczysław Warchoń
„ budownictwa ogólego	inż. Adam Pokiziak
„ statyki budowli	inż. Bogdan Głowiński
„ statyki budowli	inż. Antoni Rosikoń
„ budownictwa utylitar- nego	inż. Edward Koczarski
„ form architektonicz- nych	inż. Roman Kawecki
„ form architektonicz- nych	inż. Zbigniew Knisz
„ form architektonicz- nych	inż. Jan Misiąg
„ budownictwa żelbeto- wego	inż. Kornel Czerlunczakiewicz
„ budownictwa żelbeto- wego	inż. Witold Świądrowski
„ budownictwa stalo- wego	inż. Artur Gotkowski
„ budownictwa stalo- wego	inż. Włodzimierz Zieliński
„ budowy mostów	inż. Adam Radzikowski
„ budowy mostów	inż. Eugeniusz Jamrozik
„ nauk inżynierskich	inż. Adam Milski
„ techniki sanitarnej	inż. Jan Chmiel
„ techniki sanitarnej	inż. Marian Kmiotek

e) Młodszy asystenci:

Kat. geometrii wykreślnej	Józef Flakowicz
„ geometrii wykreślnej	Marian Kruczkowski
„ geometrii wykreślnej	Stanisław Polański
„ geometrii wykreślnej	Roman Szwagrun
„ geometrii wykreślnej	Mieczysław Teliczek
„ geometrii wykreślnej	Karolina Zgodzińska-Biało- skórska
„ miernictwa	Stanisław Doryk
„ miernictwa	Stanisław Gałeczka
„ miernictwa	Bolesław Ilnicki
„ miernictwa	Jan Preis
„ budownictwa ogólnego	Artur Grancz
„ budownictwa ogólnego	Marian Golczyk
„ statyki budowli	Bronisław Kopaniecki
„ form architektonicz- nych	Józef Mazij
„ form architektonicz- nych	Alina Morwitzowa
„ budownictwa stało- wego	Bogdan Blachnicki

3. SKŁAD KOMISJI EGZAMINÓW DYPLOMOWYCH na wydziale inżynieryjno-budowlanym.

Przewodniczący: prof. dr inż. Brzozowski Stanisław.

Zast. przewodn.: prof. dr inż. Franciszek Wasilkowski.

Członkowie: prof. inż. Władysław Derdacki, prof. dr inż. Edmund Szczepaniak, prof. inż. Michał Paszkiewicz, prof. inż. Władysław Śmiałowski, prof. inż. Eugeniusz Zaczyński, zast. prof. dr inż. Włodzimierz Roniewicz, zast. prof. inż. Tadeusz Teodorowicz-Todorowski, p. o. prof. dr inż. Stefan Kaufman.

4. SPIS WYKŁADÓW WYDZIAŁU INŻYNIERYJNO-BUDOWLANEGO.

I. ROK STUDIÓW

201. MATEMATYKA I. — prof. zw. Eustachy Żyliński.

Tyg. 4 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w semestrze 1. i 2.

Analiza. Powtórzenie podstawowych pojęć z matematyki elementarnej. Funkcje elementarne. Pojęcie pochodnej. Pochodne wyższych rzędów. Pojęcie ciągu liczbowego i jego granicy. Funkcja wykładnicza. Funkcje złożone i odwrotne oraz ich pochodne. Badanie kształtu krzywych.

Rachunek całkowy. Całka nieoznaczona. Całkowanie funkcji wymiernych. Całkowanie funkcji niewymiernych algebraicznych. Całkowanie funkcji złożonych w sposób wymierny z funkcji trygonometrycznych. Całka oznaczona. Twierdzenie o wartości średniej dla całki oznaczonej. Związek całki oznaczonej z funkcji ciągłej z całką nieoznaczoną. Zastosowanie całek oznaczonych. Całki uogólnione. Całki niewłaściwe.

Geometria analityczna w przestrzeni. Układ współrzędnych w przestrzeni. Odległość dwóch punktów. Stosunek podziału odcinka. Dostawy kierunkowe. Równanie płaszczyzny. Odległość punktu od płaszczyzny. Kąt nachylenia dwóch płaszczyzn. Warunek równoległości i prostopadłości dwóch płaszczyzn. Płaszczyzna przechodząca przez 3 punkty. Pole trójkąta o znanych wierzchołkach. Objętość czterościanu o znanych wierzchołkach.

202. MECHANIKA TEORETYCZNA (Ogólna).

zast. prof. dr inż. Włodzimierz Burzyński, prof. zw.

Tyg. 5 godz. wykł. i 3 godz. ćwic. w semestrze 2.

Wstęp. Algebra wektorów. Redukcja zbioru wektorów. Metody wykreślne: wielobok wektorów i wielobok sznurowy. Kinematyka punktu. Czas, położenie, prędkość, przyspieszenie.

Kinematyka ciała sztywnego. Przesunięcie, obrót. Ruch płaski, kulisty i ogólny.

Prawa Newton'a. Statyka układów sztywnych. Siła czynna i bierna; zewnętrzna i wewnętrzna. Środek masy. Tarcie. Zastosowania szczególne; pręt i układ prętów. Metody rachunkowe i wykreślne.

Dynamika punktu i ciała sztywnego. Moment bezwładności i zbieżności. Praca i energia, pęd i kręt. Zasada prac przygotowawczych. Zasada energii. Zasada pędu. Zasada bezwładności. Stateczność.

203. FIZYKA — wykł. zast. prof. dr Marian Puchalik.

Tyg. 4 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w semestrze 1-ym.

Mechanika: Kinematyka i dynamika punktu materialnego. Mechanika ciała doskonale sztywnego. Praca i energia. Mechanika ciał odkształcalnych.

Ciepło: Termometria. Rozszerzalność termiczna. Kalorymetria. Zmiana stanu skupienia. Termodynamika. Ruch ciepła. Teoria kinetyczna.

Optyka i ruch falowy: Ruch falowy. Optyka geometryczna. Optyka modulacyjna. Spektroskopia.

Elektryczność i magnetyzm: Magnetostatyka. Elektrostatyka. Prąd elektryczny i jego skutki. Indukcja elektromagnetyczna i fale elektromagnetyczne. Budowa materii.

204. GEOMETRIA WYKREŚLNA — prof. kont. inż. Stanisław Szerszeń.

Tyg. 4 godz. wykł. i 4 godz. ćwic. na semestrze 1. oraz 3 godz. wykł. i 4 godz. ćwic. na semestrze 2.

Rzuty prostokątne na jedną płaszczyznę. Rzuty prostokątne na dwie płaszczyzny wzajemnie prostopadłe. Wielościany i ich rzuty. Pomocnicze płaszczyzny rzutów. Rzuty aksometryczne. Elementy geometrii rzutowej. Rzut środkowy. Perspektywa stosowana i malarska. Rzuty prostokątne walców i stożków II rzędu. Powierzchnie nierozwijalne rzędu II-go.

Rzuty cechowane w zastosowaniu do wyznaczenia skarp, nasyków i przekopów, z uwzględnieniem odnowienia. Linia śrubowa.

205. PETROGRAFIA — **prof. kont. dr Marian Kamiński.**

Tyg. 2 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w 1-szym semestrze. Ogólne wiadomości o skorupie ziemskiej. Metody badań w petrografii.

Zarys systematyki skał magmowych, osadowych i zmeta-morfizowanych. Skały technicznie ważne. Petrografia Polski.

206. GEOLOGIA — **prof. kont. dr Marian Kamiński.**

Tyg. 2 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w 2-gim semestrze. Wiadomości wstępne z geologii. Zadania geologii i jej stosunek do nauk inżynierskich. Geologiczne działanie wody, powietrza i organizmów. Procesy wietrzenia. Wulkanizmi. Ruchy skorupy ziemskiej. Zjawiska górotwórcze. Dzieje ziemi. Zarys geologii Polski.

207. MIERNICTWO I. — **prof. kont. inż. Michał Paszkiewicz.**

Tyg. 2 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w semestrze 2-gim. Wiadomości podstawowe o pomiarze poziomym. Zaznaczanie punktów w terenie. Węgielnice, noniusz, mikroskopy, lunety, libele. Przyrządy do pomiaru kątów poziomych, ich rektyfikacja. Pomiar kątów. Tyczenie prostych. Przyrządy do pomiaru długości. Komparacja. Pomiar długości bezpośredni, trygonometryczny i optyczny. Porównanie pomiarów, ich dokładność i błędy.

208. ENCYKLOPEDIA CHEMII TECHNICZNEJ — wykłada **inż. Tadeusz Pukas, adiunkt.**

Tyg. 3 godz. wykładów w 1-ym semestrze.

Definicje substancji prostej i złożonej. Teoria kinetyczna. Ogólne prawa chemiczne w związku z energią chemiczną oraz prawa ilościowe, stechiometria. Dysocjacja elektrolityczna, elektroliza. Chemia opisowa ważniejszych pierwiastków i substancyj złożonych. Periodyczny układ pierwiastków Mendelejewa. Budowa materii. Technologia ważniejszych pro-

duktów i półproduktów chemicznych. Elementarne wiadomości chemii organicznej.

209. ENCYKLOPEDIA MASZYN — prof. kont. inż. **Bartłomiej Tokarski.**

Tyg. 3 godz. wykl. w 2-gim semestrze.

Powody techniczne i gospodarcze mechanizacji robót i stopień jej możliwości. Znaczenie maszyn w ogólności, a w dziale inżynieryjno-budowlanym w szczególności. Punkty główne i kryteria przy wyborze i korzystaniu z maszyn. Materiały do budowy maszyn i zasady ich obliczania. Zasady obsługi i konserwacji urządzeń maszynowych. Elementy maszyn. Maszyny dźwigowe i transportowe. Silniki w ogólności. Kotły i urządzenia parowe. Pompy. Sprężarki i maszyny robocze z napędem pneumatycznym. Maszyny w technice budowlanej. Maszyny do budowy i utrzymania dróg. Maszyny do robót wodnych. Maszyny w gospodarce miejskiej. Maszyny w kolejnictwie. Maszyny w żegludze. Maszyny transportowe w budynkach, na kolejach i w portach.

210. MATERIAŁY BUDOWLANE — prof. kont. inż. **Władysław Śmiałowski.**

Tyg. 2 godz. wykl. w 1-szym semestrze oraz 1 godz. wykl. i 2 godz. ćwic. w 2-gim semestrze.

Pojęcia wstępne. Drewno. Kamienie naturalne. Kamienie sztuczne. Metale budowlane. Zaprawy budowlane. Szkło budowlane. Powłoki. Materiały pomocnicze, izolacyjne. Masy plastyczne.

211. RYSUNKI ODREČZNE — prof. n. dr inż. **Czesław Thullie.**

Tyg. 2 godz. w semestrze 1-szym i 2-gim.

Wiadomości wstępne z perspektywy malarskiej. Rysunek prostej bryły geometrycznej w perspektywie z cieniowaniem. Bardziej skomplikowana bryła geometryczna. Rysunek najprostszego przedmiotu. Rysunek figury obrotowej. Rysunek kilku zgrupowanych przedmiotów w pierwszym planie. Rysunek kilku przedmiotów umieszczonych w różnym

oddaleniu. Wnętrza architektoniczne w perspektywie prostej. Wnętrza architektoniczne w perspektywie ukośnej. Zasady i technika malarstwa akwarelowego. Perspektywa barw. Prosty przedmiot oddany w barwach naturalnych. Rysunek szczegółu z form architektonicznych. Rysunki fragmentów architektonicznych w terenie miasta. Rysunki budynków wolno stojących lub zwartych w perspektywie ukośnej. Rysunek z figury ludzkiej.

212. RYSUNKI TECHNICZNE — prowadzi inż. **Zenobiusz Gąsiorek**, adiunkt.

Tyg. 2 godz. w semestrze 1-szym i 2-gim.

Przepisy i wzory wykonania rysunków technicznych. Pismo blokowe. Stosowane metody rysunkowe: rzuty prostokątne, aksonometryczne, przekroje. Oznaczenia techniczne materiałów konstrukcyjnych w manierze czarnej i barwnej. Skróty rysunkowe, uproszczenia, symbole. Normalizacja rysunków technicznych. Wpisywanie wymiarów, podziałki. Wykończenie rysunków ołówkiem i tuszem. Kopiowanie. Szkicowanie z modeli.

213. EKONOMIA SPOŁECZNA — zast. prof. dr **Mieczysław Kijas**.

Tyg. 3 godz. wyki. w semestrze 1-szym.

Przedmiot ekonomii społecznej. Ekonomia społeczna jako nauka. Metody ekonomii społecznej. Rozwój życia gospodarczego. Nauka o wartości społecznej. Produkcja wartości społecznej. Praca społeczno-gospodarcza. Kapitał. Spółdzielczość wytwórcza. Produkcja rolnicza. Nauka o wymianie towarów. Cena. Handel. Komunikacje. Pieniądz. Kredyt i banki. Spółdzielczość spożywcza i kredytowa. Ubezpieczenia. Nauka o podziale dochodu społecznego. Zysk przedsiębiorcy. Renta. Procent od kapitału. Płaca robocza. Kryzysy ekonomiczne. Zagadnienie ekonomiczne gospodarki planowej.

214. LEKTORATY.

Tyg. 2 godz. wykł. w semestrach 1-szym i 2-gim.

- język francuski — Wanda Kotwicka,
 „ angielski — Edward Deszberg,
 „ rosyjski — inż. Felicja Rymowicz,
 „ niemiecki — dr Joachim Namysł.

II. ROK STUDIÓW.

215. MATEMATYKA II. — prof. zw. Eustachy Żyliński.

Tyg. 3 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w sem. 3 i 4.

Szeregi. Rozwinięcia Taylora i Maclaurina. Rozwinięcia w szeregi funkcji elementarnych. Zastosowanie szeregów. Funkcje wielu zmiennych. Pochodne cząstkowe. Pochodne cząstkowe mieszane. Różniczka zupełna. Funkcja uwikłana i pochodna. Całki podwójne. Całki wielokrotne. Zastosowanie do fizyki. Elementy geometrii różniczkowej. Równania różniczkowe. Całkowanie szczególnych typów równań rzędu pierwszego. Równania liniowe. Zastosowania do mechaniki.

216. MATEMATYKA STOSOWANA — wyklada — prof. zw. Eustachy Żyliński.

Tyg. 2 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w 3-cim semestrze.

Skrócone działania. Oszacowanie błędu. Maszyny do rachowania. Interpolacja tablic. Rachunek różnicowy. Wzory interpolacyjne. Skala funkcyjna. Zastosowanie papierów logarytmicznych, półlogarytmicznych i t. p. Zasady monografii. Graficzne i numeryczne różniczkowanie, całkowanie i rozwiązywanie równań różniczkowych. Wygładzanie i wyrównywanie funkcji empirycznych. Przybliżone rozwiązywanie równań i układów równań. Równanie różnicowe.

217. RACHUNEK WYRÓWNAWCZY i TEORIA BŁĘDÓW—
prof. kont. inż. Michał Paszkiewicz.

Tyg. 2 godz. wykł. w semestrze 3-cim.

Wiadomości podstawowe. Wyrównanie spostrzeżeń bezpośrednich o równej i różnej dokładności. Wyrównanie spostrzeżeń pośrednich. Wyrównanie spostrzeżeń zawarunkowanych.

218. MIERNICTWO II. — prof. kont. inż. Michał Paszkiewicz.

Tyg. 3 godz. wykł. i 3 godz. ćwic. w semestrze 3-cim
oraz 2 godz. wykł. i 3 godz. ćwic. w semestrze 4-ym.

Zdjęcia poziome. Przedmiot, metody zdejmowania i rodzaje podstaw zdjęcia. Triangulacja mała. Poligonizacja. Zdjęcia szczegółów. Wyrównanie i obliczenie spórzędnych. Kartowanie. Zdjęcia busolowe. Zdjęcia stolikowe. Zasady zdjęć fotogrametrycznych. Obliczanie powierzchni płaskich. Planimetry. Pomiar różnicy wysokości. Pojęcia ogólne. Przyrządy do pomiaru, ich sprawdzanie i rektyfikacja. Niwelacyjny, trygonometryczny, optyczny i barometryczny pomiar różnicy wysokości. Porównanie pomiarów ich dokładność i błędy. Zdjęcia wysokościowe. Przedmiot, zasady, wykonania. Podstawy zdjęcia. Niwelacja precyzyjna i techniczna. Niwelacja profilów. Niwelacyjne i tachymetryczne zdjęcia terenu. Wyrównanie i obliczenie sieci niwelacyjnej. Sporządzanie planów wysokościowych. Tyczenie tras i robót inżynierskich.

219. HYDROMECHANIKA — wykłada inż. Stanisław Boddaszewski, adiunkt.

Tyg. 2 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w semestrze 3-cim. Wstęp. Zasadnicze własności cieczy i gazów. Statyka cieczy i gazów. Równowaga pod działaniem sił powierzchniowych i objętościowych. Równowaga cieczy w ruchu względnym. Napór na ściany płaskie i zakrzywione. Pływanie ciał: wypór i metacentrum. Kinematyka cieczy. Metodą Lagrange'a. Metoda Eulera. Klasyfikacja ruchów. Warunek ciągłości ruchu. Prędkość i przyspieszenia cieczy w ruchu ogólnym. Ruch wirowy i niewirowy. Równanie Laplace'a.

Dynamika cieczy idealnej. Równanie Eulera i ich kwadratura. Równanie Bernoulli'ego. Dynamika cieczy rzeczywistej. Prawo Poisseuille'a i Newtona. Równania Navier'a — Stokes'a. Doświadczenia Reynolds'a.

Wyjątki z hydrauliki. Ruch w przewodach otwartych i zamkniętych. Krzywe spiętrzenia. Ruch wód w głębinach.

220. WYTRZYMAŁOŚĆ MATERIAŁÓW — zast. prof. dr inż. Włodzimierz Burzyński, prof. zw.

Tyg. 5 godz. wykl. i 3 godz. ćwic. w semestrze 3-cim. Stan odkształcenia i napięcia tudzież wzajemna ich zależność w obszarach sprężystych i plastycznych. Charakterystyczne daty doświadczalne. Wytrzymałość. Wpływy dodatkowe. Wyteżenie i naprężenie bezpieczne. Pręt prosty. Zasadnicze przypadki: rozciąganie, zginanie, ścinanie, skręcanie. Wyznaczenie wymiarów na podstawie bezpiecznego naprężenia i bezpiecznego udźwigu. Pręty smukłe: wyboczenie. Energia sprężystości i jej zastosowanie przy obliczaniu układów uogólnionego prawa Hooke'a. Zasada najmniejszej energii. Zasada wzajemności przesunięć. Pręty o dużej krzywiznie. Płyty i powłoki w szczególnych wypadkach. Wałek i kula łożyskowa. Rura grubościenna. Wybrane działy: badania modelowe.

221. BUDOWNICTWO OGÓLNE — prof. kont. inż. Władysław Śmiałowski.

Tyg. 5 godz. wykl. w semestrze 3-cim oraz 3 godz. wykl. i 6 godz. ćwic. w sem. 4-tym.

Wstęp. Elementy budowli. Fundamenty budynków. Elementy ścian nośnych budynków. Ścianki działowe. Stropy. Sklepienia. Dachy. Schody. Drzwi drewniane. Okna drewniane. Posadzki i podłogi.

222. STATYKA BUDOWLI I. — prof. in. dr inż. Edmund Szczepaniak.

Tyg. 5 godz. wykl. i 4 godz. ćwic. w semestrze 4-ym. Zadania statyki budowli, podstawowe pojęcia, założenia i metody. Składanie i rozkładanie sił. Warunki równowagi sił. Momenty statyczne i bezwładności figur płaskich. Statycznie wyznaczalne belki i łuki: oddziaływania podpór, momenty, siły podłużne i poprzeczne, ugięcia; linie wpływowe. Bel-

ki o dużej wysokości. Belki na podporach i podłożach sprężystych. Ruszty. Kratownice płaskie statycznie wyznaczalne: siły w prętach, przesunięcia węzłów, linie wpływowe. Naprężenia bezpieczne i dopuszczalne. Obciążenia konstrukcji budynków, mostów i innych budowli. Zasady wymiarowania przekrojów. Sposoby łączenia elementów konstrukcji i zasady obliczenia tych połączeń. Równowaga mas ziemnych, mury oporowe, zapory, sztolnie górnicze.

**223. FORMY ARCHITEKTONICZNE i PROJEKTOWANIE—
prof. n. dr inż. Czesław Thullie.**

Tyg. 5 godz. wykł. i 6 godz. ćwic. w 4-tym semestrze. Wiadomości wstępne o zasadniczych formach architektonicznych. Formy budownictwa w starożytnym Egipcie, Grecji i Rzymie. Greckie style architektoniczne. Style rzymskie. Formy budownictwa pomnikowego. Zbarokowanie form architektonicznych w epoce schyłkowej. Formy stylowe budownictwa staro-chrześcijańskiego, bizantyńskiego, romańskiego i gotyckiego w ogólnym zestawieniu. Formy architektury nowożytnej (od XVI do XX wieku włącznie). Podstawowe formy budownictwa drewnianego. Ukształtowanie elementów architektonicznych w poszczególnych epokach stylowych. Formy zabytków architektonicznych w Polsce i ich cechy odrębne. Formy budownictwa współczesnego dostosowane do nowych materiałów budowlanych i nowoczesnej konstrukcji np. przy budynkach szkieletowych, wielopiętrowych, budownictwie fabrycznym itp.

**224. ENCYKLOPEDIA ELEKTROTECHNIKI — wykłada
inż. Marian Stroemich, adiunkt.**

Tyg. 2 godz. wykł. w 3-cim semestrze. Zasadnicze pojęcia z elektrostatyki i magnetyzacji. Prąd stały. Prawo Ohma, Prawo Kirchhoffa. Działania prądu stałego. Prawo Joule'a, Faraday'a, Biot-Savarta i Laplace'a. Prąd zmienny. Fazy. Przesunięcie faz. Prąd trójfazowy. Pole wirowe. Zarys maszyn i urządzeń elektrycznych. Zarys po-

miarów elektrotechnicznych. Instalacja i podstawy obliczeń przewodów. Oświetlenie elektryczne.

225. MASZYNY BUDOWLANE — wykł. inż. **Stefan Błażyński**, adiunkt.

Tyg. 2 godz. wykł. w 3-cim semestrze.

Kwestie ekonomiczne mechanizacji robót budowlanych. Wymagania stawiane maszynom budowlanym. Elementy maszyn dźwigowych. Napęd maszyn dźwigowych. Urządzenia transportowe. Kafary, tłuczarki, sortownice, betoniarki, ekskawatory. Maszyny drogowe. Maszyny i urządzenia z napędem pneumatycznym i elektrycznym. Samochody gospodarcze i przemysłowe.

226. LEKTORATY.

Tyg. 2 godz. wykł. w semestrach 3-cim i 4-tym.

język francuski — **Wanda Kotwicka**,

„ angielski — **Edward Deszberg**,

„ rosyjski — inż. **Felicja Rymowicz**,

„ niemiecki — **dr Joachim Namysł**.

III. ROK STUDIÓW.

227. STATYKA BUDOWLI II. — prof. n. dr inż. **Edmund Szczepaniak**.

Tyg. 5 godz. wykł. i 4 godz. ćwic. w 5-tym semestrze. Energia sprężysta odkształcenia, twierdzenie Clapeyrona. Zasady: możliwych przesunięć, wzajemności przesunięć, Castigliano'a i najmniejszej pracy. Przybliżony sposób znajdowania ugięć prętów. Statycznie niewyznaczalne belki, ramownice, kratownice płaskie i łuk. Ciężna i liny nośne. Układy kratowe przestrzenne. Sposoby doświadczalne znajdowania wielkości statycznie niewyznaczalnych w układach prętowych. Układy przestrzenne pełne. Elementy dynamiki ustrojów sprężystych. Zasady obliczenia fundamentów pod maszyny szybkobieżne. Wymiarowanie konstrukcji stalowych wg teorii plastyczności.

228. BUDOWNICTWO ŻELBETONOWE I. — p. o. prof. dr inż. **Stefan Kaufman.**

Tyg. 3 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w semestrze 5-tym oraz 3 godz. wykł. i 4 godz. ćwic. w 6-tym semestrze.

Technologia betonu. Żelazo jako wzmocnienie betonu. Współdziałanie betonu i żelaza.

Teoria żelbetu. Ogólne podstawy teorii klasycznej i teorii nowej. Obliczenie przekrojów i wyznaczenie naprężeń. Ściskanie i rozciąganie osiowe. Wyboczenie. Zginanie. Mimośrodowe ściskanie i rozciąganie. Ścinanie, przyczepność, skręcanie. Porównanie teorii z wynikami doświadczeń. Projektowanie z punktu widzenia minimum kosztów.

Ustrój. Ogólne zasady konstrukcyjne. Stropy. Schody. Ściany. Dachy. Fundamenty. Szczeliny dylatacyjne. Deskowanie i rusztowanie.

229. BUDOWNICTWO STALOWE I. — prof. zw. dr inż. **Franciszek Wasilkowski.**

Tyg. 3 godz. wykł. i 3 godz. ćwic. w 6-tym semestrze.

Stal jako materiał ustrojowy. Połączenie stali na nity. Słupy, dźwigary wsporniki, łożyska. Stropy ogniotrwałe i mieszane. Kotwy dźwigarowe. Podciągi, otwory, ściany ryglowe. Schody i okna stalowe. Świetlnie stropowe i dachowe. Krycie dachów stalowych. Dachy więzarowe.

230. BUDOWA MOSTÓW I. — prof. zw. dr inż. **Stanisław Brzozowski.**

Tyg. 4 godz. wykł. i 4 godz. ćwic. w 6-tym semestrze.

Wstęp ogólny o mostach. Podział mostów. Rodzaje mostów. Zasady projektowania mostów. Przepisy. Sposoby obliczania mostów belkowych. Jezdnia mostów drogowych i kolejowych. Mosty drewniane: leżajowe, złożone, rozporowe, wieszarowe i kratowe. Ustrój poprzeczny: przyczółki i filary mostów drewnianych. Przyczółki i filary: kamienne, betonowe i żelbetonowe. Konstrukcje i obliczenia. Mosty żelbetonowe, belkowe i ramowe.

231. **HYDRAULIKA** — zast. prof. dr inż. **Włodzimierz Roniewicz.**

Tyg. 2 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w 5-tym semestrze. Hydrostatyka. Hydrodynamika. Przepływ wody w łożyskach i przewodach. Przepływ wody przez otwory, przelewy i jazy. Krzywe spiętrzenia i depresji. Ruch wody gruntowej.

232. **BUDOWNICTWO UTYLITARNE** — prof. zw. inż. **Władysław Derdacki.**

Tyg. 2 godz. wykł. i 8 godz. ćwic. w 5-tym semestrze, oraz 2 godz. wykł. i 8 godz. ćwic. w 6-tym semestrze. Podstawowe wiadomości z zakresu budowy użyteczności publicznej: domy mieszkalne, zakłady naukowe, przemysłowe, higieny i zdrowia. Omówienie zasad projektowania z danego zakresu. Poznanie elementów, funkcjonalności, ekonomiki budowlanej, bezpieczeństwa pracy i współczesnych wymagań poszczególnych budowli.

233. **TECHNIKA SANITARNA** — prof. kont. dr inż. **Eliasz Zielski.**

Tyg. 3 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w 5 i 6 semestrze. Zapotrzebowanie ciepła w pomieszczeniach. Ogrzewanie miejscowe. Systemy centralnych ogrzewań. Gospodarka ogrzewnicza. Wentylacja pomieszczeń. Klimatyzacja. Kanalizacja wewnętrzna. Instalacje wodociągowe, przyrządzenie wody gorącej. Aparaty i urządzenia wody gorącej. Aparaty i urządzenia sanitarne. Łazienki i łaźnie. Urządzenia zdrojowskowe. Hydrofory i studnie wiercone. Zabezpieczenie przed wilgocią. Usuwanie hałasów. Odkurzanie i usuwanie śmieci. Usuwanie wyziewów.

234. **HIGIENA i BEZPIECZEŃSTWO PRACY** — prof. kont. inż. **Mieczysław Rzecki.**

Tyg. 1 godz. wykł. w 5-tym semestrze. Rozwój stosunków pracy i rozwój różnych instytucji ustawodawstwa socjalnego. Liberalizm ekonomiczny, maszynizm, wzrost wypadkowości. Zaczątki akcji bezpieczeństwa pracy

w Ameryce i innych krajach. Zlecenia Międzynarodowego Biura Pracy w sprawie zapobiegania wypadkom przy pracy. Znaczenie akcji zapobiegawczej z gospodarczego punktu widzenia. Statystyka bezpieczeństwa pracy i jej metody. Organizacja bezpieczeństwa pracy w zakładach przemysłowych. Metody walki z wypadkowością przy pracy. Choroby zawodowe. Akcje zapobiegawcze i higiena pracy. Praca ludzka badana z punktu widzenia fizjologicznego — badanie natężenia pracy — organizacja odpoczynku. Rozp. Prez. R. P. z 16. III. 1928 o higienie i bezpieczeństwie pracy i wydane na jego podstawie rozporządzenie wykonawcze. Rozporządzenie R. P. z 22. VIII. 1927 o zapobieganiu chorobom zawodowym i ich zwalczaniu. Ustawodawstwo o zakazie używania surowców i materiałów szkodliwych dla zdrowia. Organizacja bezpieczeństwa pracy w Polsce w praktycznym wykonaniu do chwili wybuchu wojny.

235. USTAWA BUDOWLANA — zast. prof. inż. Tadeusz Todorowicz-Todorowski.

Tyg. 2 godz. wykl. w 5-tym semestrze.

Geneza polskiego prawa budowlanego. Prawo budowlane i zabudowanie osiedli z 28. III. 1928 r. wraz z nowelami. I) Zabudowanie osiedli. II) Przepisy policyjno-budowlane. III) Przepisy końcowe.

236. ORGANIZACJA I ADMINISTRACJA PRZEDSIĘBIORSTW — prof. kont. inż. Stanisław Guziński.

Tyg. 3 godz. wykl. w 5-tym semestrze.

Prawa i zasady organizacji. Schematy ustrojowe przedsiębiorstw. Organizacja zarządu. Prawa i obowiązki dyrekcji. Organizacja produkcji. Biurowość w zakładzie przemysłowym. Gospodarka materiałowa. Gospodarka maszynowa i narzędziowa. Administrowanie czynnikiem ludzkim. Gospodarka finansowa. Planowanie techniczne i gospodarcze. Budżetowanie. Kalkulacja i obliczanie kosztów. Kontrola techniczna i gospodarcza. Kontrola finansowa. Analiza rentowności.

IV. ROK STUDIÓW

237. ENCYKLOPEDIA BUDOWY DRÓG, KOLEI I LOTNISK — zast. prof. dr inż. Włodzimierz Roniewicz.

Tyg. 3 godz. wykł. w 7-mym sem. oraz 2 godz. ćwic. w 8-mym semestrze.

Drogi: Definicja dróg kołowych. Zasady budowy dróg. Projektowanie i tyczenie. Projektowanie i trasowanie autostrad. Roboty ziemne. Tunele. Roboty ubezpieczeniowe na drogach. Odwodnienie robót ziemnych. Nawierzchnie drogowe. Materiały używane do budowy dróg. Urządzenia pomocnicze na drogach. Utrzymanie dróg. Maszyny używane w budownictwie drogowym. Koleje: Ogólne zasady budowy kolei, zasady ruchu, budowa i utrzymanie toru. Połączenia torów. Trasowanie kolei handlowe i techniczne. Postępowanie przy budowie kolei. Stacje. Tramwaje, koleje miejskie szybkie, koleje zębate i linowe. Urządzenia ochronne na kolejach. Budowa lotnisk: Rodzaje lotnisk. Nawierzchnia pola wlotów, drogi startowe. Odwodnienia pola wlotów. Porty lotnicze, hangary. Dworce lotnicze. Konserwacja lotnisk. Oświetlenie i sygnalizacja lotnisk.

238. ENCYKLOPEDIA BUDOWNICTWA WODNEGO — zast. prof. dr inż. Włodzimierz Roniewicz.

Tyg. 3 godz. wykład. i 2 godz. ćwic. w 8-ym semestrze.

Hydrologia: Opad. Parowanie. Wsiąkanie. Bilans wodny. Odpływ. Pomiarы wodne. Praca rzek. Urządzenia piętrzące. Pojęcie wstępne. Jazy. Przegrody dolinowe. Melioracje. Zakłady hydroelektryczne.

239. FUNDAMENTY — zast. prof. dr inż. Włodzimierz Roniewicz.

Tyg. 2 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w 7-mym semestrze. Dopuszczalne obciążenie gruntu. Przyrządy do badania gruntu. Metody badania. Wykonanie i zabezpieczenie wykopu fundamentalnego w gruncie suchym, w wodzie gruntowej i po-

wierzchniowej. Przyrządy i roboty pomocnicze. Materiały budowlane do fundamentów. Ogólne zasady zakładania fundamentów. Fundamenty w gruncie suchym i w wodzie gruntowej. Zagęszczenie słabego gruntu. Zmniejszenie obciążenia jednostkowego gruntu. Przeniesienie ciężaru budowli na warstwy głębsze. Fundamenty w wodzie stojącej lub płynnej. Fundacja pneumatyczna. Przegląd sposobów fundowania. Ochrona i uszczelnienie budowli podziemnych. Zabezpieczenie budowli zagrożonych.

240. WODOCIĄGI I KANALIZACJA MIAST — prof. kont. inż. Eugeniusz Zaczyński.

Tyg. 4 godz. wykł. i 2 godz. ówicz. w 7-mym semestrze, oraz 4 godz. ówicz. w 8-ym semestrze.

Pogląd na zaopatrzenie osiedli i miast w wodę do picia, dla celów gospodarstwa domowego i przemysłowych, oraz odprowadzenie ścieków i wód opadowych z obszaru osiedli i miast. Zdrowotne znaczenie tych urządzeń. — Warunki dobrej wody dla celów gospodarstwa domowego i przemysłowych. Własności wody, sposoby jej występowania i ujęcia. Zasady budowy wodociągów centralnych, zgrupowanych, fabrycznych i t. p. Metody i urządzenia oczyszczania wody dla celów wodociągowych. Zasady urządzenia kanalizacji miejskich, metody obliczeń, sposoby wykształcenia sieci kanalizacyjnej oraz metody i urządzenia służące do oczyszczenia ścieków miejskich.

241. OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH — prof. kont. inż. Eugeniusz Zaczyński.

Tyg. 2 godz. wykł. w 8-mym semestrze.

Pogląd na zużycie wody i powstawanie ścieków w przemyśle. Podział ścieków przemysłowych z uwagą na rodzaj zanieczyszczeń. Różnice między ściekami przemysłowymi i miejskimi. Pożądaný i konieczny stopień oczyszczenia. Zasady, metody i urządzenia oczyszczania ścieków przemysłowych.

242. BUDOWNICTWO STALOWE II. — prof. zw. dr inż.
Franciszek Wasilkowski.

Tyg. 3 godz. wykł. i 3 godz. ćwic. w 7-ym semestrze. Metody spawania. Wytrzymałość i obliczenie połączeń spawanych. Słupy, dźwigary wzmocnione, blachownice, kratownice. Budynki szkieletowe. Budynki fabryczne. Wiaty.

243. BUDOWNICTWO ŻELBETONOWE II. — p. o. prof.
dr inż. Stefan Kaufman.

Tyg. 3 godz. wykł. i 3 godz. ćwic. w 7-ym semestrze. Konstrukcje specjalne: Konstrukcje z elementów gotowych. Budynki szkieletowe. Wiaty. Konstrukcje przestrzenne cienkościenne. Kopuły. Mury oporowe. Zbiorniki na cieczę. Zbiorniki na materiały sypkie (silosy). Kominy fabryczne. Maszty. Wzmocnienie konstrukcji: Odbudowa konstrukcji uszkodzonych. Najnowsze zdobycze z dziedziny żelbetu: Beton sprężony. Beton strunowy.

244. DREWNIANE KONSTRUKCJE INŻYNIERSKIE — prof.
zw. dr inż. Franciszek Wasilkowski.

Tyg. 3 godz. wykł. i 4 godz. ćwic. w 8-ym semestrze. Własności techniczne drewna. Badanie wytrzymałości. Obliczenia i konstrukcje połączeń drewnianych. Węzły drewniane. Więzary pełnościenne, więzary kretowe. Wiaty drewniane.

245. ZABUDOWA OSIEDLI — zast. prof. inż. **Tadeusz Teodorowicz-Todorowski.**

Tyg. 3 godz. wykł. w 7-ym semestrze i 4 godz. ćwic. w 8-ym semestrze.

Geneza osiedli ludzkich. Czynniki urbanistyczne i ich wpływ na powstawanie miast. Analiza miasta. Kształtowanie się miast w epokach minionych. Miasta polskie. Podstawy rozwoju miasta współczesnego. Charakter i przeznaczenie poszczególnych terenów i urządzeń miejskich. Układ sieci komunikacyjnych i różne środki komunikacji. Forma miasta. Architektura ulic, placów i bloków budowlanych. Dom,

działka, blok budowlany. Podstawowe zadania miasta i odpowiadające im elementy miasta. Metoda planowania urbanistycznego.

246. BUDOWA ULIC — zast. prof. inż. Tadeusz Teodorowicz-Todorowski.

Tyg. 2 godz. wykł. w 8-ym semestrze.

Ulica i jej przeznaczenie. Ruch uliczny i jego środki. Poprzeczny i podłużny przekrój ulicy. Budowa ulicy. Specjalne pasma komunikacyjne. Urządzenia pod, na i nad powierzchnią ulicy. Węzły uliczne i ich urządzenia. Sygnalizacja ruchu. Ulice wielopiętrowe. Place.

247. BUDOWA MOSTÓW II. — prof. zw. dr inż. Stanisław Brzozowski.

Tyg. 4 godz. wykł. i 4 godz. ćwic. w 7-ym semestrze.

Mosty masywne: Mosty i przepusty kamienne, betonowe i żelbetowe łukowe. Obliczanie, projektowanie i racjonalne kształty mostów łukowych. Rusztowania i wykonanie mostów łukowych.

248. PROWADZENIE BUDOWY I KOSZTORYSY — prof. kont. inż. Władysław Śmiałowski.

Tyg. 2 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w 7 semestrze oraz 1 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w 8-ym semestrze.

Wstęp. Program budowy. Kosztorysowanie. Oferty i przetargi, umowy i zlecenia. Organizacja budowy. Zakończenie.

249. BUDOWA MOSTÓW III. — prof. zw. dr inż. Stanisław Brzozowski.

Tyg. 4 godz. wykł. i 4 godz. ćwic. w 8-ym semestrze.

Mosty stalowe nitowane i spawane. Pomost mostów stalowych. Mosty pełnościennie i kratowe — belkowe, wspornikowe, ciągłe, ramowe i łukowe. Mosty w łukach. Mosty ukośne. Tężniki. Ramy poprzeczne. Przekroje prętów. Projektowanie węzłów. Łożyska. Filary stalowe. Mosty wiszące. Konstrukcje i obliczenia. Mosty ruchome. Wzmacnianie i przebudowa mostów istniejących.

5. WSKAZÓWKI

o warunkach przyjęcia, programach studiów i warunkach przejścia na wyższe lata.

I. Warunki przyjęcia.

Na pierwszy rok studiów mogą być przyjęci:

- a) absolwenci liceów, którzy złożyli egzamin dojrzałości z dodatnim wynikiem,
- b) absolwenci roku wstępnego przy Politechnice Śląskiej, promowani do studiów politechnicznych,
- c) absolwenci szkół technicznych, którzy złożyli egzamin końcowy i uzyskali zezwolenie Ministerstwa Oświaty (za pośrednictwem rady wydziału inż. bud.) na wpis do Politechniki.

Kandydatów obowiązuje egzamin konkursowy z zasadniczych wiadomości z matematyki, geometrii wykreślnej i rysunków odręcznych, w zakresie programów liceów matematyczno-przyrodniczych.

Kandydaci składają egzamin przed komisją wyznaczoną przez radę wydziału inżynieryjno-budowlanego.

Ilość nowowstępujących na I rok studiów jest ograniczona. Ilość tę określa corocznie rada wydziału inż.-bud.

Studenci innych uczelni, chcący się przenieść na wydz. inż.-bud., muszą uzyskać zgodę rady wydziału. Zaliczenie odbytych egzaminów i ćwiczeń zależne jest od wykładowca odnośny przedmiot.

II. Przebieg studiów.

Okres studiów jest czteroletni.

Po dwu pierwszych latach studiów należy zdać egzamin ogólny; po wysłuchaniu zaś całego programu i odbyciu wymaganej półrocznej praktyki zobowiązany jest student złożyć egzamin dyplomowy, na podstawie którego uzyskuje się akademicki stopień inżyniera budowlanego.

W czasie trwania studiów student ma prawo do uzyskania urlopu dziekańskiego. Łączny czas trwania urlopów nie może przekraczać 1 roku.

W wypadku zachorowania, uniemożliwiającego studentowi normalne wykonywanie studiów, student obowiązany jest zawiadomić dziekanat o chorobie, załączając odpowiednie świadectwo lekarskie, wydane przez organ sanitarny, uznany przez władze Politechniki. Po wyleczeniu obowiązany jest student do analogicznego zawiadomienia dziekanatu. Czas choroby nie wlicza się do czasu trwania studiów.

W innych wypadkach przerwy studiów niezależnej od woli studenta, jak np. powołanie do służby wojskowej, rada wydziału może również odliczyć przerwę od czasu studiów.

• Podczas studiów należy:

- a) po dokonaniu wpisu, złożyć u profesora (wykładającego) kartę zgłoszenia i uzyskać w indeksie potwierdzenie zgłoszenia,
- b) po zakończeniu wykładów i ćwiczeń z każdego przedmiotu uzyskać w indeksie potwierdzenie czyli frekwencję odnośnego profesora.
- c) składać egzaminy z poszczególnych przedmiotów w terminach przepisanych, przy czym celem złożenia egzaminu należy wypełnić kartę egzaminacyjną, potwierdzoną następnie w dziekanacie na podstawie przedłożonego indeksu,
- d) po upływie każdego roku akademickiego, składać indeks w dziekanacie, celem uzyskania potwierdzenia wyników złożonych egzaminów,
- e) uczynić zadość następującym warunkom:

Przy przejściu z 1-go na 2-gi semestr studenci obowiązani są złożyć 3 egzaminy końcowe spośród następujących przedmiotów: fizyka, encyklopedia chemii technicznej, petrografia, matematyka, geometria wykreślna.

Przy przejściu z 2-go na 3-ci semestr:

2 egzaminy z następujących przedmiotów:

matematyka,
mechanika teoretyczna,
geometria wykreślna,

i 1 egzamin z następujących przedmiotów:

geologia,
miernictwo I
materiały budowlane,

oraz wszystkie zaległe przedmioty z 1-go semestru
(które należało zdać w ciągu 2-go semestru).

Przy przejściu z 3-go na 4-ty semestr:

2 egzaminy z następujących przedmiotów:

matematyka stosowana,
rachunek wyrównawczy,
hydromechanika,
wytrzymałość materiałów

i 1 egzamin z następujących przedmiotów:

encyklopedia elektrotechniki,
maszyny budowlane,

oraz wszystkie zaległe egzaminy z 2-go semestru
(które należało zdać w ciągu 3-go semestru).

Przy przejściu z 4-go na 5-ty semestr:

3 egzaminy z następujących przedmiotów:

matematyka II,
miernictwo II,
statyka budowli I,
budownictwo ogólne,
formy architektoniczne

oraz wszystkie zaległe przedmioty z 3-go semestru
(które należało zdać w ciągu 4-go sem.).

Przy przejściu z 5-go na 6-ty semestr:

Egzamin ogólny (1-szy egzamin państwowy).

Egzamin z następujących przedmiotów:

statyka budowli II,

hydraulika

i 1 egzamin z następujących przedmiotów:

ustawa budowlana,

organizacja i administracja przedsiębiorstw,

oraz wszystkie zaległe przedmioty z 4. semestru.

Przy przejściu z 6-go na 7-my semestr:

2 egzaminy z następujących przedmiotów:

budownictwo stalowe I,

budowa mostów I,

budownictwo utylitarne,

budownictwo żelbetonowe I,

oraz wszystkie zaległe przedmioty z poprzedniego semestru.

Przy przejściu z 7-go na 8-my semestr:

Złożenie wszystkich egzaminów kursowych w zakresie pierwszych sześciu semestrów i ukończenie przewidzianych programem 7-go semestru prac konstrukcyjnych.

Sprawa rygorów studentów, którzy przyszli na wyższe semestry z obcych uczelni, będzie dla każdego przypadku ustalona indywidualnie przez dziekana.

W razie niepomyślnego wyniku egzaminu kursowego egzamin ostateczny z danego przedmiotu odbywa się przed komisją wyznaczoną przez dziekana w terminie również przez dziekana ustalonym. Ujemny wynik egzaminu komisyjnego powoduje obowiązek ponownego wpisu na przedmiot lub może być powodem skreślenia z listy kandydatów.

EGZAMIN OGÓLNY.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu ogólnego jest wysłuchanie i uzyskanie frekwencji ze wszystkich przedmiotów

i ćwiczeń przepisanych programem, a obowiązujących na I i II roku studiów.

W zakres egzaminu ogólnego na wydziale inżynieryjno-budowlanym wchodzi następujące przedmioty: Matematyka I i II. Mechanika teoretyczna, Fizyka, Geometria wykreślna, Wytrzymałość materiałów, Rysunki techniczne i Rysunki odręczne.

Jeżeli kandydat wykaże się przynajmniej dostatecznymi postępami egzaminów kursowych z przedmiotów egzaminu ogólnego, wtedy odpada składanie egzaminu przed komisją.

W razie złożenia egzaminu ogólnego z pomyślnym wynikiem ze wszystkich przedmiotów, wystawia dziekan kandydatowi świadectwo egzaminu ogólnego, zawierające uzyskane postępy z poszczególnych przedmiotów oraz z ćwiczeń i wynik ogólny egzaminu.

Termin wnoszenia podań o dopuszczenie do egzaminu ogólnego upływa z dniem 10 listopada każdego roku.

EGZAMIN DYPLOMOWY.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest wysłuchanie, uzyskanie frekwencyj oraz złożenie egzaminów rygorowych w okresie 4 lat studiów akademickich, złożenie egzaminu ogólnego, oraz odbycie 6-miesięcznej praktyki wakacyjnej uznanej przez Radę Wydziału Inż. bud.

Przedmiotami egzaminu dyplomowego są następujące grupy:

1. Statyka.
2. Budownictwo (budown. ogólne, budown. żelbetowe, budown. stalowe).
3. Budowa mostów (wraz z teorią mostów).
4. Zabudowa osiedli.
5. Wodociągi i kanalizacja oraz Fundamenty.
6. Miernictwo.

O dopuszczenie do egzaminu dyplomowego ma kandydat wnieść odpowiednio udokumentowane podanie do komisji

Egzaminu Dyplomowego na ręce przewodniczącego w terminach do 10 października i 31 marca każdego roku.

W wypadku złożenia wszystkich egzaminów kursowych z postępowaniem dobrym — Komisja Egzaminu Dyplomowego może ograniczyć przedmioty do 2 grup. Jedną grupę przedmiotów egzaminu dyplomowego może sobie kandydat wybrać. Egzamin dyplomowy dzieli się na egzamin konstrukcyjny (elaborat.) i ustny. Kandydat może być zwolniony od egzaminu konstrukcyjnego na podstawie pracy uznanej przez odnośnego profesora za pracę dyplomową.

Po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem dodatnim, na wniosek komisji egzaminacyjnej nadaje kandydatowi Politechnika Śląska akademicki stopień inżyniera budowlanego.

6) PLAN NAUK WYDZIAŁU INŻYNIERYJNO-BUDOWLANEGO.

I. ROK STUDIÓW.

Lp.	Przedmiot:	Wykładający:	Tyg. godz.	
			Semestr 1	Semestr 2
201.	Matematyka I.	prof. Żyliński	4	4
	Ćwicz. z matematyki I.	„	2	2
202.	Mechan. teoretyczna	prof. Burzyński	—	5
	Ćwicz. z mech. teoret.	„	—	3
203.	Fizyka	zast. prof. Puchalik	4	—
	Ćwicz. z fizyki	„	2	—
204.	Geometria wykreślną	prof. Szerszeń	4	3
	Ćwicz. z geom. wykr.	„	4	4
205.	Petrografia	prof. Kamiński	2	—
	Ćwicz. z petrografii	„	1	—
206.	Geologia	prof. Kamiński	—	2
	Ćwicz. z geologii	„	—	1

Lp.	Przedmiot:	Wykładający:	Tyg. godz.	
			Semestr 1	2
207.	Miernictwo I.	prof. Paszkiewicz	—	2
	Ćwicz. z miern. I.	„	—	2
208.	Encyklopedia chemii technicznej	inż. Pukas	3	—
209.	Encyklopedia maszyn	prof. Tokarski	—	3
210.	Materiały budowlane	prof. Śmiałowski	2	1
	Ćwicz. z mater. bud.	„	—	2
211.	Rysunki odręcznie	prof. Thullie	2	2
212.	Rysunki techniczne	inż. Gašiorek	2	2
213.	Ekonomia społeczna	prof. Konopka	3	—
214.	Języki obce	. . . . .	2	2
	Język angielski lektor	Deszberg		
	„ francuski	Kotwicka		
	„ niemiecki	Namysł		
	„ rosyjski	inż. Rymowicz		

II. ROK STUDIÓW.

Lp.	Przedmiot:	Wykładający:	Tyg. godz.	
			Semestr 3	4
215.	Matematyka II.	prof. Żyliński	3	3
	Ćwicz. z matem. II.	„	2	2
216.	Matemat. stosowana	prof. Żyliński	2	—
	Ćwicz. z matem. stos.	„	1	—
217.	Rachunek wyrówn. i teoria błędów	prof. Paszkiewicz	2	—
218.	Miernictwo II.	prof. Paszkiewicz	3	2
	Ćwicz. z miern. II.	„	3	3
219.	Hydromechanika	inż. Bodaszewski	2	—
	Ćwicz. z hydromech.	„	1	—

Lp.	Przedmiot:	Wykładający:	Tyg. godz.	
			Semestr 3	4
220.	Wytrzymałość mater.	prof. Burzyński	5	—
	Ćwicz. z wytrz. mat.	„	3	—
221.	Budownictwo ogólne	prof. Śmiałowski	5	3
	Ćwicz. z bud. ogóln.	„	—	6
222.	Statyka budowli I.	prof. Szczepaniak	—	5
	Ćwicz. ze statyki bud. I.	„	—	4
223.	Formy arch. i proj.	prof. Thullie	—	4
	Ćwicz. z f. arch. i proj.	„	—	6
224.	Encyklopedia elektr.	inż. Stroemich	2	—
225.	Maszyny budowlane	inż. Błażyński	2	—
226.	Języki obce	. . . . .	2	2
	Język angielski lektor	Deszberg		
	„ francuski	Kotwicka		
	„ niemiecki	Namysł		
	„ rosyjski	inż. Rymowicz		

III. ROK STUDIÓW.

Lp.	Przedmiot:	Wykładający:	Tyg. godz.	
			Semestr 5	6
227.	Statyka budowli II.	prof. Szczepaniak	3	—
	Ćwicz. ze statyki bud. II.	„	4	—
228.	Budownictwo żelb. I.	p. o. prof. Kaufman	3	3
	Ćwicz. z bud. żelb. I.	„	2	4
229.	Budown. stalowe I.	prof. Wasilkowski	—	3
	Ćwicz. z bud. stal. I.	„	—	3
230.	Budowa mostów I.	prof. Brzozowski	—	4
	Ćwicz. z budowy mostów I.	„	—	4

Lp.	Przedmiot:	Wykładający:	Tyg. godz.	
			Semestr 5	6
231.	Hydraulika	zast. prof. Roniewicz	2	—
	Ćwicz. z hydrauliki	„	1	—
232.	Budown. utylitarne	prof. Derdacki	2	2
	Ćw. z bud. utylitern.	„	8	8
233.	Technika sanitarna	prof. Zielski	3	3
	Ćwicz. z techn. sanit.	„	1	1
234.	Higiena i bezp. pracy	prof. Rzęcki	1	—
235.	Ustawa budowlana	zast. prof. Teodorowicz Todorowski	2	—
236.	Organizacja i admin. przedsiębiorstw	prof. Guzicki	3	—

IV. ROK STUDIÓW.

Lp.	Przedmiot:	Wykładający:	Tyg. godz.	
			Semestr 7	8
237.	Encykl. budowy dróg kolei i lotnisk	zast. prof. Roniewicz	3	—
	Ćw. bud. dr. kol. i lot.	„	—	2
238.	Encykl. bud. wodn.	zast. prof. Roniewicz	—	3
	Ćw. z encykl. b. wod.	„	—	2
239.	Fundamenty	zast. prof. Roniewicz	2	—
	Ćwicz. z fundament.	„	2	—
240.	Wodociągi i kanaliza- cja miast	prof. Zaczyński	4	—
	Ćwicz. z wod. i kanal.	„	2	4
241.	Oczyszczanie ścieków przemysłowych	prof. Zaczyński	—	2
242.	Budown. stalowe II.	prof. Wasilkowski	3	—
	Ćwicz. z bud. stal. II.	„	3	—

Lp.	Przedmiot:	Wykładający:	Tygodn. godz.	
			Semestr 7	Semestr 8
243.	Budow. żelbetowe II.	p. o. prof. Kaufman	3	—
	Ćwicz. z bud. żelb. II.	„	3	—
244.	Drewniane konstrukcje inżynierskie	prof. Wasilkowski	—	3
	Ćw. z drewn. konstr.	„	—	4
245.	Zabudowa osiedli	zast. prof. Teodorowicz	3	—
	Ćwicz. z zabud. osied.	Todorowski	—	4
246.	Budowa ulic	zast. prof. Teodorowicz	—	2
		Todorowski		
247.	Budowa mostów II.	prof. Brzozowski	4	—
	Ćw. z bud. mostów II.	„	4	—
248.	Prowadzenie budowy i kosztorysy	prof. Śmiałowski	2	1
	Ćw. z pr. bud. i koszt.	„	1	2
249.	Budowa mostów III.	prof. Brzozowski	—	4
	Ćw. z bud. most. III.	„	—	4

7. STOPNIE AKADEMICKIE.

a) STOPIEŃ INŻYNIERA BUDOWY: uzyskali:

1. Borusiewicz Władysław — z Żytomierza.
2. Fliś Władysław, Kazimierz — ze Lwowa.
3. Grzebyk Adam, Bogusław — z Przemyśla.
4. Izvorski Mieczysław, Stanisław — z Sofii.
5. Kosiński Kazimierz, Jan — ze Lwowa.
6. Kozakiewicz Wiktor — z Żedni.
7. Lanc Tadeusz — ze Stanisławowa.
8. Michajewski Ryszard — z Buczy.
9. Pawlisz Mieczysław, Jan — ze Lwowa.
10. Przyborowski Bronisław — ze Lwowa.
11. Szymański Stanisław, Antoni — z Krosna.

8. LABORATORIA i ZAKŁADY:

1. Laboratorium materiałów budowlanych — kierownik prof. kont. inż. Śmiałowski Władysław.
  2. Zakład statyki doświadczalnej — kierownik prof. n. dr inż. Szczepaniak Edmund.
  3. Zakład miernictwa — kierownik prof. kont. inż. Paszkiewicz Michał.
-

PROGRAM WYDZIAŁU MECHANICZNEGO.

1. Spis katedr.
2. Skład osobowy.
3. Skład komisji egzaminu dyplomowego.
4. Spis wykładów.
5. Wskazówki o programach studiów i praktyce
6. Warunki przejścia na wyższe lata studiów.
7. Plan nauk na rok akademicki 1946/47.

1. SPIS KATEDR WYDZIAŁU MECHANICZNEGO.

Skróty oznaczają: prof. zw. = profesor zwyczajny, prof. n. = profesor nadzwyczajny, prof. kont. = profesor kontraktowy, zast. prof. = zastępca profesora, adkt. = adiunkt, st. asyst. = starszy asystent, mł. asyst. = młodszy asystent, zast. asyst. = zastępca asystenta, adr. = adres katedry, tel. = telefon katedry, dom. = domowy.

Katedra matematyki — **prof. n. dr inż. Bonder Julian**; kat. zw., 1 adiunkt, 1 st. asyst., 2 mł. asyst., adr. ul. Konarskiego 22.

Katedra mechaniki — **prof. zw. dr inż. Burzyński Włodzimierz**; 1 adiunkt, 3 st. asyst., 5 mł. asyst., adr. ul. Powstańców 12.

Katedra termodynamiki technicznej — **prof. zw. dr inż. Ochęduszek Stanisław**; 1 adiunkt, 2 st. asyst., 1 mł. asyst., adr. ul. Konarskiego 22.

- Katedra pomiarów maszyn cieplnych — **vacat**, zastępczo wyklada **prof. zw. dr inż. Ochęduszko Stanisław**; 1 adiunkt, 1 st. asyst., 1 mł. asyst., adr. ul. Konarskiego 22.
- Katedra części maszyn — **prof. kont. inż. Tokarski Bartłomiej**; 2 adiunktów, 6 st. asyst., 2 mł. asyst., ul. Konarskiego 22.
- Katedra elektrotechniki ogólnej — **prof. kont. inż. Wąsowski Józef**; 1 adiunkt, 1 st. asyst., 3 mł. asyst., adr. ul. Konarskiego 22.
- Katedra kotłów i siłowni parowych — **prof. n. inż. Ciszewski Wacław**; 1 zast. prof., 1 mł. asyst., adr. ul. Konarskiego 22.
- Katedra silników spalinowych — **prof. kont. inż. Kazimierz Szawłowski**, 1 adiunkt, 4 st. asyst., adr. ul. Konarskiego 22.
- Katedra silników parowych — **vacat**, zastępczo wyklada **prof. kont. inż. Szawłowski Kazimierz**; 1 st. asyst., 1 m. asyst., adr. ul. Konarskiego 22.
- Katedra pomp i silników wodnych — **prof. zw. inż. Ciechanowski Zygmunt**; 1 adiunkt, 1 mł. asyst., adr. ul. Konarskiego 22.
- Katedra samochodów i ciągników — **prof. kont. inż. Rubczyński Władysław**; 1 adiunkt, 2 st. asyst., 1 mł. asyst., adr. ul. Konarskiego 22.
- Katedra chemii ogólnej — **prof. kont. dr inż. Zmaczyński Aleksander**, 1 adiunkt, 1 st. asyst., adr. ul. Strzody 19.
- Katedra ekonomii społecznej — **prof. kont. mgr Konopka Józef - Antoni**; 1 adiunkt, adr. ul. Konarskiego 22.
- Katedra dźwignic i urządzeń transportowych — **prof. kont. inż. Radwański Henryk**; 1 st. asyst., 1 mł. asyst., adr. ul. Konarskiego 22.
- Katedra obrabiarek — **prof. n. dr inż. Affanasowicz Michał**; 1 adiunkt, 1 st. asyst., 1 mł. asyst., ul. Strzody 21, tel. 30-36, 48-27.

Katedra mechanicznej technologii materiałów — **zast. prof. inż. Biernawski Witold**; 1 adiunkt, 2 st. asyst., 2 mł. asyst., adr. ul. Powstańców 12.

Katedra metaloznawstwa — **prof. kont. inż. Staub Fryderyk**; 1 adiunkt, 1 st. asyst., 1 mł. asyst., adr. ul. Powstańców 12, tel. 51-58.

Katedra metalurgii — **prof. zw. inż. Kuczewski Władysław**; 1 adiunkt, adr. ul. Powstańców 12, telef. Rekt. 23-49.

Katedra walcownictwa i kuźnictwa — **prof. kont. inż. Filasiewicz Klaudiusz**; 2 st. asyst., 2 mł. asyst., adr. ul. Powstańców 12.

Katedra odlewnictwa — **zast. prof. inż. Kniaginin Gabriel**; 1 adiunkt, 1 st. asyst., 1 mł. asyst., adr. ul. Powstańców 12.

U w a g a:

Katedra fizyki — prowadzona przez **prof. dr inż. Malarskiego Tadeusza** i obsługująca wydział mechaniczny — przynależy organizacyjnie do wydziału elektrycznego.

Katedra geometrii wykreślnej — prowadzona przez **prof. kont. inż. Szerszenia Stanisława** i obsługująca wydział mechaniczny — przynależy organizacyjnie do wydziału inżynierjno-budowlanego.

2. SKŁAD OSOBOWY WYDZIAŁU MECHANICZNEGO

a) Rada wydziału

Dziekan: **prof. inż. Tokarski Bartłomiej**.

Prodziekan: **prof. inż. Rubczyński Władysław**.

Członkowie profesorowie: **dr inż. Affanasowicz Michał**, **inż. Biernawski Witold**, **dr inż. Bonder Julian**, **dr inż. Burzyński Włodzimierz**, **inż. Ciechanowski Zygmunt**, **inż. Ciszewski Wacław**, na czas jego urlopu **inż. Ficki Zdzisław**, **inż. Filasiewicz Klaudiusz**, **mgr Konopka Józef**, **inż. Kniaginin Gabriel**, **inż. Kuczewski Władysław**, **dr inż. Malarski Tadeusz**, **dr**

inż. Ochęduszek Stanisław, inż. Rądwański Henryk, inż. Staub Fryderyk, inż. Szawłowski Kazimierz, inż. Szerszeń Stanisław, inż. Wąsowski Józef, dr inż. Zielski Elias, dr inż. Zmaczyński Aleksander.

b) Wykładowcy

Bieleński Konstanty inż. st. asyst. prowadzi ćwiczenia w laboratorium elektrotechnicznym.

Błażyński Stefan inż. adiunkt, wykłada maszynoznawstwo i rysunki techniczne.

Bodaszewski Stanisław inż. adiunkt wykłada mechanikę.

Guzicki Stanisław inż. prof. kont. wykłada organizację pracy.

Janusz Marian inż. adiunkt wykłada mechanikę.

Kamieński Edmund inż. wykłada prowadzenie ruchu siłowni, oraz prowadzi ćwiczenia.

Malarski Tadeusz dr inż. prof. zw. wykłada fizykę.

Marmol Zygmunt mgr adiunkt prowadzi repetytorium matematyki elementarnej.

Motodecki Jeremiasz inż. adiunkt wykłada pomiary warsztatowe.

Niwiński Edward inż. prof. kont. wykłada pomiary elektrotechniczne.

Obrąpalski Jan inż. prof. kont. wykłada gospodarkę energetyczną.

Okolo-Kulak Witold, inż. adiunkt, wykłada termodynamikę techniczną.

Pilarczyk Józef inż. wykłada spawanie i urządzenia spawalnicze.

Rzęcki Mieczysław inż. prof. kont. wykłada społeczną ochronę, higienę i bezpieczeństwo pracy.

Samsonow Leonid inż. st. asyst. wykłada konstrukcję przyrządów i uchwytów.

Szerszeń Stanisław inż. prof. kont. wykłada geometrię wykreślną.

Śmiałowski Władysław inż. prof. kont. wykłada encyklopedię budownictwa przemysłowego.

Wereszczyński Antoni dr prof. zw. wykłada wybrane działy z prawa administracyjnego.

Zagajewski Tadeusz dr inż. adiunkt wykłada zasady telei i radiotechniki.

Zielski Eliasz dr inż. prof. kont. wykłada ogrzewanie i przewietrzanie.

c) Lektorzy

Deszberg Edward mgr prowadzi lektorat języka angielskiego.

Kotwicka Wanda prowadzi lektorat języka francuskiego.

Namysł Joachim dr prowadzi lektorat języka niemieckiego.

Rymowicz Felicja inż. prowadzi lektorat języka rosyjskiego.

d) Adiunkci

Kat. matematyki: mgr **Marmol Zygmunt**.

„ mechaniki: inż. **Bodaszewski Stanisław**.

„ termodynamiki techn.: inż. **Około-Kuśak Witold**.

„ pomiarów maszyn ciepłych: inż. **Markowski Adam**.

„ części maszyn: inż. **Flach Aleksander** i inż. **Błażyński Stefan**.

„ elektrotechniki ogólnej: inż. **Stroemich Marian**.

„ silników spalinowych: inż. **Nowiński Tadeusz**.

„ pomp i silników wodnych: inż. **Silka Bolesław**.

„ samochodów i ciągników: inż. **Dziulak Tadeusz**.

„ chemii ogólnej: inż. **Kowska Eugenia**.

„ obrabiarek: inż. **Pisz Mieczysław**.

„ mechanicznej techn. materiałów: inż. **Mołodecki Jeremiasz**.

„ metaloznawstwa: inż. **Świerż Tadeusz**.

„ metalurgii: inż. **Ziębiński Marian**.

„ odlewnictwa: inż. **Godlewski Zbigniew**.

„ ekonomii społecznej: mgr **Przetocka Kazimiera**.

e) Starsi asystenci

Kat. matematyki: mgr Towarnicki Bolesław.

„ mechaniki: inż. Legeżyński Wiktor, inż. Orłoś Zbigniew,
inż. Lamber Tadeusz.

„ termodynamiki technicznej: inż. Czuchnowski Antoni,
inż. Panz Mieczysław.

„ pomiarów maszyn cieplnych: inż. Graczyk Czesław.

Rysunki techniczne: inż. Figura Tadeusz, inż. Ligus Władysław.

Kat. elektrotech. ogólnej: inż. Szonert Jan.

„ dźwignic i urządzeń transportowych: inż. Bińkowski
Władysław.

„ silników spalinowych: inż. Fischer Władysław, inż. Ma-
łycha Czesław, inż. Piekarski Stanisław, inż. Melzer
Teodor.

„ silników parowych: inż. Chodorowski Jan.

„ samochodów i ciągników: inż. Nowacki Tadeusz, inż.
Prugar Eryk.

„ chemii ogólnej: inż. Szymusik Zdzisław.

„ obrabiarek: inż. Froński Dionizy.

„ mechanicz. tech. materiałów: inż. Samsonow Leonid,
inż. Szyrajew Jerzy.

„ metaloznawstwa: inż. Ząbik Władysław.

„ części maszyn: inż. Haft-Szatyński Jan, inż. Kasprzyk
Marcin, inż. Loreth Zbigniew, inż. Wojas Józef.

„ walcownictwa i kuźnictwa: inż. Czarnej Władysław,
inż. Koncewicz Stanisław.

„ odlewnictwa: inż. Chudzikiewicz Ryszard.

f) Asystenci młodszy

Kat. matematyki: Cieszyńska-Puchalikowa Janina i Keller
Edward.

„ mechaniki: Jetowicki Feliks, Kot Bolesław, Langner
Helena, Winnicki Bolesław, Klus Roman.

- „ termodynamiki techn.: Szargut Jan.
- „ pomiarów maszyn cieplnych: Michalski Tadeusz.
- „ części maszyn: Mazur Zygmunt, Ryzliński Tadeusz.
- „ elektrotechniki ogólnej: Gabryś Wiesław, Urbanowski Jerzy, Trybański Zdzisław.
- „ kotłów i siłowni parowych: Żurowski Władysław.
- „ dźwignic i urządzeń transportowych: Łabucki Juliusz.
- „ silników spalinowych: —
- „ silników parowych: Sedlak Władysław.
- „ pomp i silników wodnych: Zarzycki Maciej.
- „ samochodów i ciągników: Dziędziewicz Zdzisław.
- „ chemii ogólnej: —
- „ ekonomii społecznej: —
- „ obrabiarek: Tyrlik Tadeusz.
- „ mechanicznej tech. materiałów: Nanko Adam, Wójcikowski Jan.
- „ metaloznawstwa: Bubliski Jan.
- „ walcownictwa i kuźnictwa: Blum Adam.
- „ odlewnictwa: Chimiak Henryk.

3. SKŁAD KOMISJI EGZAMINÓW DYPLOMOWYCH NA WYDZIALE MECHANICZNYM

A) Grupa konstrukcyjna, technologiczna i ruchowo-energetyczna

Przewodniczący: prof. dr inż. Ochęduszko Stanisław.

I zast. przewodniczącego: prof. inż. Rubczyński Władysław.

II zast. przewodniczącego: prof. inż. Ciechanowski Zygmunt.

Członkowie: zast. prof. Kniaginina Gabriel,

zast. prof. inż. Biernawski Witold,

prof. inż. Filasiewicz Klaudiusz,

prof. inż. Radwański Henryk,

prof. inż. Szawłowski Kazimierz.

B) Oddział hutniczy

Przewodniczący: **prof. inż. Kuczewski Władysław.**I zast. przewodniczącego: **prof. inż. Filasiewicz Klaudiusz.**Członkowie: **zast. prof. Kniagin Gabriel,****prof. inż. Staub Fryderyk,****inż. Krotkiewski Zygmunt (z ramienia przem.)**

SPIS WYKŁADÓW WYDZIAŁU MECHANICZNEGO

Dla przedmiotów, należących do wydziału mechanicznego, przeznaczono liczby od 301. Przy poszczególnych przedmiotach zaznaczono, czy dla wszystkich czy dla jakiej grupy są one obowiązkowe względnie wybieralne. Jeżeli nic nie podano, to odnośny przedmiot jest tylko polecony.

PRZEDMIOTY WYDZIAŁU MECHANICZNEGO

301. MATEMATYKA I, II — **prof. n. dr inż. Bonder Julian.**
 Tyg. 6 godz. wykł. i 3 godz. ćwic. w sem. 1, 5 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w sem. 2 obow.
 Geometria analityczna. Analiza. Teoria ciągów. Pojęcia funkcji. Granice i ciągłość. Pochodne. Reguły różniczkowania. Różniczkowanie wielokrotne. Badanie przebiegu funkcji.
 Definicja całki oznaczonej. Przybliżone rozwiązywanie równań. Przybliżone metody całkowania. Geometryczne i mechaniczne zastosowanie rachunku całkowego. Wzory Taylor'a i Maclaurin'a. Badanie nieoznaczoności. Extrema. Rozwijanie funkcji na szereg Fouriera. Elementarne wiadomości z geometrii różniczkowej. Ćwiczenia z matematyki I i II. Rozwiązywanie zagadnień z zakresu wykładów matematyki I i II.
302. MATEMATYKA III — **prof. n. dr inż. Bonder Julian.**
 Tyg. 3 godz. wykł. 2 godz. ćwic. w sem 3 obow.
 Całki krzywoliniowe. Całki podwójne i wielokrotne. Równania różniczkowe zwyczajne. Równania różniczkowe II-go rzędu liniowe w zastosowaniu do teorii

drgań. Ogólne pojęcie o równaniach różniczkowych, o pochodnych cząstkowych i o teorii potencjału.

ĆWICZENIA Z MATEMATYKI III. Rozwiązywanie zagadnień z zakresu wykładów matematyki III.

303. REPETYTORIUM Z MATEMATYKI ELEMENTARNEJ prowadzi adiunkt **mgr Marmol Zygmunt**.
Tyg. 2 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w sem. 1.
304. FIZYKA, wykłada **prof. zw. dr inż. Malarski Tadeusz**.
Tyg. 4 godz. wykł. w sem 1 i 2 i 2 godz. ćwic. w sem. 1 i 2 obow.
Wiadomości wstępne. Podstawowe wiadomości z nauki o ruchach i z dynamiki. Sprężystość. Drgania mechaniczoposuwiste i sprężyste. Zasadnicze wiadomości o ciałach stałych, cieczech i gazach. Wiadomości z fizyki molekularnej i teorii kinetycznej materii. Termometria i kalorymetria. Prawa gazów doskonałych. Skraplanie gazów. Podstawowe wiadomości z termodynamiki. Elektryczność i magnetyzm. Elektrostatyka i magnetyka. Podstawowe wiadomości z nauki o prądzie stałym. Prawa elektrolizy. Zjawiska elektromagnetyczne. Prądy indukcyjne. Prądy zmienne. Oscylacje elektromagnetyczne i ich zastosowanie. Optyka geometryczna i fizyczna. Podstawowe wiadomości o promieniowaniu. Fotometria. Teoria elektronowa. Fizyka nowoczesna. Przegląd zagadnień i zdobyczy z fizyki nowoczesnej.
305. LABORATORIUM FIZYCZNE, prowadzi **prof. dr inż. Malarski Tadeusz**.
Tyg. 3 godz. ćwic. w sem. 2 obow.
306. GEOMETRIA WYKREŚLNA, wykłada **prof. kont. inż. Szerszeń Stanisław**.
Tyg. 5 godz. wykł. i 3 godz. rys. w sem. 1, 2 godz. wykł. i 3 godz. rys. w sem. 2 obow.
Repetytorium, metody rzutów prostokątnych. Pomocniczne płaszczyzny rzutów. Rzuty aksonometryczne, prostokątne i ukośne. Związki powinowactwa i koli-

neacji. Krzywe stożkowe. Geometria wykreslna krzywych stożkowych i powierzchni II-go stopnia. Powierzchnie obrotowe. Powierzchnie prostokreślne. Związki powinowactwa i kolineacji środkowej między przestrzeniami oraz zastosowania. Linia śrubowa. Powierzchnie śrubowe.

307. CHEMIA OGÓLNA I TECHNICZNA —prof. kont. dr inż. **Zmaczyński Aleksander.**

Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 1 oraz 1 godz. wykł. w sem. 2 obow.

Zasadnicze prawa chemiczne i systematyka pierwiastków. Najważniejsze w technice niemetalę i metale z uwzględnieniem technologii chemicznej nieorganicznej. Klasyfikacja związków organicznych, ich charakterystyka, najważniejsi reprezentanci klas z uwzględnieniem technologii organicznej.

308. LABORATORIUM CHEMICZNE, prowadzi prof. kont. dr inż. **Zmaczyński Aleksander.**

Tyg. 3 godz. ćwic. w sem 1 i 2 obow.

Ćwiczenia z dziedziny analizy jakościowej prostej oraz wstępne ćwiczenia z analizy ilościowej.

309. RYSUNKI TECHNICZNE. prowadzi adiunkt inż. **Błażyński Stefan.**

Tyg. 4 godz. w sem. 1 i 2 obow.

Cel i znaczenie rysunku technicznego, normalizacja, symbole i skróty stosowane w rysunkach technicznych. Przybory i materiały rysunkowe, oraz sposób ich używania. Sposób wykonania rysunków maszynowych. Rzuty, przekroje, rysowanie w ołówku. wyciąganie, stawianie wymiarów, opisywanie. Sposoby wykonywania części maszyn, oraz ich łączność z rysunkiem technicznym. Rodzaje rysunków maszynowych: szkice, rysunki wykonawcze (warsztatowe), jednostkowe i zbiorowe, zestawy całkowite i grupowe, rysunki montażowe, fundamentowe i ofertowe. Skrócony sposób

rysowania elementów maszynowych znormalizowanych. Oznaczanie obróbki. Wykonywanie szkiców z modeli, wykonywanie rysunków warsztatowych i zestawień. Szkice aksonometryczne. Odbitki na kalce.

310. **MASZYNOZNAWSTWO OPISOWE**, wykład adiunkt **inż. Błażyński Stefan**.

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 1, oraz 3 godz. wycieczek do fabryk i zakładów przemysłowych w sem. 2 obow. Materiały stosowane w budowie maszyn. Elementy maszyn. Kotły parowe, maszyny i turbiny parowe, silniki spalinowe, pompy i motory wodne, dźwignice i urządzenia transportowe.

311a. **MECHANIKA Ia**, wykład adiunkt **inż. Bodaszewski Stanisław**.

Tyg. 2 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w sem. 1 obow. Wstęp historyczny. Teoria wymiarów. Podstawy naturalne i analityczne rachunku wektorowego i tensorowego. Funkcja wektorialna i operacje zasadnicze. Przekształcenie i skrócenie zbioru wektorów. Geometria mas i pojęcie naturalne, środek masy, kierunki główne. Uzupełnienia wykresne.

311b. **MECHANIKA Ib** — **prof. dr inż. Burzyński Włodzimierz**.

Tyg. 5 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w sem. 2 obow. Kinematyka punktu i ciała. Czas i układ odniesienia. Prędkości i przyśpieszenie punktu. Klasyfikacja ruchów punktu w czasie i przestrzeni. Sztywność. Przesunięcie. Obrót, prędkość i przyśpieszenie katowe. Ruch płaski, kulisty i ogólny. Zmiana układu odniesienia. Przyspieszenie złożone. Aksjomaty mechaniki klasycznej. Statyka punktu i ciała. Równowaga ciała i równowaga zbioru sił. Podpory i przeguby. Tarcie. Metody rachunkowe i wykresne. Wielkości wewnętrzne, ich przebieg i linia wpływu. Szczególne zastosowania izostatyczne, pręt i układ prętów. Dynamika punktu i ciała. Równanie ruchu punktu. Ruch bezwzględny i względny,

swobodny i nieswobodny. Ruch środka masy. Praca, moc, sprawność. Zasada prac przygotowanych. Zasada bezwładności. Energia kinetyczna i potencjalna. Zasada energii. Kryterium stałości równowagi. Pęd i kręt. Zasada pędu i krętu. Działanie girostatyczne. Wybrane działy mechaniki teoretycznej.

312. MECHANIKA II — prof. dr inż. Burzyński Włodzimierz. Tyg. 5 godz. wykł. i 2 godz. ćwicz. w półr. 3 obow. Wstęp. Izostatyczność i hyperstatyczność. Sztywność i odkształcalność. Nierozdzielność. Przenieszczenie i odkształcenie, operacje matematyczne i pomiar. Tensor napięcia, szczególne stany napięć. Niektóre rezultaty doświadczalne. Sprężystość, płynność, wytrzymałość. Ciągliwość i kruchość. Różnokierunkowość i równokierunkowość. Uogólnione i podstawowe prawo Hooke'a. Pręty proste i układy prętów prostych w przypadkach izostatycznych i hyperstatycznych. Rozciąganie względnie ściskanie. Zginanie równomierne i połączenie obu wypadków, rdzeń. Skręcanie przekrojów kołowych i niekołowych, analogie. Dalszy przegląd doświadczalny. Bezpieczeństwo i ekonomia. Wpływ temperatury, czasu, zmienności natężenia, uderzenia. Hipotezy wyteżenia. Przypadki złożone. Zginanie nierównomierne. Twierdzenie de Saint-Venant'a. Wpływ gwałtownej zmiany przekroju i nadmiernego skrócenia długości prętów. Miejscowe stany napięć, rezultaty obliczeń i doświadczeń. Badania elasto-ptyczne. Obliczenia połączeń. Energia sprężystości. Układy uogólnionego prawa Hooke'a. Zasada wzajemności przesunięć. Badania modelowe. Zasada najmniejszej energii. Obliczanie prętów smukłych podłużnie ścispanych, wyboczenie. Wpływ dodatkowych obciążeń poprzecznych. Uzupełnienia, obliczanie na bezpieczny udźwig. Pręty silnie krzywe, przybliżona teoria zgięcia. Niektóre zagadnienia osiowo symetryczne. Cienkie powłoki. Grubościenne rura. Wyniki teorii Hertz'a, Nektóre rezultaty teorii

płyt. Zagadnienia dynamiczne. Uderzenie. Drgania swobodne, tłumione i wymuszone.

313. **MECHANIKA III**, wykład **adiunkt inż. Bodaszewski Stanisław**.

Tyg. 2 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w półr. 4 obow. Zasadnicze własności cieczy i gazów. Hydrostatyka. Równowaga cieczy pod działaniem sił powierzchniowych i objętościowych. Względna równowaga w ruchu. Napór na dowolne powierzchnie. Pływanie ciał, wypór i metacentrum. Podstawowe pojęcia i założenia hydrodynamiki cieczy doskonałej. Ruch jednowymiarowy, równanie Bernoulli'ego. Zastosowania. Wpływ cieczy. Ruch ogólny. Równania Euler'a i Lagrange'a. Ruch niewirowy i wirowy. Podstawy hydrodynamiki cieczy rzeczywistej. Ruch uwarstwiony. Prawo Newton'a. Ruch burzliwy. Liczba Reynolds'a. Niektóre zadania hydrauliki. Ruch w przewodach zamkniętych i otwartych. Uderzenie strugi. Opór środka.

314. **WSTĘP DO TECHNOLOGII METALI** — **prof. kont. inż. Staub Fryderyk**.

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 1 obow.

Własności metali fizyczne, mechaniczne i technologiczne. Krystalizacja. Surówka i stal. Metale nieżelazne. Obróbka cieplna. Metalurgia żelaza i stopów nieżelaznych. Odlewnictwo. Obróbka plastyczna, cieplna i zimna. Spawanie. Normy.

315. **METALOZNAWSTWO** — **prof. kont. inż. Staub Fryderyk**.

Tyg. 4 godz. wykł. w sem. 1 obow.

Budowa materii, krystalizacja, wiadomości fizyczne, mechaniczne i technologiczne metali. Stopy podwójne, potrójne i wieloskładnikowe. Reguła faz. Stopy żelaza z węglem i innymi składnikami. Obróbka cieplna. Zgniot i rekrytalizacja. Stale węglowe i stopowe. Staliwo, żeliwo i kujnia lejna. Lejne i kujne stopy miedzi, alu-

minium, magnezu, cyny, cynku, ołowiu. Normy. Badania wytrzymałościowe, metalograficzne i bez zniszczenia materiału. Wady materiałowe.

316. LABORATORIUM METALOZNAWCZE I, prowadzi **prof. kont. inż. Staub Fryderyk**.
Tyg. 3 godz. ćwic. w sem. 4 obow.
317. LABORATORIUM METALOZNAWCZE II, prowadzi **prof. kont. inż. Staub Fryderyk**.
Tyg. 3 godz. ćwic. w sem. 5 obow. dla grupy technolog. konstr. i hutn.
318. PRACA Z METALOZNAWSTWA, prowadzi **prof. kont. inż. Staub Fryderyk**.
Tyg. 6 godz. w sem. 6. Praca przejściowa wybieralna dla grupy technologicznej.
319. PRACA Z BADANIA WYTRZYMAŁOŚCI MATERIAŁÓW, prowadzi **prof. kont. inż. Staub Fryderyk**.
Tyg. 6 godz. w sem. 7. Praca przejściowa wybieralna dla grupy technologicznej.
320. ĆWICZENIA WSTĘPNE Z OBRÓBKĄ, prowadzi **zast. prof. inż. Biernawski Witold**.
Tyg. 2 godz. ćwic. sem. grupami, czynne w sem. 1 i 2. Zaznajomienie ze sposobami obróbki ręcznej i mechanicznej. Podział przebiegu obróbki na czynności prostsze. Znakowanie. Wiercenie zwykłe i w skrzynkach wiertniczych. Frezowanie kół zębatych. Toczenie stożków. Nacinięcie gwintów.
321. MECHANICZNA TECHNOLOGIA MATERIAŁÓW, **zast. prof. inż. Biernawski Witold**.
Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 4. oraz 3 godz. wykł. w sem. 5. obow.
Materiały narzędziowe. Wiadomości ogólne z teorii skrawania. Opory właściwe skrawania. Trwałość narzędzia. Wydajność obrabiarki. Ekonomiczny czas skrawania. Obrabialność materiałów. Toczenie — konstrukcja narzędzi tokarskich, Struganie — konstrukcja narzędzi

dzi strugarskich. Dłutowanie — konstrukcja narzędzi dłutowniczych. Wiercenie — konstrukcja narzędzi do wiercenia. Rozwiercanie, nawiercanie, pogłębianie oraz konstrukcje odpowiednich narzędzi. Frezowanie — konstrukcja frezów. Przeciąganie — konstrukcja przeciągaczy. Szlifowanie, docieranie, obciąganie i dogładanie — odpowiedni dobór ściernic i materiałów do powyższej obróbki. Kalkulacja warsztatowa.

322. LABORATORIUM MECHANICZNEJ TECHNOLOGII MATERIAŁÓW, prowadzi zast. prof. inż. **Biernawski Witold**.

Tyg. 3 godz. w sem. 5 i 6, cz. I obow. dla grupy technologicznej, konstrukcyjnej i hutniczej, cz. II obow. dla grupy technologicznej i hutniczej.

323. PRACA Z MECHANICZNEJ TECHNOLOGII MATERIAŁÓW, prowadzi zast. prof. inż. **Biernawski Witold**. Tyg. 6 godz. w sem. 6. Praca przejściowa wybieralna dla grupy technologicznej.

324. KONSTRUKCJA PRZYRZĄDÓW i UCHWYTÓW wykładu st. asyst. inż. **Samsonow Leonid**.

Tyg. 2 godz. wykl. w sem. 6 obow. dla grupy technologicznej.

Cele i zadania przyrządów obróbczych i uchwytów. Podstawy konstrukcji. Elementy składowe. Przyrządy obróbcze: tokarskie, frezarskie, szlifierskie, wiertarskie, przyrządy obróbcze do wytaczania, strugarskie, przyrządy obróbcze do przeciągania. Wielowrzecionowe głowice do obrabiarek. Technika projektowania przyrządów i uchwytów, z zastosowaniem materiałów. Dokładność przyrządów i uchwytów. Ekonomia przyrządów i uchwytów.

325. POMIARY WARSZTATOWE, wykładu adiunkt inż. **Mołodecki Jeremiasz**.

Tyg. 2 godz. wykl. w sem. 4 obow.

Pasowania. Układ tolerancji średnic ISA. Narzędzia

i przyrządy pomiarowe, ich budowa, sposób działania, zastosowania. Narzędzia mierzące bezpośrednio i pośrednio. Sprawdziany. Przyrządy czujnikowe. Przyrządy typu uniwersalnego: mikroskopy, aparat projekcyjny, maszyny miernicze. Interferometr. Typowe metody pomiarowe. Pomiar długości, średnic, kątów, stożków, płaszczyzn, gwintów, kół zębatach. Pomiar interferencyjny. Badanie dokładności powierzchni. Badanie dokładności obrabiarek. Organizacja i urządzenia stanowisk kontrolnych oraz izb pomiarowych.

326. **ĆWICZENIA Z POMIARÓW WARSZTATOWYCH**, prowadzi **adiunkt inż. Mołodecki Jeremiasz**.

Tyg. 3 godz. ćwicz. w sem. 5 obow.

Ćwiczenia praktyczne z mierzenia długości, kątów, elementów złożonych z dokładnością warsztatową i laboratoryjną, z uwzględnieniem typowych metod narzędzi oraz przyrządów pomiarowych.

Przegląd metod i przyrządów specjalnych.

327. **CZĘŚCI MASZYN** — **prof. kont. inż. Tokarski Bartłomiej**.

Tyg. 4 godz. wykł. w sem. 3 i 4 godz. wykł. w sem. 4 obow.

Ogólne zasady konstrukcji części maszyn. Części maszyn łączące: nity, kliny, śruby, kołki, obwódce skurezowe. Łączenia za pomocą spawania. Czopy, osie, wały pędowe i korbowe. Łożyska, sprzęgła. Koła zębata. Pędnie tarciove, pasowe, łańcuchowe, linowe. Urządzenia transmisyjne. Mechanizmy korbowe. Rurociągi. Wentyle. Zasuwy.

328. **ĆWICZENIA KONSTRUKCYJNE Z CZĘŚCI MASZYN CZ. I i II**, prowadzi **prof. kont. inż. Tokarski Bartłomiej**.

Tyg. 6 godz. ćwicz. w sem. 4 i 6 godz. ćwicz. w sem. 5 obow.

Szkicowanie, obliczanie, i konstrukcja części maszyn i różnych mechanizmów w związku z wykładem.

329. **TERMODYNAMIKA TECHNICZNA I i II** — prof. zw,

330. **dr inż. Ochęduszko Stanisław.**

Tyg. 3 godz. wykł., 1 godz. ćwicz., cz. I w sem. 4 oraz 4 godz. wykł., 2 godz. ćwiczeń, cz. II w sem. 5 obow. Pierwsza zasada termodynamiki. Ciepło właściwe. Bilans energetyczny układu ogr. cylindrem i tłokiem. Równania termiczne i kaloryczne stanu dla gazów szlachetnych i półszlachetnych. Charakterystyczne przemiany termodynamiczne dla gazów szlachetnych i półszlachetnych.

Druga zasada termodynamiki. Termodynamika par. Gazy wilgotne. Przepływ płynu elastycznego. Teoria sprężarki tłokowej. Spalanie (równania stechiometryczne i szybkość reakcji spalania, wartość opałowa paliw, temperatura spalania). Przegląd teoretyczny kotłów parowych. Teoria silników spalinowych z uwzględnieniem odstępstw od obiegów idealnych. Zasady teoretyczne odgazowania oraz zgazowania paliw z uwzględnieniem odstępstw od teorii. Chłodnictwo. (Chłodniarki powietrzne, absorbcyjne, sprężarkowe, cieplne). Teoria pompy cieplnej. Skraplanie powietrza.

331. **POMIARY MASZYN CIEPLNYCH vacat**, wykłada zastępczo prof. zw. **dr inż. Ochęduszko Stanisław.**

Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 6 obow.

Podstawy teoretyczne działania przyrządów oraz opis metod pomiarowych stosowanych w technice przy badaniu maszyn cieplnych.

332. **LABORATORIUM MASZYNOWE I, vacat**, prowadzi zastępczo prof. zw. **dr inż. Ochęduszko Stanisław.**

Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 6 obow.

Ćwiczenia z dziedziny cieplnej techniki pomiarowej na typowych przyrządach laboratoryjnych. Cechowanie przyrządów. Prawidłowe użycie przyrządów i błędy pomiarów.

333. LABORATORIUM MASZYNOWE II, *vacat*, prowadzi zastępczo **prof. zw. dr inż. Ochęduszko Stanisław**.
Tyg. 3 godz. w sem. 7 obow.
Badania typowych maszyn i urządzeń cieplnych. Bilanse energetyczne.
334. PRACA W LABORATORIUM CIEPLNYM, prowadzi **prof. zw. dr inż. Ochęduszko Stanisław**.
Tyg. 6 godz. w sem. 7.
Praca przejściowa wybierająca dla grupy ruchowej.
335. RUCH CIEPŁA — **prof. zw. dr inż. Ochęduszko Stanisław**.
Tyg. 3 godz. wykl. w sem. 7 obow.
Sposoby transportu ciepła. Ustalony i nie ustalony przepływ ciepła. Przewodnictwo. Przewodzenie ciepła przez przegrodę płaską cylindryczną i kulistą. Wypływ ciepła przez wystające pręty. Współczynnik przenikania ciepła. Konwekcja. Liczby znamienne. Współczynnik przechodzenia ciepła przy konwekcji swobodnej i wymuszonej, przy ruchu uwarstwionym i wzburzonym dla cieczy, gazów i par. Promieniowanie. Wymiana ciepła na drodze promieniowania. Osłony przeciwpromienne. Prawo PLANCKA o rozkładzie energii promienistej na fale. Promieniowanie gazów. Wymienniki ciepłe. Rurki FIELDA. Regeneratory.
336. ZASADY TELE- i RADIOTECHNIKI, wyklada **dr inż. Zagajewski Tadeusz**.
Tyg. 3 godz. wykl. w sem. 4 obow.
Prądy zmienne, obwody rezonansowe, lampy katodowe, wzmacniacze, generacja, modulacja, detekcja, słuchawka, mikrofon, aparaty i łącznice telefoniczne, linie długie, anteny, promieniowanie.
337. ELEKTROTECHNIKA OGÓLNA — **prof. kont. inż. Wąsowski Józef**.
Tyg. 6 godz. wykl. w sem. 3 obow.
Elektrostatyka. Prawo Coulomba, siła, natężenie. Pra-

ca, potencjał, napięcie, pojemność i łączenie pojemności. Prąd stały: przewodniki i izolatory. Oporność i przewodność, wpływ temperatury. Siła elektromotoryczna i napięcie. Prawo Ohma i prawo Kirchhoffa. Łączenia oporności. Praca, moc, ciepło Joule'a. Elektroliza, prawa Faraday'a, akumulatory. Elektromagnetyzm. Zjawiska magnetyczne przy przepływie prądu. Prawo Biot'a-Savarta i Laplace'a. Obwód magnetyczny, przenikalność magnetyczna. Krzywa magnesowania. Pętlica histerezy. Przewodnik w polu magnetycznym. Indukcja własna i wzajemna. Energia pola magnetycznego. Obliczanie elektromagnesów. Prąd zmienny. Prąd sinusoidalny. Siła elektromot. Napięcie. Wart. chwilowe, maksymalne, średnie i skuteczne. Odbiorniki o odporności ohmowej, indukcyjnej i pojemnościowej. Przesunięcie fazowe. Met. analit. symboliczna i wykreślna. Rezonans. Praca i moc. Dławik. Maszyny prądu stałego. Transformatory. Generatory synchroniczne. Motory asynchroniczne.

338. URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE — prof. kont. inż. **Wąsowski Józef.**

Tyg. 4 godz. wykł. w sem. 4 obow. dla grupy ruchowej. Zasady oświetlenia elektrycznego. Źródła światła elektrycznego. Instalacje elektryczne dla światła. Maszyny elektryczne. Zasada pracy maszyn prądu stałego i zmiennego. Układy połączeń. Instalacje motorowe. Systemy i sieci elektryczne. Układy prądu stałego i zmiennego. Elementy sieci. Linie napowietrzne i kable. Budowa. Elektrownie i podstacje. Ogólne zasady budowy i rozbudowy. Urządzenia i przyrządy w elektrowni i podstacji. Układy połączeń elektrycznych. Rodzaje elektrowni i podstacji. Bezpieczeństwo pracy, zabezpieczenie przeciwpożarowe i przeciwporażeniowe. Pierwsza pomoc w wypadku porażenia.

339. ENCYKLOPEDIA URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH —
prof. kont. inż. Wąsowski Józef.
 Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 5. Obow. dla gr. konstrukcyjnej, technologicznej i hutniczej.
 Zasada oświetlenia elektrycznego. Maszyny elektryczne. Zasada pracy maszyn prądu stałego i zmiennego. Układy połączeń. Instalacje motorowe.
 Systemy i sieci elektryczne. Elektrownie i podstacje. Układy połączeń elektrycznych.
340. POMIARY ELEKTRYCZNE I, prowadzi **prof. kont. inż. Niwiński Edward.**
 Tyg. 1 godz. wykł. w sem. 4 obow.
 Podstawowe pojęcie z zakresu miernictwa elektrycznego. Przyrządy pomiarowe. Metody pomiarów elektrycznych. Zastosowanie pomiarów elektrycznych.
341. LABORATORIUM ELEKTROTECHNICZNE I, prowadzi **prof. kont. inż. Niwiński Edward.**
 Tyg. 3 godz. ćwic. w sem. 4 obow.
 Pomiar podstawowych wielkości elektrycznych. Pomiar ruchowe.
342. POMIARY ELEKTRYCZNE II, wyklada **prof. kont. Niwiński Edward.**
 Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 3 obow. dla gr. ruch.
 Ogólny zarys pomiarów elektrycznych w zastosowaniu do maszyn i urządzeń elektrycznych.
343. LABORATORIUM ELEKTRYCZNE II, prowadzi **prof. kont. inż. Niwiński Edward.**
 Tyg. 4 god. ćwic. w sem. 6 obow. dla gr. ruch.
 Badanie podstawowych właściwości typowych maszyn elektrycznych.
344. METALURGIA — **prof. zw. inż. metalurg Kuczewski Władysław.**
 Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 3 obow.
 Istota procesów hutniczych. Tworzywa, wytwory i półwytwory. Żużle. Gazy hutnicze. Piece hutnicze. Meto-

dy wytwórcze. Proces dymarkowy i wielkopieczowy. Procesy: świeżarkowy, pudlingowy, bessemerowski, thomasowski, martinowski. Proces w piecach elektrycznych.

345. METALURGIA STALI — prof. zw. inż. **Kuczewski Władysław.**

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 6 obow. dla gr. technol.
 Historia procesu martin. Gospodarność procesu. Materiały ogniotrwałe. Ruch ciepła w wyprawie ogniotrwałej. Typy pieców martin. Główne przekroje topniska. Czynniki metalurgiczne wpływające na konstr. pieca martinowskiego. Temperatury, bilans cieplny i strugi gazowe w topniku. Kąpiel, jej wymiary, wydajność. Przekazywanie ciepła kąpieli. Rozkład pomocniczych urządzeń pieca martinowskiego. Strugi gazów w nich. Odzysknice. Podział i strugi gazów w odzysknicach. Wymiana ciepła w nich. Rozrzad gazu i powietrza. Kontrola nad pracą stalowni.

346. METALURGIA SURÓWKI i STALI — prof. zw. inż. **Kuczewski Władysław.**

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 5 oraz 5 godz. wykł. w sem. 6 obow. dla gr. hutniczej.

Program, jak wykład Nr 345, lecz rozszerzony i uzupełniony następującymi rozdziałami:

Ruch tworzyw w wielkim piecu. Zmiana tak stanu fizycznego, jak składu chemicznego wsadu, opuszczającego się z gardzieli ku dyszom garu.

Zmiana temperatury, ciśnienia i składu chemicznego gazów, wznoszących się od dysz ku gardzieli.

Warunki otrzymania surówki, jako wnioski z rozpatrzenia poszczególnych procesów, zachodzących w wielkim piecu.

347. PRACA Z METALURGII, prowadzi prof. zw. inż. **Kuczewski Władysław.**

Tyg. 6 godz. wykł. w sem. 6. Praca przejściowa wybieralna dla gr. technolog.

348. **WALCOWNICTWO i KUŹNICTWO — prof. kont. inż. Filasiewicz Klaudiusz.**

Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 3 obow.

Wiadomości wstępne. Zasadnicze sposoby obróbki plastycznej metali. **Walcownictwo.** Walcownictwo zimne i walcownictwo ciepłe. Różnice pomiędzy nimi. Urządzenia walcownicze. Rodzaje walcarek. Napęd walcarek. Części składowe walcarek i ich obudowa. Samotoki. Przesuwnice i kantownice. Chłodnice. Kalibrowanie walców. Rodzaje walcowni. Walcownie wlewków, blach, taśm, rur. **Kuźnictwo.** Zachowanie się metali pod młotem i prasą. Nagrzew metali, zasady nagrzewania, palniki. Piece grzewcze. Kucie i prasowanie wolne. Młoty i prasy. Manipulatory. Dźwignice wsadowe i pomocnicze. Kucie w foremnikach. Zasady kucia w foremnikach. Młoty spadowe i przeciwbieżne. Maszyny kuźnicze. Zasady kucia na maszynach kuźniczych. Kowarki obrotowe.

349. **PRACA Z WALCOWNICTWA i KUŹNICTWA, prowadzi prof. kont. inż. Filasiewicz Klaudiusz.**

Tyg. 6 godz. w sem. 6. Praca przejściowa wybieralna dla gr. technolog.

350. **WYKROJNICTWO — prof. kont. inż. Filasiewicz Klaudiusz.**

Tyg. 1 godz. wykł. w sem. 7 obow. dla gr. technol.

Wycinanie zimne, tarcie występujące przy krojeniu blachy. Przebijanie. Wyznaczanie siły potrzebnej do krojenia i wycinania. Wytrzymałość i zamocowanie stempli. Wykrojenie. Wyzyskanie materiału. Wykrojnice z prowadzeniem i bez prowadzenia stempli. Wykrojnice do zginania i zwijania. Normalizacja energii wykrojnicowych. Technologia wykrojnictwa. Narzędzia i maszyny do sporządzenia wykrojów i stempli. Zasady głębokiego tłoczenia.

351. **ĆWICZENIA Z WYKROJNICTWA** — prowadzi **prof. kont. inż. Filasiewicz Klaudiusz.**

Tyg. 1 godz. ćwic. w sem. 8 obow. dla gr. technol.

Wyznaczanie tłoczliwości blachy. Pomiar odkształceń materiałów i siły potrzebnej do wycinania i tłoczenia.

Wycinanie zap. gotow. wykrojników. Konstrukcja wykrojników, tłoczników i tłoczenie wzorów na prasie.

352. **ODLEWNICTWO** — zast. **prof. inż. Kniaginin Gabriel.**

Tyg. 3 godz. wykl. w sem. 4 obow.

Modelarstwo. Sposoby wykonywania modeli i skrzynek rdzeniowych. Różne rodzaje modeli. Rdzenice. Szablony do form i rdzeni. Modele do maszyn formierskich.

Formierstwo. Badanie piasków. Przygotowanie różnych mas formierskich dla żeliwa, staliwa i metaliwa. Wykonywanie form i rdzeni ręcznie za pomocą modeli i szablonów.

Wykonywanie form maszynowo. Odlanie wykonanych form. Wpływ skurczu liniowego i objętościowego na odlewy. Naprężenia spowodowane oporem formy przy skurczu. Naprężenie cieplne w odlewie.

Wpływ transkrystalizacji stali w odlewie. Wady w odlewie. Obsługa pieców do topienia. Żarzenie stali i żeliwa. Oczyszczanie odlewów. Kontrola odlewów jakościowa i wymiarowa.

353. **LABORATORIUM ODLEWNICZE I** — prowadzi **zast. prof. inż. Kniaginin Gabriel.**

Tyg. 3 godz. ćwic. w sem. 5 obow. dla gr. technol.

354. **LABORATORIUM ODLEWNICZE II** — prowadzi **zast. prof. inż. Kniaginin Gabriel.**

Tyg. 3 godz. ćwic. w sem. 7 obow. dla gr. technol.

355. **SPAWANIE I URZĄDZENIA SPAWALNICZE** — wyklada **inż. Pilarczyk.**

Tyg. 2 godz. wykl. w sem. 3 obow.

Używane gazy do spawania, wytwornice, urządzenia pomocnicze, materiały dodatkowe. Technika spawania. Sposoby połączeń i przykłady ich zastosowania. Cięcie

metali płomieniem gazowym. Stapianie prądem stałym i zmiennym. Maszyny do cięcia i spawania. Urządzenia elektryczne. Własności mechaniczne połączeń stapianych i sposoby ich badania. Obliczenie kosztów różnych metali.

356. **ĆWICZENIA ZE SPAWALNICTWA** — prowadzi inż. **Piłarczyk**.

Tyg. 2 godz. ćwic. w sem. 4 obow.

357. **USTAWY PRZEMYSŁOWE i ROBOTNICZE** — prof. kont. **mgr Konopka Józef-Antoni**.

Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 3 obow.

Prawo państwowe, administracyjne, przemysłowe oraz patentowe. Ustawodawstwo socjalne.

358. **EKONOMIA SPOŁECZNA** — prof. kont. **mgr Konopka Józef-Antoni**.

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 7 i 3 godz. wykł. w sem. 8 obow.

Przedmiot ekonomii społecznej. Ekonomia społeczna jako nauka. Metody ekonomii społecznej. Rozwój życia gospodarczego. Nauka o wartości społecznej. Produkcja wartości społecznych. Praca społeczno-gospodarcza. Kapitał. Spółdzielczość wytwórcza. Produkcja rolnicza. Nauka o wymianie towarów. Cena. Handel. Komunikacja. Pieniądz. Kredyt i banki. Spółdzielczość spożywcza i kredytowa. Ubezpieczenia. Nauka o podziale dochodu społecznego. Zysk przedsiębiorcy. Ręta. Procent od kapitału. Płaca robocza. Kryzysy ekonomiczne gospodarki bezplanowej.

359. **KOTŁY PAROWE i RUROCIAGI** — prof. n. inż. **Ciszewski Wacław**.

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 5 i 6 obow. dla gr. ruchowej i konstrukcyjnej.

Pojęcia wstępne dotyczące kotła parowego. Typy kotłów, najbardziej używanych. Odrębne konstrukcje kotłów specjalnych. Obliczenie powierzchni ogrzewalnej,

przyrządów zasilających, zaworów bezpieczeństwa. Obliczenie wytrzymałościowe elementów kotła. Zastosowanie hipotezy energii postaciowej i hipotezy niezmienników do obliczenia obrotowych powłok sprężystych. Obliczenia elementów ujęte przepisami prawnymi. Obliczenia elementów kotłowych nie ujętych przepisami kotłowymi. Zjawiska nieciągłości występujące w ścianach walczków. Energetyka kotłowni. Procesy wytwarzania pary. Paleniska, obmurowanie, komin. Obliczanie cieplne kotła. Ulepszanie wody zasilającej.

360. **ĆWICZENIA KONSTRUKCYJNE Z KOTŁÓW PAROWYCH** — prowadzi **prof. n. inż. Ciszewski Wacław**.

Tyg. 6 godz. w sem. 6. Wybieralne dla grupy ruchowej i konstrukcyjnej.

Projekt kotła z omurowaniem. Obliczanie wytrzymałościowe i cieplne. Rysunki warsztatowe części i zestawienie.

361. **KOTŁY PAROWE W ZARYSIE** — **prof. n. inż. Ciszewski Wacław**.

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 5 obow. dla gr. technol. i hutn.

Program jak wykł. Nr 359 lecz skrócony.

362. **TURBINY PAROWE** — **vacat**, wykłada zastępczo **prof. kont. inż. Szawłowski Kazimierz**.

Tyg. 4 godz. wykł. w sem. 6 obow. dla grupy konstr. Pojęcia zasadnicze. Zamiana energii potencjalnej na kinetyczną i kinetycznej na pracę. Teoria dyszy Laval'a. Turbiny akcyjne, reakcyjne i kombinowane. Turbiny osiowe i promieniowe (obliczenia konstrukcyjne). Teoria drgań skrętnych wałów wirujących. Obliczenia wytrzymałościowe poszczególnych części konstrukcyjnych i całości. Regulacja. Turbiny specjalne (czołowe i upustowe). Kondensatory i kondensacja. Fundamenty.

363. **ĆWICZENIA KONSTRUKCYJNE Z TURBIN PAROWYCH** — prowadzi zastępczo **prof. kont. inż. Szawłowski Kazimierz**.

Tyg. 6 godz. ćwic. w sem. 7. Praca przejściowa, wybieralna dla grupy konstrukcyjnej.

364. **TURBINY PAROWE W ZARYSIE** — *vacat*, wyklada zastępczo **prof. kont. inż. Szawłowski Kazimierz**.

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 6 obow. dla gr. technol. i hutn.

Program jak wykład Nr 362 lecz skrócony.

365. **SILNIKI PAROWE I TŁOKOWE** — *vacat*, wyklada zastępczo **prof. kont. inż. Szawłowski Kazimierz**.

Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 5 obow. dla gr. konstruk. Wykres indykatora maszyn parowych. Obliczenie głównych wymiarów cylindrów. Wykres rozrządu pary Mueller-Reuleaux, Zeunera, Meuller-Seemanía. Stawidła suwakowe (pojedyncze, Tricka, tłokowe, podwójne, Mayera, Ridera, suwaki dzielone). Stawidło Corlissa. Stawidło zaworowe (wodzone, Lentza, wychwytowe Kaufholda, Sulzera, Collmanna, zawory suwakowe van der Kerchowe). Maszyna przelotowa Stunfa. Wykresy objętościowe maszyn wielocylindrowych (sprzężonych, posobnych). Obliczenia wytrzymałościowe poszczególnych części konstrukcyjnych i całości. Koła zamachowe i regulatory. Stawidło zwrotne. Rurociągi i fundamenty. Kondensatory.

366. **ĆWICZENIA KONSTRUKCYJNE Z SILNIKÓW PAROWYCH TŁOKOWYCH** — prowadzi zastępczo **prof. kont. inż. Szawłowski Kazimierz**.

Tyg. 6 godz. ćwic. w sem. 6. Praca przejściowa wybieralna dla gr. konstr.

Obliczenie cieplne i wytrzymałościowe. Rysunki warsztatowe części. Zestawienie.

367. SILNIKI PAROWE TŁOKOWE W ZARYSIE — wykład **prof. kont. inż. Szawłowski Kazimierz**.
Tyg. 1 godz. wykł. w sem. 5 obow. dla gr. ruch. technolog. i hutn.
Program jak wykład Nr 365 lecz skrócony.
368. SILNIKI SPALINOWE — **prof. kont. inż. Szawłowski Kazimierz**.
Tyg. 5 godz. wykł. w sem. 6 obow. dla gr. konstr.
Teoria czterosuwu i dwusuwu w systemie Otta i Diesla. Obliczenie głównych wymiarów silników (dobór liczby obrotów, liczby cylindrów). Opis charakterystycznych konstrukcji silników Otta i Diesla. Obliczanie poszczególnych części. Siły i momenty z przyśpieszenia mas i ich wyrównanie. Teoria drgań skrętnych wałów korbowych. Regulacja silników gazowych i Diesla. Kół zarnachowe i regulatory. Obliczenia wytrzymałościowe silników przemysłowych i okrętowych. Urządzenia dodatkowe (smarowanie, rozruch, chłodzenie, paliwo). Rurociagi i fundamenty. Zastosowanie silników dla pracy na stałych fundamentach i dla trakcji. Konstrukcje osobliwe. Ruch, obsługa i konserwacja silników.
369. ĆWICZENIA KONSTRUKCYJNE Z SILNIKÓW SPALINOWYCH — prowadzi **prof. kont. inż. Szawłowski Kazimierz**.
Tyg. 6 godz. ćwicz. w sem. 7. Praca przejściowa wybieralna dla gr. konstr.
370. SILNIKI SPALINOWE W ZARYSIE — **prof. kont. inż. Szawłowski Kazimierz**.
Tyg. 2 godz. w sem. 6 obow. dla gr. ruch. technolog. i hutn.
Program jak wykład Nr 368 lecz skrócony.
371. MASZYNY DŹWIGOWE I URZĄDZENIA TRANSPORTOWE — **prof. kont. inż. Radwański Henryk**.
Tyg. 4 godz. wykł. w sem. 5 obow. dla gr. konstr.
Przegląd typów dźwignic. Mechanizmy. Obciążenie

i zapotrzebowanie energii. Obliczenie wytrzymałościowe w zależności od warunków pracy. Konstrukcja i obliczanie części maszyn, składowych oraz podstawowych zespołów. Zarys statyki, obliczenia i konstrukcja elementów stalokonstrukcyjnych nitowanych i spawanych. Części elektryczne dźwignic. Podnośniki (wyciągi). Przeładownice (chwytaaki i wywrotnice). Przenośnice do transportowania ciągłego ciał sypkich i skupionych. Transport w ważniejszych zakładach typowych: na hutach, kopalniach węgla, składach, portach, kolejach, siłowniach, fabrykach chemicznych. Transport na budowlach. Transport w fabrykach w szczególności przy wytwórczości ciągłej. Organizacja racjonalnego transportu: planowanie, prowadzenie, obliczanie kosztów.

372. **ĆWICZENIA KONSTRUKCYJNE Z MASZYN DŹWIGOWYCH I URZĄDZEŃ TRANSPORTOWYCH** — prowadzi **prof. kont. inż. Radwański Henryk**.

Tyg. 6 godz. ćwic. w sem. 6. Praca przejściowa wybieralna dla gr. konstr.

373. **DŹWIGNICE I URZĄDZENIA TRANSPORTOWE W ZARYSIE** — **prof. kont. inż. Radwański Henryk**.

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 5 obow. dla gr. ruch. technol. i hutn.

Program jak wykład Nr 371 lecz skrócony.

374. **POMPY TŁOKOWE I ODŚRODKOWE** — **prof. zw. inż. Ciechanowski Zygmunt**.

Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 5 obow. dla gr. konstr. Działania pompy tłokowej pojedynczo działającej. Przyspieszenie wody w okresie ssania i tłoczenia. Pompy wielokrotnie działające. Pompy ssąco-tłoczące i różnicowe. Obliczenie objętości skoku. Wentyle samoczynne, ich działanie, teoria, konstrukcja i obliczenie. Konstrukcja i obliczenie tłoków, cylindrów, powietrzni i przewodów pomp. Armatury pomp. Pompy odśrodkowe.

375. ĆWICZENIA KONSTRUKCYJNE Z POMP TŁOKOWYCH I ODSRODKOWYCH — prowadzi **prof. zw. inż. Ciechanowski Zygmunt**.
Tyg. 6 godz. ćwic. w sem. 6. Praca przejściowa wybieralna dla gr. konstr.
376. POMPY TŁOKOWE I ODSRODKOWE W ZARYSIE — **prof. zw. inż. Ciechanowski Zygmunt**.
Tyg. 2 godz. wykl. w sem. 6 obow. dla gr. ruch. technolog. i hutn.
Program jak wykład Nr 374 lecz skrócony.
377. SILNIKI WODNE — **prof. zw. inż. Ciechanowski Zygmunt**.
Tyg. 3 godz. wykl. w sem. 6 obow. dla gr. konstr. Sposoby wyzyskania rozmaitych form energii wody: koła grawitacyjne, silniki wodne tłokowe, turbiny wodne. Klasyfikacja turbin wodnych, przegląd i rozwój wykonywanych konstrukcji. Teoria i zasadnicze równania. Charakterystyczne wielkości turbin wodnych. Konstrukcja i obliczenie wirników i kierownic kół Peltona, turbin Francisa i turbin śmigłowych.
378. ĆWICZENIA KONSTRUKCYJNE Z BUDOWY SILNIKÓW WODNYCH — prowadzi **prof. zw. inż. Ciechanowski Zygmunt**.
Tyg. 6 godz. ćwic. w sem. 7. Praca przejściowa wybieralna dla gr. konstr.
379. SILNIKI WODNE W ZARYSIE — **prof. zw. inż. Ciechanowski Zygmunt**.
Tyg. 2 godz. wykl. w sem. 6 obow. dla gr. ruch. konstr. i hutn.
Program jak wykład Nr 377 lecz skrócony.
380. BUDOWA OBRABIAREK — **prof. n. dr inż. Affanasowicz Michał**.
Tyg. 3 godz. wykl. w sem. 5 i 6 obow. dla gr. ruch. technolog. i hutn.
I. Mechanizmy obrabiarek. Stopniowanie ilości obro-

tów. Wykresy obrabiarek promieniowy i logarytmiczny. Napęd obrabiarek. Gospodarcze wyzyskanie obrabiarek. Sprzęgła. Napęd bezstopniowy: mechaniczny, hydrauliczny i elektryczny. II. Maszyny do obróbki ciał obrotowych: a) Tokarnie. Budowa tokarni. Mocowanie przedmiotów. Obliczanie napędu. b) Rewolwerówki i automaty. c) Wiertarki. III. Maszyny do obróbki powierzchni płaskich. Strugarki. Frezarki. IV. Maszyny do wykonywania gwintów. V. Maszyny do wykonywania kół zębatach. VI. Maszyny do obróbki powierzchni krzywych. VII. Maszyny do obróbki precyzyjnej.

381. **ĆWICZENIA KONSTRUKCYJNE Z BUDOWY OBRABIAREK** — prowadzi prof. n. dr inż. **Affanasowicz Michał**.

Tyg. 6 godz. ćwic. w sem. 7. Praca przejściowa wybieralna, dla grupy technolog. i konstr.

382. **BUDOWA OBRABIAREK W ZARYSIE** — prof. n. dr inż. **Affanasowicz Michał**.

Tyg. 2 godz. wykł. sem. 5 obow. dla gr. ruch. i hutn. Program jak wykład Nr 380, lecz skrócony.

383. **PROWADZENIE RUCHU SIŁOWNI** — inż. **Kamieński Edmund**.

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 5 i 6 obow. dla gr. ruch. Wybór terenu i miejsca pod siłownię. Oznaczenie typu i wielkości urządzeń siłowni. Podział mocy na jednostki odpow. kotłowe i maszynowe. Przepisy. Zamówienia, transport, ustawienie i odbiór urządzeń. Prowadzenie ruchu. Kalkulacja kosztów. Kontrola i statystyka.

384. **PROJEKT URZĄDZENIA SIŁOWNI** — prowadzi inż. **Kamieński Edmund**.

Tyg. 6 godz. ćwic. w sem. 6. Praca przejściowa wybieralna dla gr. ruch.

385. PRACA W PROWADZENIU RUCHU SIŁOWNI — prowadzi **inż. Kamieński Edmund.**

Tyg. 6 godz. w sem. 7. Praca przejściowa wybieralna dla gr. ruch.

386. SILNIKI SAMOCHODOWE i CIĄGNIKOWE — **prof. kont. inż. Rubczyński Władysław.**

Tyg. 3 godz. wykl. w sem. 6 obow. dla gr. konstr. Podział silników. Paliwa płynne, gazowe, stałe. Zjawisko detonacji. Procesy zachodzące w silnikach: zasada działania dwu i cztero-taktu, kolejność zapalania w silnikach wielocylindrowych. Spółczynnik sprawności cieplnej i mechanicznej. Średnie ciśnienie indykowane i efektywne. Moc indykowana i efektywna. Moment obrotowy. Różne charakterystyki mocy i zużycia paliwa. Związek między mocą i momentem obrotowym, elastyczność silnika. Ogólne zasady projektowania silników. Ustalanie zasadniczych wymiarów wielkości i ilości cylindrów. Ogólne zasady budowy silników. Dynamika silnika. Siły masowe. Siły i ciśnienia styczne. Drgania silników. Poszczególne części silnika. Przykłady konstrukcyjne i obliczenia wytrzymałościowe. Silniki pracujące na ciężkim paliwie nisko-prężne i wysoko-prężne. Silniki pracujące na gazie sprężonym i gazie generatorowym. Chłodzenie silnika. Smarowanie. Urządzenia do rozruchu silnika. Tłumienie hałasu. Badanie silników na hamowniach i analiza badań.

387. ĆWICZENIA KONSTRUKCYJNE Z SILNIKÓW SAMOCHODOWYCH — prowadzi **prof. kont. inż. Rubczyński Władysław.**

Tyg. 6 godz. ćwicz. w sem. 7. Praca przejściowa wybieralna dla gr. konstr.

Obliczenie cieplne i wytrzymałościowe. Szkic. Rysunki warsztatowe. Rysunki szczegółowe zespołów. Zestawienie.

388. BUDOWA SAMOCHODÓW I CIĄGNIKÓW — prof. kont. inż. Rubczyński Władysław.

Tyg. 4 godz. wykł. w sem. 7 obow. dla gr. konstr. Mechanika ruchu samochodów. Wyznaczanie potrzebnej mocy. Warunki adhezji. Wykresy charakterystyk siły silnika. Międzynarodowe normy pasowania stosowane w samochodach. Elementy maszyn specjalnie stosowane w samochodach. Przykłady konstrukcyjne i obliczenia wytrzymałościowe. Różne typy sprzęgieł. Przykłady konstrukcyjne. Zmiana przekładni, stopniowania, ciągła synchronizacja. Napęd kół. Różne rodzaje napędu. Dyferencjał. Uresorowanie podwozia. Drgania pojazdu, tłumienie drgań. Stabilizatory. Kinetyka niezależnego uresorowania kół. Mechanizm kierowniczy. Wzajemny wpływ uresorowania na kierowanie. Zjawisko „Schimmy“. Rachunkowe i graficzne wyznaczenie trapezu kierowniczego. Wykres Causanta. Hamulce, samohamulce, hamowanie przyczepek. Koła i ogumienie. Rama i nadwozie. Urządzenia pomiarowe i kontrolne dla kierowcy. Samochody dla specjalnych celów. Ciągniki kołowe, półgąsienicowe i gąsienicowe. Naukowe badania pojazdów i analiza badań. Obliczanie kosztów eksploatacyjnych ruchu samochodu.

389. ĆWICZENIA KONSTRUKCYJNE Z BUDOWY SAMOCHODÓW I CIĄGNIKÓW — prowadzi prof. kont. inż. Rubczyński Władysław.

Tyg. 6 godz. ćwic. w sem. 8. Praca przejściowa wybieralna dla gr. konstr.

Obliczania wytrzymałościowe. Szkic. Rysunki warsztatowe części. Zestawienie.

390. BUDOWA SAMOCHODÓW I CIĄGNIKÓW W ZARYSIE — prof. kont. inż. Rubczyński Władysław.

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 7 obow. dla grupy ruchowej, technolog. i hutn.

Program jak wykład Nr 388, lecz skrócony.

391. OGRZEWANIE I PRZEWIETRZANIE — wyklada **prof. kont. dr inż. Zielski Eliaz.**

Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 7 obow.

Cel; rodzaje i obliczanie ogrzewania i przewietrzania. Części składowe, projektowanie i wykonywanie instalacji ogrzewania i przewietrzania. Instalacje wodne i gazowe.

392. CWICZENIA KONSTRUKCYJNE Z OGRZEWANIA I PRZEWIETRZANIA — prowadzi **prof. kont. dr inż. Zielski Eliaz.**

Tyg. 6 godz. ćwic. w sem. 8. Praca przejściowa wybieralna dla gr. konstr.

393. DUDOWNICTWO INŻYNIERSKIE — wyklada **prof. kont. inż. Śmiałowski Władysław.**

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 8 obow.

Zasadnicze materiały i konstrukcje budowlane z uwzględnieniem wpływu urządzeń mechanicznych. Budownictwo przemysłowe. Ogólne zasady wytrzymałości materiałów i statyki budowli. Kosztorysy. Przepisy budowlane.

394. ORGANIZACJA PRACY — wyklada **prof. kont. inż. Guzicki Stanisław.**

Tyg. 5 godz. wykł. w sem. 7 i 4 godz. wykł. w sem. 8 obow.

Istota i znaczenie nauki organizacji. Wydajność działania. Sprawność i skuteczność w działaniu. Gospodarczość. Kolejność czynności. Zasadnicze prawa organizacji. Warunki pracy ludzi. Organizacja pracy zespołów. Zasady kierownictwa. Znaczenie i ustrój przedsiębiorstw. Gospodarka materiałowa w przedsiębiorstwie. Gospodarka narzędziowa i maszynowa. Gospodarka energetyczna. Organizacja biur technicznych. Organizacja biur planowania. Metody planowania. Planowanie produkcji jednostkowej. Planowanie produkcji masowej. Planowanie gospodarcze. Kalkulacja technicz-

na. Obliczanie materiałów. Obliczanie czasu pracy. Ustalenie norm wydajności. Koszty produkcji. Metody obliczania kosztów. Kalkulacja cen. Planowanie firmowe. Budżet. Kontrola gospodarcza i rentowność.

395. SOCJALNA OCHRONA, HIGIENA i BEZPIECZEŃSTWO PRACY — wykłada **prof. kont. inż. Rzęcki Mieczysław**.

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 8 obow.

Statystyka wypadków, badanie ich i walka z nimi. Choroby zawodowe i higiena pracy. Technika sanitarna. Organizacja produkcji z punktu widzenia bezpieczeństwa i higieny pracy. Urządzenia fabryki. Bezpieczeństwo pożarowe. Urządzenia ruchu. (Kotły i przewody parowe, maszyny parowe, młoty i kompresory transmisyjne, obrabiarki do metali i do drzewa, prasy). Urządzenia transportowe. Urządzenia elektryczne. Odlewnie. Kuźnie. Walcownie. Spawanie. Ochrona osobista. Roboty ciężkie i szkodliwe dla zdrowia. Higiena mieszkania, odpoczynku, sportu. Nadzór nad higieną pracy i bezpieczeństwem. Ustawodawstwo ochrony pracy. Socjalna ochrona pracy.

396. GOSPODARKA ENERGETYCZNA, wykłada **prof. kont. inż. Obrapalski**.

Tyg. 3 godz. wykł. w sem. 7 i 8 obow. dla gr. ruch.

397. WYBRANE DZIAŁY Z PRAWA ADMINISTRACYJNEGO, wykłada **prof. zw. dr Wereszczyński Antoni**.

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 8 obow.

Podstawowe pojęcia prawa państwowego. Prawo administracyjne jako część prawa publicznego. Administracja — ustawodawstwo — sądownictwo. Rola administracji w państwach współczesnych. Ustrój administracji i jej systemy. Władze zespolone i niezespolone. Samorząd: terytorialny, gospodarczy, zawodowy, specjalny. Samorząd Górnego Śląska. Praca państwowa, służbowo-cywilna, praca najemna, wolne zawody. Prze-

pisy o stosunku procentowym młodocianych do ogółu zatrudnionych w hutach szklanych. Prawo kolejowe. Prawo lotnicze. Prawo przemysłowe. Zakłady przemysłowe. Przedsiębiorstwa nie podlegające prawu przemysłowemu. Ochrona własności przemysłowej. Patenty na wynalazki, wzory użytkowe i zdobnicze, znaki towarowe. Przepisy o miarach. Przepisy probiercze. Prawo górnicze. Prawo wyłączeniowe.

398. ULEPSZANIE WODY DLA CELÓW PRZEMYSŁOWYCH — **vacat.**

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 7 obow. dla gr. ruch.

399. METALURGIA METALI LEKKICH I KOLOROWYCH — **vacat.**

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 6 obow. dla gr. technolog. i hutn.

400. KONSTRUKCJA PIECÓW HUTNICZYCH — **vacat.**

Tyg. 12 godz. wykł. w sem. 6 obow. dla gr. hutn.

401. ĆWICZENIA KONSTRUKCYJNE Z BUDOWY PIECÓW HUTNICZYCH I WALCOWNI — **vacat.**

Tyg. 12 godz. ćwic. w sem. 7 obow. dla gr. hutn.

402. MATERIAŁY OGNIOTRWAŁE — **vacat.**

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 6 obow. dla gr. hutn.

403. MASZYNOZNAWSTWO GÓRNICZO - HUTNICZE — **vacat.**

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 8 obow. dla gr. konstr.

404. JĘZYKI OBCE:

- 1) angielski — wykłada Deszberg Edward, lektor;
- 2) francuski — wykłada dr Kotwicka Wanda, lektor;
- 3) niemiecki — wykłada dr Namysł Joachim, lektor;
- 4) rosyjski — wykłada inż. Rymowicz Felicja, lektor.

Tyg. 2 godz. wykł. w sem. 1, 2, 3 i 4. Jeden język obowiązkowy.

5. WSKAZÓWKI O PROGRAMACH STUDIÓW I PRAKTYCE NA WYDZIALE MECHANICZNYM.

Program nauk wydziału mechanicznego obejmuje 4 grupy a mianowicie: konstrukcyjną, technologiczną, ruchowo-energetyczną i hutniczą. Program wykładów i ćwiczeń rozłożono na 4 lata, jednak jego wykonanie wymaga 5 lat. Po dwóch pierwszych latach studiów należy zdać egzamin ogólny, po wysłuchaniu zaś całego programu i odbyciu wymaganej półrocznej praktyki, można składać egzamin dyplomowy, na podstawie którego uzyskuje się stopień akademicki: inżyniera-mechanika. Pierwszy i drugi rok studiów jest wspólny dla wszystkich grup. Na trzecim roku studiów zaczynają się przedmioty dla każdej grupy odmienne. W programie są podane dokładne plany nauk dla poszczególnych lat studiów (oddzielnie dla każdej grupy) a w poprzedzających je spisach wykładów podane są w skróceniu programy poszczególnych przedmiotów.

Egzamin ogólny.

Do egzaminu ogólnego należą następujące przedmioty: 1) matematyka I, II, III, 2) fizyka łącznie z laboratorium fizycznym, 3) geometria wykreślna z rysunkami, 4) chemia ogólna i techniczna wraz z laboratorium, 5) mechanika I, II, III, 6) rysunki techniczne, 7) metaloznawstwo, 8) elektrotechnika ogólna, 9) metalurgia.

Egzamin ogólny musi być zdany w ciągu V-go semestru.

Egzamin dyplomowy

Na oddziale maszynowym obowiązują grupy:
konstrukcyjna, technologiczna, ruchowa.

Przed dopuszczeniem do egzaminu dyplomowego kandydat musi wykazać się:

a) świadectwem egzaminu ogólnego zdanego na wydziale mechanicznym,

- b) świadectwami udanych egzaminów kursowych z przedmiotów obowiązkowych i wybieralnych oraz postęпами z ćwiczeń objętych programem nauk odnośnej grupy z wyłączeniem przedmiotów, wchodzących w skład egzaminu ogólnego,
- c) postęпами z projektów lub prac zastępczych odrobionych według decyzji referentów odnośnych grup,
- d) zaliczeniami przepisanej praktyki pozauczelnianej, uskutecznionej przez referentów odnośnych grup.

Praktyka.

Przy przyjmowaniu studentów na I rok wszystkich grup daje się pierwszeństwo tym, którzy prócz dobrego postępu z egzaminu kwalifikacyjnego wykażą się praktyką. Dopuszczenie studentów wydziału mechanicznego do egzaminu dyplomowego zależne jest, obok innych warunków, od odbycia co najmniej 6-cio miesięcznej praktyki. Praktyka powinna obejmować:

1. na grupie konstrukcyjnej: 3 mies. praktyki warsztatowej, 3 mies. praktyki montażowej,
2. na grupie technologicznej: 2 mies. praktyki warsztatowej, 2 mies. praktyki montażowej i 2 mies. praktyki technologicznej,
3. na grupie ruchowo-energetycznej: 2 mies. praktyki warsztatowej, 2 mies. praktyki montażowej i 2 mies. praktyki ruchowej,
4. na grupie hutniczej: 2 mies. praktyki warsztatowej, 2 mies. praktyki technologicznej i 2 mies. praktyki hutniczej.

6. WARUNKI PRZEJŚCIA NA WYŻSZE LATA STUDIÓW NA WYDZIALE MECHANICZNYM.

1. Dla przejścia z semestru I-go na II-gi.

1. matematyka (kolokwium),
2. fizyka (kolokwium),
3. geometria wykreślna (kolokwium).

2. Dla przejścia z semestru II-go na III-ci (z 1-go roku na 2-gi rok).
  1. matematyka II (kolokwium),
  2. fizyka (egzamin),
  3. geometria wykreślna (egzamin).
3. Dla przejścia z semestru III-go na IV-ty.
  1. matematyka III (egzamin),
  2. metaloznawstwo,
  3. metalurgia.
4. Dla przejścia z IV-go semestru na V-ty (z 2-go roku na 3-ci).
  1. mechanika III,
  2. termodynamika I,
  3. mechaniczna technologia materiałów I.
5. Dla przejścia z semestru VI-go na VII-my (z 3-go roku na 4-ty rok).

Grupa konstrukcyjna:

1. pomiary maszyn cieplnych,
2. kotły parowe i rurociagi,
3. silniki spalinowe,
4. budowa obrabiarek,
5. jeden projekt.

Grupa technologiczna:

1. pomiary maszyn cieplnych,
2. laboratorium mechanicznej technol. materiałów,
3. budowa obrabiarek,
4. metalurgia stali,
5. jeden projekt.

Grupa ruchowo-energetyczna:

1. pomiary maszyn cieplnych,
2. kotły parowe i rurociagi,

3. prowadzenie ruchu siłowni,
4. turbiny parowe,
5. jeden projekt.

W ciągu semestru począwszy od semestru II-go, muszą być zdane wszystkie przedmioty z poprzedniego semestru a więc:

w ciągu semestru II-go wszystkie przedmioty z semestru I-go,

w ciągu semestru III-go wszystkie przedmioty z semestru II-go itd.

7. PLAN NAUK WYDZIAŁU MECHANICZNEGO NA ROK AKADEMICKI 1946/47.

Program nauk obejmuje 4 grupy: konstrukcyjną, technologiczną, ruchowo-energetyczną i hutniczą. Przedmioty i ćwiczenia, których godziny oznaczono literą (w) są wybieralne.

I. ROK STUDIÓW

wspólny dla wszystkich grup: konstrukcyjnej, technologicznej, ruchowo-energetycznej i hutniczej.

Licz. spisu wykł.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładowcy:	Tygodn. godz.			
			Semestr			
			1	2	W	Ćw
301.	Matematyka I i II	prof. Bonder	6	—	6	—
301.	Ćw. matematyki I i II	prof. Bonder	—	3	—	3
304.	Fizyka	prof. Malarski	4	—	4	—
304.	Ćw. z fizyki	prof. Malarski	—	2	—	2
305.	Laborator. fizyczne	prof. Malarski	—	—	—	3
306.	Geometria wykreśla	prof. Szerszeń	5	—	2	—
306.	Rys. z geom. wykr.	prof. Szerszeń	—	3	—	3
307.	Chem. ogólna i techn.	prof. Zmaczyński	3	—	1	—
308.	Labor. chemiczne	prof. Zmaczyński	—	3	—	3
311a	Mechanika I	prof. Burzyński	2	—	5	—
311a	Ćw. z mechaniki I	prof. Burzyński	—	1	—	2

Licz. spisu wykl.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładowcy:	Tygodn. godz.			
			Semestr		2	
			1	2	W	Ćw
309.	Rysunki techniczne	inż. Błażyński	—	4	—	4
314	Wstęp do techn. met.	prof. Staub	2	—	—	—
320.	Ćw. wstępne z obrób.	prof. Biernawski	—	—	—	2
310.	Maszynozn. opisowe	inż. Błażyński	2	—	—	—
310.	Wycieczki do fabryk	inż. Błażyński	—	—	—	3
Wykłady zleczone lecz nieobowiązkowe:						
303.	Repetyt. z mat. elem.	mgr Marmol	2	—	—	—
303.	Ćw. z repet. z mat. el.	mgr Marmol	—	2	—	—
404.	Języki obce (do wyb. angielski, francuski, niemiecki i rosyjski)		2	—	2	—

II. ROK STUDIÓW

wspólny dla wszystkich grup: konstrukcyjnej, technologicznej, ruchowo-energetycznej i hutniczej.

Licz. spisu wykl.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładowcy:	Tygodn. godz.			
			Semestr		4	
			3	4	W	Ćw
302.	Matematyka III	prof. Bonder	3	—	—	—
302.	Ćw. z matematyki	prof. Bonder	—	2	—	—
312.	Mechanika II i III	prof. Burzyński	5	—	2	—
313.	Ćw. z mechan. II i III	prof. Burzyński	—	2	—	1
327.	Części maszyn	prof. Tokarski	4	—	4	—
328.	Rys. konstr. z części maszyn	prof. Tokarski	—	—	—	6
329.	Termodynamika techn. I	prof. Ochęduszko	—	—	3	1
315.	Metaloznawstwo	prof. Staub	4	—	—	—
316.	Lab. metaloznawcze I	prof. Staub	—	—	—	3

Licz. spisu wykł.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładający:	Tygodn. godz.			
			Semestr			
			3	4	W	Ćw
344.	Metallurgia	prof. Kuczewski	3	—	—	—
337.	Elektrotechn. ogólna	prof. Wąsowski	6	—	—	—
340.	Pomiary elektr. I	prof. Wąsowski	—	—	—	1
341.	Lab. elektrotechn. I	prof. Wąsowski	—	—	—	3
336.	Zasady radiotechniki	inż. Zagajewski	—	—	3	—
321.	Mechan. techn. mat. I	prof. Biernawski	—	—	3	—
325.	Pomiary warsztatowe	inż. Mołodecki	—	—	2	—
348.	Walcown. i kuźnictwo	prof. Filasiewicz	3	—	—	—
352.	Odlewnictwo	prof. Kniaginina	—	—	3	—
355.	Spawalnictwo	inż. Pilarczyk	2	—	—	—
356.	Ćw. ze spawalnictwa	inż. Pilarczyk	—	—	—	2
357.	Ustawy przemysłowe i robot.	prof. Konopka	3	—	—	—

Wykłady zleczone lecz nieobowiązkowe:

404.	Języki obce: (do wy- boru angielski, fran- cuski, niemiecki, ro- syjski)		2	—	2	—
------	---	--	---	---	---	---

III. ROK STUDIÓW grupa ruchowa.

Licz. spisu wykł.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładający:	Tygodn. godz.			
			Semestr			
			5	6	W	Ćw
330.	Termodynamika II	prof. Ochęduszek	4	—	2	—
331.	Pomiary maszyn ciepl.	prof. Ochęduszek	—	—	3	—
332.	Lab. maszynowe I	prof. Ochęduszek	—	—	—	3
328.	Rys. konstr. z części maszyn	prof. Tokarski	—	6	—	—

Licz. spisu wykl.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładowcy:	Tygodn. godz.			
			Semestr		Semestr	
			5	6	5	6
			W	Ćw	W	Ćw
338.	Urządzenia elektr.	prof. Wąsowski	4	—	—	—
342.	Pom. elektryczne II	prof. Wąsowski	2	—	—	—
343.	Lab. lelektrotechn. II	prof. Wąsowski	—	—	—	4
321.	Mechan. techn. mater.	prof. Biernawski	3	—	—	—
326.	Ćw. z pom. warsztat.	inż. Mołodecki	—	3	—	—
359.	Kotły parowe i rurow.	prof. Ciszewski	2	—	2	—
360.	Ćw. konstr. z kotłów parowych	prof. Ciszewski	—	—	—	6(w)
362.	Turbiny parowe	prof. Szawłowski	—	—	4	—
373.	Dźwignice i urządzenie transp.	prof. Radwański	2	—	—	—
367.	Silniki parowe tłokowe w zarys.	prof. Szawłowski	1	—	—	—
376.	Pompy tłokowe i odśrodkowe w zarysie	prof. Ciechanowski	—	—	2	—
379.	Silniki wodne w zar.	prof. Ciechanowski	—	—	2	—
370.	Sil. spalin. w zarysie	prof. Szawłowski	—	—	2	—
382.	Bud. obrab. w zarysie	prof. Affanasowicz	—	2	—	—
383.	Prow. ruchu siłowni	inż. Kamieński	2	—	2	—
384.	Proj. urządz. siłowni	inż. Kamieński	—	—	—	6(w)

III. ROK STUDIÓW

grupa technologiczna.

Licz. spisu wykl.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładowcy:	Tygodn. godz.			
			Semestr		Semestr	
			5	6	5	6
			W	Ćw	W	Ćw
330.	Termodynamika techn. II	prof. Ochęduszko	4	2	—	—
331.	Pom. maszyn ciepl.	prof. Ochęduszko	—	—	3	—
332.	Lab. maszynowe I	prof. Ochęduszko	—	—	—	3

Lp. spisu wykl.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładającego:	Tyg. godz.	
			Semestr	
			5 W Cw	6 W Cw
328.	Rys. konstr. z części maszyn	prof. Tokarski	—	6 — —
339.	Encykl. urządz. el.	prof. Wąsowski	2	— — —
321.	Mech. techn. mater.	prof. Biernawski	3	— — —
322.	Lab. mech. techn. materiałów	prof. Biernawski	—	3 — 3
317.	Lab. metalozn. II	prof. Staub	—	3 — —
326.	Ćw. z pom. warsztat.	inż. Mołodecki	—	3 — —
380.	Budowa obrabiarek	prof. Affanasowicz	3	— 3 —
353.	Lab. odlewnicze I	prof. Kniagin	—	3 — —
361.	Kotły parowe w zar.	prof. Ciszewski	2	— — —
373.	Dźwignice i urządz. transport. w zarysie	prof. Radwański	2	— — —
367.	Sil. par. tłokow. w zar.	prof. Szawłowski	1	— — —
364.	Turbiny par. w zar.	prof. Szawłowski	—	— 2 —
376.	Pom. tłokowe i odrś. w zarysie	prof. Ciechanowski	—	— 2 —
379.	Silniki wodne w zar.	prof. Ciechanowski	—	— 2 —
370.	Silniki spalne w zar.	prof. Szawłowski	—	— 2 —
324.	Konstr. przyrządów i uchwytów	inż. Samsonow	—	— 2 —
345.	Metalurgia stali	prof. Kuczewski	—	— 2 —
398.	Metal. metali lekkich i kolorowych	vacat	—	— 2 —
323.	Praca z mech. techn. materiałów	prof. Biernawski	—	— — 6(w)
318.	Praca z metaloznaw.	prof. Staub	—	— — 6(w)
347.	Praca z metalurgii	prof. Kuczewski	—	— — 6(w)
349.	Praca z walcownictwa i kuźnictwa	prof. Filasiewicz	—	— — 6(w)

UWAGA: obowiązkowe dwie prace pierwsza z nr. 318 lub 347, druga z nr. 323 lub 349.

III. ROK STUDIÓW

grupa konstrukcyjna.

Licz. spisu wykł.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładowcy:	Tygodn. godz.			
			Semestr			
			5	6	W	Ćw
330.	Termodynamika II	prof. Ochęduszko	4	2	—	—
331.	Pomiary maszyn ciepl.	prof. Ochęduszko	—	—	3	—
332.	Lab. maszynowe I	prof. Ochęduszko	—	—	—	3
328.	Rys. konstr. z części maszyn	prof. Tokarski	—	6	—	—
339.	Encykl. urz. elektr.	prof. Wąsowski	2	—	—	—
321.	Mechan. techn. mate- riałów II	prof. Biernawski	3	—	—	—
322.	Lab. mech. techn. ma- teriał.	prof. Biernawski	—	3	—	—
317.	Laboratorium metalo- znawcze III	prof. Stäub	—	3	—	—
326.	Ćw. z pomiarów war.	inż. Mołodecki	—	3	—	—
359.	Kotły par. i rurociągi odśrodkowych	prof. Ciszewski	2	—	2	—
360.	Ćw. konstr. z kotłów parowych	prof. Ciszewski	—	—	—	6(w)
371.	Dźwignice i urządze- nia transportowe	prof. Radwański	4	—	—	—
372.	Ćw. konstr. z dźwi- gnie i urządz. transp.	prof. Radwański	—	—	—	6(w)
365.	Silniki par. tłokowe	prof. Szawłowski	3	—	—	—
366.	Ćw. konstr. z silników parowych i tłokow.	prof. Szawłowski	—	—	—	6(w)
362.	Turbiny parowe	prof. Szawłowski	—	—	4	—
380.	Budowa obrabiarek	prof. Affanasowicz	3	—	3	—
374.	Pompy tłok. i odśr.	prof. Ciechanowski	3	—	—	—

Licz. spisu wykl.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładający:	Tygodn. godz.			
			Semestr			
			5		6	
			W	Ćw	W	Ćw

375.	Ćw. z pomp. tłok. i odśrodkowych	prof. Ciechanowski	—	—	—	6(w)
377.	Silniki wodne	prof. Ciechanowski	—	—	3	—
368.	Silniki spalinowe	prof. Szawłowski	—	—	3	—
386.	Silniki samochodowe	prof. Rubczyński	—	—	3	—

UWAGA: obowiązkowe dwa ćwiczenia konstrukcyjne a mianowicie: jedno z nr. 360 lub nr. 372, oraz drugie z nr. 366 lub z nr. 375.

III. ROK STUDIÓW

grupa hutnicza.

Licz. spisu wykl.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładający:	Tygodn. godz.			
			Semestr			
			5		6	
			W	Ćw	W	Ćw
330.	Termodynamika II	prof. Ochęduszko	4	2	—	—
332.	Lab. maszyn I	prof. Ochęduszko	—	—	—	3
331.	Pomiary maszyn ciepl.	prof. Ochęduszko	—	—	3	—
328.	Rys. konstr. z części maszyn	prof. Tokarski	—	6	—	—
339.	Encykl. urz. elektr.	prof. Wąsowski	2	—	—	—
321.	Mech. technol. mater.	prof. Biernawski	3	—	—	—
322.	Lab. mechn. techn. mater.	prof. Staub	—	3	—	—
317.	Lab. metaloznawcze II	prof. Biernawski	—	3	—	3
326.	Ćw. z pom. warsztat.	inż. Mołodecki	—	3	—	—
382.	Budowa obrab. w zar.	prof. Affanasowicz	1	—	—	—
353.	Lab. odlewnicze	prof. Kniagin	—	3	—	—
361.	Kotły par. w zarysie	prof. Ciszewski	2	—	—	—
373.	Dźwignice i urządzenia transport. w zar.	prof. Radwański	2	—	—	—

Licz. spisu wykl.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładowcy:	Tygodn. godz.	
			Semestr	
			5	6
			W Cw	W Cw
367.	Sil. par. i tłok. w zar.	prof. Szawłowski	1	— — —
364.	Turbiny par. w zar.	prof. Szawłowski	— —	2 —
374.	Pompy tłok. i odśr.	prof. Ciechanowski	— —	2 —
379.	Silniki wodne w zar.	prof. Ciechanowski	— —	2 —
370.	Silniki spal. w zarysie	prof. Szawłowski	— —	2 —
402.	Materiały ogniotrw.	v a c a t	— —	2 —
346.	Metal. surówki i stali	prof. Kuczewski	2	— 5 —
399.	Metal. metali lekkich i kolorowych	v a c a t	— —	2 —
400.	Konstr. pieców hutn.	v a c a t	— —	— 12

IV. ROK STUDIÓW.

grupa konstrukcyjna.

Licz. spisu wykl.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładowcy:	Tygodn. godz.	
			Semestr	
			7	8
			W Cw	W Cw
335.	Ruch ciepła	prof. Ochęduszko	2	1 — —
333.	Lab. masz.-ciepl. II	prof. Ochęduszko	—	3 — —
388.	Bud. samooh. i ciągn.	prof. Rubczyński	4	— — —
391.	Ogrzew. i przewietrz.	prof. Zielski	2	— — —
393.	Bud. inżynierskie	prof. Śmiałowski	— —	2 —
394.	Organizacja pracy	prof. Guzicki	5	— 4 —
358.	Ekonomia społeczna	prof. Konopka	2	— 3 —
395.	Socjalna ochrona, hig. i bezpiecz. pracy	prof. Rzęcki	— —	2 —
403.	Masz. górn.-hutnicze	v a c a t	— —	2 —
397.	Wybr. działy z prawa administracyjnego	prof. Wereszczyński	— —	2 —

Licz. spisu wykł.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładowcy:	Tygodn. godz.				
			Semestr				
			7	8			
			W	Ćw	W	Ćw	
363.	Ćw. konstr. z turbin parowych	prof. Szawłowski	—	6(w)	—	—	
381.	Ćw. konstr. z budowy obrabiarek	prof. Affanasowicz	—	6(w)	—	—	
378.	Ćw. konstr. z silników wodnych	prof. Ciechanowski	—	6(w)	—	—	
369.	Ćw. konstr. z silników spalinowych	prof. Szawłowski	—	6(w)	—	—	
387.	Ćw. konstr. z silników samochodowych	prof. Rubczyński	—	6(w)	—	—	
389.	Ćw. konstr. z budowy samochodów	prof. Rubczyński	—	—	—	6(w)	
392.	Ćw. konstr. z ogrzewania i przewietrzania	prof. Zielski	—	—	—	6(w)	
	Praca dyplomowa		—	—	—	—	12

UWAGA: obowiązkowe dwa ćwiczenia konstrukcyjne: jedno z pośród nr. 381, 378, 369 i 392, oraz drugie z pośród nr. 363, 387 i 389.

IV. ROK STUDIÓW. grupa technologiczna.

Licz. spisu wykł.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładowcy:	Tygodn. godz.				
			Semestr				
			7	8			
			W	Ćw	W	Ćw	
335.	Ruch ciepła	prof. Ochęduszko	2	1	—	—	
333.	Lab. masz. ciepła II	prof. Ochęduszko	—	3	—	—	
390.	Bud. samochod. w zar.	prof. Rubczyński	2	—	—	—	
354.	Lab. odlewn. II	prof. Kniaginina	—	3	—	—	

Licz. spisu wykl.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładowcy:	Tygodn. godz.			
			Semestr			
			7	8	W	Ćw
394.	Organizacja pracy	prof. Guzicki	5	—	4	—
391.	Ogrzew. i przewietrz.	prof. Zielski	2	—	—	—
393.	Bud. inżynierskie	prof. Śmiałowski	—	—	2	—
358.	Ekonomia społeczna	prof. Konopka	2	—	3	—
395.	Ustawodaw. socjalne	prof. Rzęcki	—	—	2	—
350.	Wykrojnictwo	prof. Filasiewicz	1	—	—	—
351.	Ćw. wykrojnictwa	prof. Filasiewicz	—	—	—	1
397.	Wybrane działy z prawa administracyjnego	prof. Wereszczyński	—	—	2	—
381.	Ćw. konstr. z budowy obrabiarek	prof. Alfausasowicz	—	6	—	—
319.	Praca z badania wytrzymałości mater.	prof. Staub	—	6(w)	—	—
	Praca dyplomowa		—	—	—	12

UWAGA: zamiast pracy z badania wytrzymałości, może być wybrana praca z odlewnictwa lub organizacji pracy.

IV. ROK STUDIÓW. grupa ruchowa.

Licz. spisu wykl.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładowcy:	Tygodn. godz.			
			Semestr			
			7	8	W	Ćw
335.	Ruch ciepła	prof. Ochęduszek	2	1	—	—
333.	Lab. masz.-ciepl. II	prof. Ochęduszek	—	5	—	—
390.	Bud. samochod. w zar.	prof. Rubczyński	2	—	—	—
396.	Gospod. energetyczna	prof. Obrąpalski	3	—	3	—
394.	Organizacja pracy	prof. Guzicki	5	—	4	—
391.	Ogrzew. i przewietrz.	prof. Zielski	2	—	—	—
393.	Bud. inżynierskie	prof. Śmiałowski	—	—	2	—

Licz. spisu wykl.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładowcy:	Tygodn. godz.			
			Semestr			
			7		8	
W	Ćw	W	Ćw			
358.	Ekonomia społeczna	prof. Konopka	2	—	3	—
395.	Ustawodawstwo soc- jalne	prof. Rzęcki	—	—	2	—
397.	Wybrane działy z pra- wa administracyjnego	prof. Wereszczyński	—	—	2	—
398.	Ulepszanie wody dla celów przemysł.	v a c a t	2	—	—	—
334.	Praca w lab. ciepłym	prof. Ochęduszko	—	6(w)	—	—
385.	Praca z prowadzenia ruchu siłowni	inż. Kamieński	—	6(w)	—	—
	Praca dyplomowa		—	—	—	12

UWAGA: obowiązkowa jedna praca obszerniejsza z nr. 334 lub 385.

IV. ROK STUDIÓW. grupa hutnicza.

Licz. spisu wykl.	Przedmiot i ćwiczenia:	Wykładowcy:	Tygodn. godz.			
			Semestr			
			7		8	
W	Ćw	W	Ćw			
335.	Ruch ciepła	prof. Ochęduszko	2	1	—	—
333.	Lab. masz.-ciepl. II	prof. Ochęduszko	—	3	—	—
390.	Bud. samochod. w zar.	prof. Rubczyński	2	—	—	—
354.	Lab. odlewnicze II	prof. Kniagin	—	3	—	—
324.	Organizacja pracy	prof. Guzicki	5	—	4	—
321.	Ogrzew. i przewietrz.	prof. Zielski	2	—	—	—
323.	Bud. inżynierskie	prof. Śmiałowski	—	—	2	—
358.	Ekonomia społeczna	prof. Konopka	2	—	3	—
395.	Ustawodaw. socjalne	prof. Rzęcki	—	—	2	—
397.	Wybrane działy z pra- wa administracyjn.	prof. Wereszczyński	—	—	—	2
401.	Ćw. konstr. z budo- wy piec. hutn. i wale.	v a c a t	—	12	—	—
	Praca dyplomowa		—	—	—	12

8. STOPNIE AKADEMICKIE

od początku istnienia Politechniki Śląskiej uzyskali:

A) STOPIEŃ DOKTORA NAUK TECHNICZNYCH:

1. **Inż. Popowicz Oktawian** — na podstawie egzaminu ścisłego i pracy doktorskiej; pod tytułem: „Nowe urządzenia do wytwarzania dmuchu dla wielkich pieców“.
2. **Inż. Sąsiadek Mieczysław** — na podstawie egzaminu ścisłego i pracy doktorskiej pod tytułem: „Badania nad ciśnieniem, jonizacją i świeceniem podczas eksplozji stałych materiałów wybuchowych“.
3. **Inż. Zielski Eliasz** — na podstawie egzaminu ścisłego i pracy doktorskiej pod tytułem: „Nowa metoda ogrzewania i przewietrzania obszernych pomieszczeń“.
4. **Inż. Zbichorski Zbigniew** — na podstawie egzaminu ścisłego i pracy doktorskiej pod tytułem: „Wpływ uchwytów na ekonomię wytwarzania“.

B) STOPNIE INŻYNIERA-MECHANIKA UZYSKALI:

1. Łęcznar Franciszek z Łańcuta
2. Barth Lech ze Lwowa
3. Neugebauer Wiktor ze Lwowa
4. Kubal Michał z Tarnopola
5. Baczyński Czesław ze Lwowa
6. Cernek Jan z Bogumina
7. Drabik Jan ze Stanisławowa
8. Dziulak Tadeusz ze Lwowa
9. Koczij Romuald ze Lwowa
10. Orzechowski Stanisław z Tarnowa
11. Broniewska Celina z Pabianic
12. Teper Bronisław ze Lwowa
13. Kobak-Nowacki Tadeusz z Chodorowa
14. Hoffiman Zygmunt z Krakowa
15. Grabski Witold z Warszawy

16. Wszelaczyński Andrzej z Doliny
17. Składowski Aleksy z Kobrynia
18. Żerdzicki Aleksander z Nowego Dworu
19. Bujniewicz Zbigniew z Rzeszowa
20. Rejman Robert z Rzeszowa
21. Nikiel Tadeusz z Kęt
22. Negrus Adam ze Lwowa
23. Kuczek Stanisław ze Starej Soli
24. Bielański Adam ze Lwowa
25. Błocki Roman z Żurawna
26. Zdziernicki Janusz ze Lwowa
27. Czarnecki Stefan z Brzeska
28. Graszewski Bolesław ze Lwowa
29. Wojtaszek Zdzisław z Krakowa
30. Godlewski Wiesław z Częstochowy
31. Bereźnicki Olgierd z Moskwy
32. Fischer Władysław ze Lwowa
33. Jakubowicz Antoni ze Lwowa
34. Pawłowski Wiktor z Milowic
35. Prugar Eryk ze Lwowa
36. Skupień Zbigniew z Sędziszowa
37. Woźniewski (Woźny) Kazimierz z Drohowyża
38. Siłka Bolesław ze Lwowa
39. Jara Wiesław z Sanoka
40. Węgrzyniak Władysław z Łączki Jagiellońskiej
41. Grześkowiak Władysław
42. Badak Andrzej z Drohobycza
43. Brzozowski Władysław z Krakowa
44. Dzierżanowski Felicjan z Zielonej
45. Inglot Jan z Mechanic Ville
46. Sieczkowski Jerzy ze Stryja
47. Zygmunt Kazimierz
48. Pelc Wacław z Skolin
49. Sokołowski Stanisław z Mińska Litewskiego
50. Suwalski Wolgiesz z Krakowa
51. Syryjczyk Dominik z Krakowa

52. Zbichorski Zygmunt z Łodzi
53. Jagła Czesław z Trzciny
54. Dziuga Józef z Brodów
55. Strużyna Wincenty z Sanoka
56. Jeżowski Zygmunt z Sanoka
57. Nawrocki Józef z Rudy Wielkiej
58. Opolski Tadeusz ze Lwowa
59. Drozd Karol z Węgierskiej Górki
60. Gumienny Hilary ze Lwowa
61. Hawrysz Romuald ze Lwowa
62. Kryszczukajtis Bronisław z Saratowa
63. Pająk Jan z Lublina
64. Wątopek Mieczysław ze Stanisławowa
65. Żmuda Marian z Płazy
66. Pawłowski Adam ze Lwowa
67. Bednarski Roman ze Lwowa
68. Gauze Henryk z Witebska
69. Gostkowski Zygmunt z Tomicza
70. Korst Arnold z Mostów Wielkich
71. Sentek Jan z Olkusza
72. Kural Karol z Krakowa
73. Zyzak Roman z Szczakowej
74. Szpak Józef z Schenectady
75. Skopec Zbigniew ze Stanisławowa
76. Machnik Tadeusz z Krakowa
77. Dereń Stefan z Diszeli
78. Paczosa Marian z Krosna
79. Marzymiski Władysław z Marzyminki
80. Polański Alojzy ze Stryja
81. Chudzikiewicz Ryszard z Tarnopola
82. Madziar Jerzy z Tarnobrzegu
83. Rakowiecki Jerzy z Leszna
84. Terczyński Łukasz z Krakowa
85. Kapko Roman z Przemyśla
86. Jerlic Janusz z Starokonstantynowa
87. Ostrowski Tadeusz z Kalisza

88. Gerstman Mieczysław ze Lwowa
89. Kulpa Kazimierz z Korzelic
90. Peplowski Kazimierz z Dębicy
91. Bińkowski Władysław ze Lwowa
92. Cieszkiewicz Zbigniew ze Lwowa
93. Chmiel Jan z Czudca Polskiego
94. Woluszewski Stanisław ze Lwowa
95. Chwałek Lesław ze Lwowa
96. Florczyk Jan z Krakowa
97. Gliński Józef z Krakowa
98. Jarka Tadeusz ze Lwowa
99. Karlic Stanisław z Pokropiwniej
100. Łyżwa Zdzisław z Chlewisk
101. Możejko Donat z Możejki
102. Pawłowski Edward z Zakopanego
103. Piekarski Stanisław z Jamny Dolnej
104. Raczyński Tadeusz z Krakowa
105. Świerz Tadeusz z Borysławia
106. Szabelski Marian z Krakowa
107. Szablowski Kazimierz z Zakopanego
108. Warczak Wiesław z Książnej
109. Widuch Romuald z Przemyśla
110. Wojasz Jan z Orla
111. Zabagło Rudolf z Dębowiec
112. Ząbik Władysław z Bitkowa
113. Baliński Leszek z Warszawy
114. Blauth Iwo-Maria ze Lwowa
115. Szulc Jan z Krakowa
116. Bochenek Bronisław z Krakowa
117. Bachniewicz Lesław ze Lwowa
118. Dacko Edward ze Lwowa
119. Merman-Dacko Genowefa
120. Stachowski Aleksander z Białej
121. Weres Stanisław ze Lwowa
122. Koneczny Jerzy ze Lwowa
123. Adamski Michał z Siemianówki

124. Neuman Napoleon z Wrocławia
125. Aseńko Józef z Tarnopola
126. Czaczkowski Jan ze Stanisławowa
127. Schiff Samuel z Gródka Jagiellońskiego
128. Muszka Aleksander ze Stanisławowa
129. Hamułka Włodzimierz z Uhnowa
130. Chodorowski Jan z Kościejowa
131. Cieśliński Jan z Jasła
132. Czarnecki Jerzy z Maliny
133. Duda Alojzy z Reptów Starych.
134. Grabowski Edward z Dobrej.
135. Haupt Tadeusz z Płauczy Małej.
136. Hawranek Kazimierz z Bohuszowic.
137. Jaworski Zbigniew z Sokolnik.
138. Jost Stanisław z Wojnicza.
139. Kaczmar Władysław ze Lwowa.
140. Kobryń Rudolf z Drohobycza.
141. Koncewicz Stanisław z Rudna.
142. Kmiotek Marian z Białogóry.
143. Kostecki Tadeusz ze Lwowa.
144. Lamber Tadeusz ze Szczepanowa.
145. Lasko Kazimierz z Gilowic.
146. Lenkiewicz Stefan z Szopina.
147. Małycha Czesław z Głuchowa.
148. Müller Ludwik z Szerca.
149. Nowak Ernest z Królewskiej Huty.
150. Orłoś Zbigniew ze Lwowa.
151. Panz Mieczysław ze Lwowa.
152. Perkowicz Jan z Kijowa.
153. Türschmid Robert z Lubienia Wielkiego.
154. Winników Jerzy z Korsowa.
155. Bujakowski Zygmunt z Sweabonga.
156. Zatoka Jan z Hodowic.
157. Chackiewicz Zbigniew z Warszawy.
158. Dolina-Dobrucki Zbigniew z Krakowa.
159. Junosza-Szaniawski Zbigniew z Mińska Litewskiego.

160. Haft-Szatyński Jan z Zurychu.
161. Jop Stefan z Słupia Starego.
162. Czuchnowski Antoni z Rzędzina.
163. Baran Zbigniew z Inowrocławia.
164. Ciesielczuk Wincenty z Hrubieszowa.
165. Mihaïl Dimitrov z Nowej Zagory.
166. Dobrzyniecki Ryszard z Opowej.
167. Fedyszak Marian ze Lwowa.
168. Głębocki Tadeusz z Czerniowiec.
169. Graczyk Czesław ze Lwowa.
170. Grądzki Leon z Mikołajowa.
171. Kabat Eugeniusz z Wołogdy.
172. Kasprzyk Marcin z Uniejowic.
173. Kowalski Jan z Kryłowa.
174. Krzysiak Jan z Zakopanego.
175. Kunz Adam z Sokala.
176. Ligus Władysław z Skrzeczonja.
177. Loreth Zbigniew ze Stanisławowa.
178. Radwan Maciej z Klimkiewiczowa.
179. Sadowski Ryszard z Łagiewnik.
180. Wasylewicz Bronisław ze Lwowa.
181. Wesołowski Kazimierz z Łodzi.
182. Wiśniewski Henryk z Staromieścia.
183. Wojas Józef z Zadwórze.
184. Faliszewski Marian ze Lwowa.
185. Brodinger Lewi z Żółkwi Polskiej.

SPIS RZECZY

	Str.
1. Ustrój	3
2. Przemówienie rektora	5
3. Władze akademickie	22
4. Zakłady wydzielone	24
5. Wydział chemiczny	27
6. Wydział elektryczny	57
7. Wydział inżynieryjno-budowlany	97
8. Wydział mechaniczny	133

E R R A T A

Strona	Pozycja	W i e r s z		Wydrukowano:	Ma być:
		od dołu	od góry		
3	—	1	—	kadydat	kandydat
44	41	1	—	tetnim	letnim
64	106	10	—	mechniki	mechaniki
78	150	—	5	w cz.	w. cz.
87	—	—	13	egzimin	egzamin
97	—	—	1	Progam	Program
97	—	2	—	prof. zw. dr inż. Włodzimierz Burzyński	zast. prof. dr inż. Włodzimierz Burzyński prof. zw.
98	—	13	—	prof. zw. dr inż. Franciszek Wasilkowski	prof. n. dr inż. Franciszek Wasilkowski
98	—	7	—	prof. kont. dr inż. Włodzimierz Roniewicz	zast. prof. dr inż. Włodzimierz Roniewicz.
100	—	—	1	Kijas Mieczysław dr zast. prof.	Konopka Antoni Józef mgr prof.kont.
100	—	2	—	Tokarski Bartłomiej inż. prof. n. wydz. mech.	Tokarski Bartłomiej inż. prof. kont. wydz. mech.
101	—	—	1	Wasilkowski Franciszek dr inż. prof. zw.	Wasilkowski Franciszek dr inż. prof. n.
106	205	—	4	prof. kont. dr	zast. prof. dr
106	206	—	10	Marian Kamiński	Marian Kamiński
108	213	12	—	zast. prof. dr Mieczysław Kijas	prof. kont. mgr Antoni Józef Konopka
114	229	18	—	prof. zw. dr inż.	prof. n. dr inż.
119	242	—	1	Franciszek	Franciszek
119	244	18	—	Wasilkowski	Wasilkowski
121	—	7	—	Przebieg	Przebieg
135	—	—	10	Postańców	Powstańców
144	—	1	—	Nektóre	Niektóre
167	—	5	—	dr Kotwicka	Kotwicka

